СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 23 ЛЮТОГО 2001 ЧИСЛО 8 VOL. CVIII FRIDAY, FEBRUARY 23, 2001 No. 8

Нові кардинали уведені у сан

Глава Української Греко-Католицької Церкви Патріярх Любомир Гузар

РИМ. – Глава Української Греко-Католицької Церкви Патріярх Любомир Гузар одержав формально гідність Кардинала Вселенської Церкви з рук Папи Івана Павла II в середу, 21 лютого, разом із іншими сорок трьома кардиналами під час прилюдної Папської консисторії, що відбулася на площі св. Петра.

Кир Любомир прибув до Риму 20 лютого зі Львова. На летовищі його привітав Владика Іван Хома з численною громадою, котра також прибула на летовище – владики, священики й вірні – з України й діяспори, щоб своєю присутністю звеличати цей винятковий історичний момент.

Дальша програма урочистостей цієї знаменної для УГКЦ події наступна:

Середа, 21 лютого 2001 р.:

– год. 10:30 ранку, під час Папської консисторії, надання кардинальської гідности 44 церковним достойникам;

– год. 16:30 по полудні – зустріч із новоіменованими кардиналами й складання їм побажань.

Четвер, 22 лютого 2001 р.:

– год. 10:30 ранку – понтифікальна Служба Божа Папи Івана Павла II з новоіменованими кардиналами на площі св. Петра;

– год. 19:00 – 21:00 вечора – прийняття на

(Закінчення на стор. 5)

Україна вчиться і навчиться ходити

Ростислав Хом'як

КИЇВ — Сказати, що нині цікаво жити в Україні, – це нічого не сказати.

В половині лютого оприлюднено економічні показники, які не можуть не порадувати державних керівників: в січні валова продукція України зросла на 9 відсотків у порівнянні з січнем минулого року, а промислова продукція зросла на майже 20 відсотків у порівнянні з торішними цифрами. Протягом останнього року економіка України нарешті почала зростати, після десяти років спаду.

І це тільки частина результатів діяльности "реформаторського" уряду України, який прийшов до влади у другій каденції Леоніда Кучми як Президента України. Майже півтора року Україна обійшлась без додаткових позик від міжнародних фінансових установ, сплатила частину своїх боргів, а інші успішно реструктурувала, врешті покрила заборгованість перед мільйонами "бюджетників" — усіх тих учителів, медсестер, лікарів, бібліотекарів, пожежників, шахтарів і пенсіонерів. для яких гроші на прожиття надходять з державних бюджетів.

Все це здійснилось не без підтримки Верховної Ради, де на початку другої каденції Кучми вдалось зліпити парляментську більшість, змінити керівництво парляменту і його комісій і таким чином підтримати реформи уряду.

І тут раптом все заговорило про кризу: політичну кризу, урядову кризу, парляментську кризу. Твориться Форум національного порятунку. Того ж дня, коли вийшли найновіші позитивні економічні показники, Юлія Тимошенко, яка рік працювала віце прем'єр-міністром України, пішла за ґрати слідчого ізолятора, а її головний патрон, прем'єр-міністер Віктор Ющенко втратив свої ангельські крила, свою авру чергового спасителя України. В очах багатьох його недавніх уболівальників, він зрадив.

Він зрадив, або принаймі серйозно розчарував людей які згуртувалися під гаслом "Україна без Кучми". На запитання – "Якщо без Кучми, то з ким?" вони відповідали: "З Ющенком." І тут їх зовсім не турбувало те, що як чимало ініціятив в незалежній Україні, і ця формула створена з оком, зверненим на Москву. Адже власне там Владімір Путін спочатку став прем'єром, відтак – "діючим" – президентом, а згодом – обраним президентом. Дарма що декілька років Україна світила як єдина із колишніх частин "непорушного Союзу", в якій зміна влади відбувалась за прийнятим у демократичному світі шляхом — через виборчу дільницю. Дарма що у виборах в листопаді 1999 року Кучма переконливо виграв право на другу каденцію президентури. За правилами гри, йому належить займати першу посаду в країні ще майже чотири роки.

Але правила гри не такі цікаві, як "action direct," в даному випадку акція "Україна без Кучми," з її "наметовими містечками" в центрах міст України, кількаденними маршами її шляхами, транспарантами і розписами по стінах, довжелезними мітинґами, на яких факти іноді поступаються здогадам і пліткам. (Цю акцію очолили двоє молодих людей: Юрій Луценко і Володимир Чемерис. І багатьом вона стала більш довподоби, ніж правила гри демократичного процесу.)

Тут щось знайомого, щось вже баченого,

(Закінчення на стор. 5)

НЕВИГАДАНІ ІСТОРІЇ

Мехіканський „маратон"

Катерина Кіндрась

„Власне, я написала про все це цілу книжку", – каже мені насамкінець Марта. Марті 45 років, родом вона з Тернополя, в Америці – три місяці. „Книжка" – це пару десятків аркушів паперу, списаних каліграфічним, але нерівним від переживань почерком.

На цих білих листках – її епопея, її довга дорога через мехіканські прерії в омріяний американський рай. Тому що „мексиканська стежка" – на сьогодні вірогідний, але найбільш ризикований шлях потрапити з України в США. Для одних ця стежка стала гострим лезом бритви, по якому попри всі небезпеки, все одно щодня десятки й десятки наших українок готові йти, щоб тільки вирвати свої родини з лабетів безпросвітних злиднів. Для інших – „золота жила" наживи на людській біді: існують цілі злочинні синдикати з добре відрегульованою індустрією „мехіканського туризму". Тому перш, ніж співчувати чи осуджувати, захоплюватись чи іронізувати, мені хотілося бодай зрозуміти Марту й десятки, десятки таких, як вона. З очевидних причин імена головних героїв змінено, а назву туристичної фірми не вказано.

Марта спробувала усміхнутись стюардесі, що саме припрошувала випити червоного, аж брунатного вина. Усмішка вийшла кривою. Хоча потрібно було посміхатися загадковою посмішкою Джаконди, робити самозакоханий вигляд й тримати незалежну поставу, як личить „бізнес-леді". Такою була вимога фірми, яка організувала цей туристичний маршрут. Бо хто сьогодні в Україні може собі дозволити двотижневий відпочинок у Мехіко за 5 тисяч долярів? Зрозуміло, лише жінки „великого бізнесу"...

Цим же маршрутом з Києва через Амстердам до Мехіко летіли ще семеро мандрівників, яких супроводжував Олег – представник туристичної фірми, з головним осідком у Херсоні.

Усі нібито поспішали на 16-денний відпочинок до курорту „Канкун", а насправді мали якомога швидше дістатися на американську землю. Кожен з них заплатив за таку можливість по 5 тисяч американських долярів. Хтось позичив цю фантастичну, як на українську ре-

(Закінчення на стор. 13)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Зростає невдоволення арештом Ю. Тимошенко

КИЇВ. – Арешт екс-віце-рем'єра Юлії Тимошенко викликав стурбованість серед політичних і громадських кіл, включно з протестами в столиці 16 лютого. Співкоординатор акції „Україна без Кучми" Володимир Чемерис сказав, що „Л. Кучма вирішив перейти до більш жорстких дій та отримав на це згоду старшого брата". Голова Української народної партії „Собор" Анатолій Матвієнко пов'язав арешт Ю. Тимошенко з гуртуванням опозиції. „Очевидно, що Росія надала згоду на якісь матеріяли та відповідну позицію в ім'я своїх національних інтересів", сказав А. Матвієнко. „Звинувачувати Росію в цьому не можна, винний лише Кучма за свою продажницьку позицію", – зазначив він. Крім того, фракція „Батьківщина" плянує оскаржити в суді рішення Генеральної прокуратури про арешт Тимошенко. Згідно з опитуваннями проведеними Українським центром економічних і політичних досліджень ім. Разумкова, 29 відсотків українців уважають, що причиною арешту екс-віце-прем'єра є спроба відвернути увагу від „касетного скандалу".

Форум українців стане центральною подією свята 10-річчя незалежности України

КИЇВ. – Проведення III Всесвітнього форуму українців може стати центральною подією у відзначенні 10-ої річниці Незалежности України, наголосив 19 лютого керівник групи з підготовки форуму віце-прем'єр-міністер Микола Жулинський. На початку березня, під час першого засідання Організаційного комітету під головуванням Президента України Л. Кучми очікується затвердження пляну заходів форуму. "Цей форум буде відмінним від попередніх, – наголосив М. Жулинський, – ми залучимо до участи у ньому значно більше молоді, ніж на попередні форуми. Таким чином ми покажемо представникам усього світу силу духу та енергію України". Робоча група запропонувала провести фестивалі у столиці та областях під гаслом "Українська молодь - майбутнє України". Фестивалі включатимуть святкову ходу учасників і гостей в центрі Києва, концерт майстрів мистецтв, в тому числі з української діяспори. Незабаром в Інтернеті почне діяти представницька сторінка форуму. Бажаючі зможуть подати свої пропозиції організаторам.

Президент вручив нагороди

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма вручив державні нагороди представникам різних сфер діяльности. Орден Князя Ярослава Мудрого IV ступеня вручено Володимиру Шевченкові – ректорові Донецького національного університету, докторові фізико-математичних наук, академікові НАН України. Орденом Ярослава Мудрого V ступеня нагороджено генерального директора, художнього керівника Національного цирку України Бориса Зайця, секретаря Ради національної безпеки та оборони Євгена Марчука. Іменною вогнепальною зброєю нагороджено заступника генерального інспектора Генеральної військової інспекції при Президенті України, першого космонавта незалежної України генерал-майора Леоніда Каденюка. Президент також нагородив орденом „За заслуги" II ступеня народного депутата Олександра Волкова, суддю Конституційного суду України Петра Мартиненка та інших. Глава держави Л. Кучма сказав, що Україні треба сподіватися на власні сили, на власний розум, для цього в України все є. За цієї умови світ на нас дивитиметься поіншому, не з позиції повчань, а з позиції поваги.

Сім молодіжних організацій об'єднались у громадський комітет „За правду!"

КИЇВ. – 19 лютого сім молодіжних організацій оголосили про своє об'єднання в Громадський комітет „За правду!". До об'єднання увійшли Молодий рух, Молодіжний конґрес українських націоналістів, Спілка української молоді, Українська студентська спілка та інші. За словами голови Молодого руху В'ячеслава Кириленка, комітет „За правду!" не відсторонюється від однойменної акції Партії „Реформи і порядок", але не має нічого спільного з акцією „Україна без Кучми", що проводиться на Хрещатику. „Ми не зацікавлені в перемозі лівих сил серед опозиції до теперішньої влади", – зауважив В. Кириленко. Як зазначалося на прес-конференції, комітет вимагатиме відставки міністра внутрішніх справ Ю. Кравченка і генерального прокурора М. Потебенька, проведення незалежної експертизи ДНК „таращанського тіла" в США чи в країнах Европейського Союзу, „припинення антизахідньої істерії, що роздмухується оточенням Президента", а також „недопущення вирішального впливу Росії на формування української зовнішньої політики", суду над Комуністичною партією України.

Ю. Тимошенко відмовляється від лікарів слідчого ізолятора

КИЇВ. – Заарештована лідер партії "Батьківщина" Юлія Тимошенко, у якої гостра виразка шлунку, "категорично відмовляється від лікування її лікарями слідчого ізолятора, позаяк небезпідставно побоюється за своє життя". Як повідомили у прес-службі партії "Батьківщина" з посиланням на адвоката Віктора Швеця, стан здоров'я Ю.Тимошенко у зв'язку із незадовільними умовами утримання різко погіршився. Три дні Юлія Тимошенко "не могла нічого їсти, оскільки цього не дозволяє її хвороба (гостра виразка шлунку). З тих же причин вона не може пити воду, яку їй пропонують в ізоляторі". Вона звернулась з проханням дозволити оглянути її професорові, що консультував її з приводу виразки шлунку.

Президент не збирається порушувати питання про відставку В. Ющенка

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма не збирається порушувати питання про відставку прем'єр-міністра Віктора Ющенка. Про це він сказав в інтерв'ю журналістам 16 лютого, відзначивши, що "розмови про відставку ми не ведемо, це абсурд". Л.Кучма сказав, що "прем'єр у нас молодий - нехай трудиться". Глава держави нагадав, що "з перших днів свого президентства робив все для прийняття програми уряду. Ця програма потрібна була для того, щоб рік ніхто не чіплявся. А то ми такі: сьогодні призначили – і звітуй, і відповідай, і багато бажаючих відправити у відставку". За словами Л. Кучми, економічна ситуація в 2000 році в Україні "була нормальною. У людей з'явилася надія на завтрашній день, а це не подобається тому, про кого люди стали забувати".

СБУ своїми погрозами змушує покидати Україну

КИЇВ. – Колишній народний депутат України, хірург Валерій Івасюк, який надавав експертну допомогу Тимчасовій депутатській слідчій комісії у розслідуванні справи журналіста Георгія Гонгадзе, 12 лютого попросив політичного притулку у Великій Британії, повідомила лондонська газета "Індепендент". В. Івасюк брав участь у праці паталогоанатомів з останками таращанського тіла. Хірург на декількох прес-конференціях висловлював незгоду із заявами Генерального прокурора Михайла Потебенька щодо сумнівности ідентифікації останків. В. Івасюк вилетів з Києва до Лондону 21 січня, залишивши вдома дружину з двома дітьми, оскільки на його адресу почали надходити погрози з боку СБУ, в тому числі про арешт.

За матеріялами інформаційних аґентств

КИЇВ. – В Україні 13 лютого перебувала делеґація чільних представників Европейського союзу на чолі з міністром закордонних справ Швеції Анною Лінд. Серед членів делеґації – керівник відділу зовнішньої політики ЕС Гав'єр Солана та комісар ЕС з питань зовнішніх відносин Крис Патен. Делеґація провела переговори з українським керівництвом, зокрема з Президентом Леонідом Кучмою, прем'єром Віктором Ющенком. Европейський Союз оприлюднив заяву, в котрій було поставлено під сумнів висновки української прокуратури у справі Г. Гонґадзе та містилася вимога провести незалежне розслідування, а також питання прав людини і свободи слова в Україні. З аналогічними вимогами раніше виступили Державний департамент США і ОБСЕ.

На фото: делеґація чільних представників Европейського союзу у Києві

Дніпропетровський договір суперечить законодавству України

КИЇВ. – Підписаний під час зустрічі президентів України і Росії у Дніпропетровську 12 лютого договір про співробітництво двох країн у космічній галузі суперечить вимогам чинного законодавства і „дискримінує українського виробника, – заявив на прес-конференції голова партії „Реформи і порядок" Віктор Пинзеник. Договір містить „односторонні поступки України без будь-яких натяків на поступки з боку Російської Федерації", відверто суперечить українському законодавству. За його словами, ця угода містить норми щодо звільнення від оподаткування, тим часом як, згідно з українським податковим законодавством, міждержавні угоди, що передбачають режим, відмінний від українського закону, набувають чинности лише з моменту їх ратифікації ВР України. Угодою передбачено, що вона „тимчасово застосовується з дати її підписання і набуває чинности по завершенні 30 днів з дати останнього письмового повідомлення". Зокрема угодою передбачено, що товари, призначені для співробітництва, не підлягають обкладанню митом і податками, стягнення яких відноситься до компетенції митних органів України і Росії. А це означає, вважає В. Пинзеник, що аналогічні українській продукції поставки з Росії надходитимуть в Україну без податку на додану вартість, тим часом як український виробник цей податок сплачує. Стаття угоди, яка передбачає, що „транзит товарів, що постачаються в рамках цієї угоди залізничним транспортом, здійснюється за умов, які застосовуються для внутрішніх перевезень", за словами В. Пинзеника, допустима лише за умови, що і російська сторона надає аналогічні преференції українській державі. Насправді ж, наголосив голова ПРП, українські виробники на території РФ сплачують зовсім інші тарифи, ніж російські компанії.

Протягом тижня від 9 до 16 лютого в Україні сталося багато важливих подій, зокрема зустріч Президентів України і Росії, арешт екс-віце-прем'єра Юлії Тимошенко, звільнення голови Служби безпеки Деркача, акція протесту „Україна без Кучми", зформування нової опозиції до українських владних структур, а також – три політичні документи: заява Форуму національного порятунку, звернення трьох керівників держави до українського народу і відкритий лист представників молодої української інтелігенції. Знайомимо наших читачів з цими трьома документами. Подається мовою оригіналу.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

від недобитків молодої української інтеліґенції

МИ НЕ ХОЧЕМО жити в державі, де корумпована влада на чолі з Президентом перетворює Україну на країну з поліцейським режимом, намагаючись в такий спосіб зберегти своє теперішнє становище. Де "гарант" та його оточення, заплутавшись у власній брехні, знову почали політичні репресії. Де прем'єр-міністр виявляється політичною амебою. Де органи, що покликані захищати громадян, перетворились на каральні загони "капітальних хлопців". Де справедливість встановлюється влучним ударом кийка "блюстітеля порядка". Де поняття "беспрєдєл" стало синонімом поняття "влада".

МИ НЕ ХОЧЕМО жити в країні, де люди знову бояться говорити правду і вірити в справедливість. Де все продається і купується: судді і політики, принципи і посади, гідність і голоси виборців, слово і думка. Де ЗМІ перетворюють у стічні канави для брехні і поле з'ясовування стосунків між кланами. Де вчителів примушують ставати сексотами. Де людей, які мислять незалежно, знову намагаються або вигнати за кордон, або загнати в політичне, соціальне та культурне підпілля.

МИ НЕ ХОЧЕМО і НЕ БУДЕМО мовчати. Ми бачимо, до чого привели тотальне мовчання та пасивність. В історії всі найбільші злочини ставали можливі завдяки загальній апатії.

Ми завжди залишаємо за собою право на свободу слова, совісті, переконань, зібрань, а якщо нас позбавлятимуть цього - то ми залишаємо за собою право на ОПІР.

МИ ХОЧЕМО і БУДЕМО вільно мислити, творити, діяти, незважаючи на те, що комусь особисто це може не сподобатись.

МИ ХОЧЕМО і БУДЕМО жити в країні, де права та свободи людей не лише перераховані на папері, але й реально виконуються. В країні з позитивним політичним та

(Закінчення на стор. 5)

Маніфест Форуму національного порятунку

У п'ятницю, 9 лютого, зранку в кінозалі Верховної Ради було створено "Форум національного порятунку". Роботу руху координується радою з 15 осіб, серед яких Олександр Мороз, Юлія Тимошенко, Олександр Турчинов, Сергій Головатий, Тарас Чорновіл, Анатолій Матвієнко, Володимир Чемерис, Володимир Олійник, Степан Хмара, Костянтин Ситник, Левко Лук'яненко, Тарас Стецьків, Володимир Філенко, Євген Жовтяк, Сергій Комісаренко. На засіданні зі створення форуму головував Тарас Чорновіл. На зборах був прийнятий маніфест, поданий внизу:

СПИТАЙ себе, чи подобається тобі, як ти живеш?
СПИТАЙ сусіда – як він живе?
СПИТАЙ маму, чому хвилюється вона, коли ти йдеш з хати?
СПИТАЙ сина, хіба спокійний він за старість своїх батьків?
СПИТАЙ хлопця, чи може він знайти гідну роботу?
СПИТАЙ дівчину, чи хоче вона бути повією?
СПИТАЙ підприємця, скільки хабарів він роздав?
СПИТАЙ господаря, чи спокійний він за своє добро?
СПИТАЙ журналіста, чи може він говорити правду?
СПИТАЙ суддю, чи вільний він у своїх рішеннях?
СПИТАЙ тюремника, скільки людей сидять без суду та слідства?
СПИТАЙ правоохоронця, скільки разів він порушив права і закон?
СПИТАЙ у військового, кому він давав клятву на вірність?
СПИТАЙ у загиблих, чи про таку країну вони мріяли?
СПИТАЙ молодь, чи залишиться вона жити в такій країні?
СПИТАЙ голову СБУ, чиєю безпекою він займається?
СПИТАЙ міністра внутрішніх справ, чи не сняться йому мати та діти Гонгадзе?
СПИТАЙ генерального прокурора, коли він востаннє говорив правду?
СПИТАЙ президента, чи чув він щось про совість і честь?
СПИТАЙ себе, невже безпідставно вийшли на вулиці тисячі і тисячі твоїх земляків з вимогою Україна без Кучми?
ТАК ДАЛІ ЖИТИ НЕ МОЖНА!
Ми об'єднуємося у ФОРУМІ НАЦІОНАЛЬНОГО ПОРЯТУНКУ
Нас об'єднала мета: покласти край кримінальному режимові; утвердити повагу до права та закону; повернути Україну на європейський шлях розвитку;
Наша МЕТА – СПРАВЕДЛИВІСТЬ. Наша МЕТА – ПРАВДА...
МИ ПОЧИНАЄМО ДІЯТИ!

Звернення

Президента України Леоніда Кучми, Голови Верховної Ради Івана Плюща та Прем'єр-міністра Віктора Ющенка до українського народу

Шановні співвітчизники!

Звернутися до вас змушують спроби поставити Україну перед великими випробуваннями, втягти її у вир нездорових пристрастей. Причому робиться це тоді, коли ми почали виходити з тривалої економічної кризи, коли у народу з'явилися реальні сподівання на краще.

Треба називати речі своїми іменами: проти нашої держави розгорнуто безпрецедентну політичну кампанію з усіма ознаками психологічної війни.

Україна і світ ще дізнаються про замовників, організаторів та виконавців, про рушійні сили цього провокаційного дійства. Але всі ми вже зараз бачимо причетність до нього тих вітчизняних політиків і тих політичних сил, для яких не існує нічого, крім власних інтересів та амбіцій, егоїстичних устремлінь і сьогохвилинних очікувань. Вони нагнітають атмосферу істерії і психозу, сподіваючись на цій хвилі розхитати законні державні інституції і будь-що прорватися до влади.

Цього разу як приводи для суспільного збурення використано зникнення журналіста Георгія Ґонґадзе і так званий „касетний скандал", за чим послідували широкомовні узагальнення щодо утисків преси та демократії в Україні. За визнанням самих режисерів нинішніх акцій, якби не було цих приводів, вони знайшли б інші.

Ми щиро і глибоко співчуваємо сім'ї, в яку прийшла біда, і приносимо їй вибачення за деякі дії правоохоронних органів: додержання вимог процесуального законодавства не повинне входити у протиріччя з розумінням незмірного людського горя.

Цілком очевидні і прикрі вияви непрофесіоналізму у розслідуванні справи Ґонґадзе. Нині вживаються всі можливі заходи до якомога швидшого і повнішого його завершення. За наслідками з'ясування всіх обставин буде зроблено найсерйозніші висновки. Але разом з тим ми рішуче не погоджуємося і ніколи не погодимся, щоб ця трагедія ставала розмінною картою у цинічних політичних спекуляціях, використовувалася для паплюження нашої держави в очах української та світової громадськості. Щоб безборонно і безкарно поширювалася добута незаконними методами, неперевірена або сфальсифікована інформація. І щоб під гаслами захисту демократії влаштовувалися ігри, ставкою в яких є вже саме існування України, її територіяльна цілісність, громадський мир, протягувалися сценарії з руйнівними наслідками, черговими випробуваннями для людей.

У демократичному суспільстві кожен має право на свою думку і право публічно її висловлювати. Але є межа, переступити яку не дозволено нікому і за жодних умов. Це – Закон, відповідальність за кожне слово. „Чорні" технології не рідкість для сучасного світу з його жорсткими методами політичної боротьби. Але наявність на цьому фоні виділяється своїм цинізмом, зневагою до норм права та моралі те, що діється зараз в Україні – дискредитація державних діячів, політиків та політичних сил, шантажування органів влади, маніпулювання громадською думкою.

Сьогодні робиться неприхований розрахунок на введених в оману статистів. Оскільки абсолютна більшість українського народу не відгукується на провокаційні заклики „професійних революціонерів", їм не залишається нічого іншого, ніж апелювати до крайніх, екстремістських сил, до збудженого натовпу, використовуючи його як таран і засіб залякування пересічних громадян зловісними аналогіями. Досить придивитися ближче до їхньої символіки та гасел, до атрибутів, якими обставляються театральні політичні шоу, щоб переконатися: перед нами – український різновид націонал-соціялізму.

Останніми днями з'явився створений невідомо на яких засадах і гучно анонсований „форум національного порятунку". Лідери цього строкатого конгломерату, ображені за власні політичні поразки і провали, справді шукають порятунку. Тільки не для держави, не для нації, а для самих себе – від політичного банкрутства та забуття. А дехто – і від кримінальної відповідальності.

Кожен з вас, шановні співгромадяни, повинен зрозуміти: єдина надія цих політиканів, які вже спалили за собою всі мости, на те, щоб іскри ворожнечі, непримиренності й озлоблення перекинулися на все суспільство, у ваші оселі і ваші долі. Силкуючись відродити загрозу широкомаштабного громадського конфлікту, якого Українська держава уникала на найскладніших етапах свого становлення, вони сподіваються, що в обстановці хаосу, непевності, безвладдя їм вдасться утриматися на плаву. Такі „рятівники" не бачать у своїй защореності або не хочуть бачити, якого лиха можуть завдати їхні безрозсудні, безоглядні дії.

Безумовно, не варто драматизувати ситуацію. У вимірах всього суспільства, його життя ця метушня – не більше ніж мікроскопічні, скороминущі аномалії, і не їм визначати майбутнє України. Але разом з тим не можна не бачити, що намагання розбурхувати вуличну стихію, пускати в хід відверто провокаційні прийоми, за допомогою яких вони хочуть поглибити розкол в суспільстві, підштовхнути владу до силової протидії, створюють реальну загрозу національній безпеці держави. Не слід забувати уроки історії – згадаймо, з чого і як починався фашизм.

Ми заявляємо, що в інтересах громадян, суспільства, держави таким намаганням буде чинитися активна і рішуча протидія усіма передбаченими законом засобами. Щодо цього ні в кого не повинно бути жодних ілюзій. Анархія, свавілля і беззаконня не пройдуть!

Керівництво держави залишається відкритим для політичного діялогу і постійно його веде – але з тими, хто такого діялогу справді хоче, хто на нього спроможний і вбачає в ньому єдино правильний і єдино можливий шлях до вреґулювання суперечностей та незгод, зміцнення політичної стабільності, прискореного розв'язання економічних та соціяльних проблем, поліпшення життя народу, що є зараз для всіх нас головним, визначальним, доленосним.

(Закінчення на стор. 5)

АМЕРИКА І СВІТ

США мають розбіжності з країнами НАТО

ВАШІНҐТОН. -Державний департамент США визнав, що між Вашінґтоном та його союзниками з НАТО існують розбіжності у питанні оборонної політики. За словами представника Держдепартаменту Річарда Баучера, під час візити до Вашінґтону Гав"єра Солани – члена керівництва Европейського союзу, який відповідає за питання оборони та безпеки,- обговорювались пляни США про створення національної системи протиракетної оборони. Генеральний секретар НАТО Джордж Робертсон заявив , що европейські союзники США мають бути готові до того, що адміністрація Джорджа Буша розпочне розгортання нової системи ПРО. Проти створення такої системи виступає Росія. Деякі країни НАТО також висловлювали стурбованість плянами США.

„Цензура вбивством" – журналісти в небезпеці

ВІДЕНЬ, Австрія. – Фреймут Дуве, представник Організації безпеки та співробітництва в Европі з ділянки свободи засобів масової інформації, звернувся до країн-учасників зі закликом покласти край цензурі та якнайшвидше розслідити всі залеглі справи, пов'язані з „цензурою через вбивство" особами при владі в бізнесі, мафією, терористами, урядами чи різними урядовими структурами. Під час пресової конференції у Відні Ф. Дуве підкреслив, що кожного року повідомляють про понад десяток випадків „цензури через вбивство" на територіях країн-членів. „Я закликаю країни-учасниці діяти активніше, щоб припинити форму цензури, де вбивство є кінцевим полагодженням справи... Вбивати журналістів – це означає вбивати свободу у вашій країні", сказав він. Згідно з інформацією, зібраною організацією „Репортери без кордонів", впродовж 2000 року вбито 11 журналістів у країнах, які є членами ОБСЕ, серед них Георгій Ґонґадзе, котрий пропав у Києві 16 вересня 2000 року.

В Ізраїлі продовжуються терористичні акти

ТЕЛЬ-АВІВ, Ізраїль. – Минулого тижня в середу,14 лютого, тут знову 7 осіб загинули і більш як 20 поранено, більшість з них – тяжко, внаслідок нового терористичного акту. Згідно з даними ізраїльської поліції, палестинський терорист, який викрав рейсовий автобус, наїхав ним на натовп людей, які стояли на автобусній зупинці. У результаті погоні поліції за автобусом, при підтримці військових вертольотів, злочинця було поранено і затримано.

Розвідка США програє битву телекомунікацій

ВАШІНҐТОН. – Голова національної служби безпеки США Майк Гайден каже, що країна стає дуже вразливою до можливих недружніх дій у зв'язку зі слабкістю технологій зв'язку. Генерал Гайден заявив, що Сполучені Штати вели перед у цих технологіях, коли головним суперником був Радянський Союз, але тепер загроза може походити від невеликих, добре фінансованих груп і технологічно розвинених ворогів. Він сказав, що його служба, яка збирає інформацію перехоплюючи телефонні розмови та факси, не встигає за всесвітньою революцією в телекомунікаціях. Він заявив, що відповідальні за вибухи в американських амбасадах в Африці 98 року уникнули викриття через те, що мали доступ до кращих ситем зв'язку.

Загроза алькоголізму в Европі

СТОКГОЛЬМ, Швеція. – Всесвітня організація охорони здоров'я заявила, що в Европі швидко зростають темпи зловживання алькоголем серед молоді. У звіті організації мовиться, що виникла тенденція, коли люди починають надто часто споживати спиртне в дуже молодому віці, а алькоголь починає відігравати надто велику ролю у їхньому житті.

За висновками організації охорони здоров'я, зростає також кількість "випадків", коли велика кількість спиртного споживається за короткий час. Організація називає ці тенденції дуже тривожними. Міністри охорони здоров'я країн ЕС обговорять проблему на своїй зустрічі у Стокгольмі наприкінці місяця.

Космічний апарат прибув на астероїд Ерос

ВАШІНҐТОН. – Американський космічний апарат здійснив посадку на астероїд Ерос, який знаходиться 300 мільйонів кілометрів від Землі. Це – перший подібний експеримент в історії космічного простору. Наперекір очікуванням, апарат продовжував надсилати сиґнали навіть сівши на астероїд, довжина якого близько 34-ох кілометрів. Космічнитй апарат, призначений для дослідження астероїдів, було запущено 5 років тому і протягом року він обертався навколо астероїду Ерос, передаючи на Землю його фотографії. На початковій стадії роботи апарату приземлення на астероїд не планувалася.

Вчені мають з'ясувати причини розколу „айсберґу"

МОСКВА. – В Антарктиці розколовся найбільший „айсберґ". Експедиція американських вчених має з'ясувати причини руйнування крижаної брили. „Айсберґ" B-15 вважається одним з найбільших в Антарктиці. Його розміри більші за площу штату Массачусетс. Нещодавно цей „айсберґ" почав руйнуватися. Експерти мають з'ясувати причини цього процесу, який може вплинути на макроклімат плянети. Для допомоги вченим в експедицію надіслано спеціялістів берегової охорони США.

За матеріялами інформаційних аґентств

8 лютого спеціяльна платформа із завантаженим на неї кораблем "Ітакі", виробництва Феодосійського виробничого об'єднання "Море", вирушила до замовника, яким є міністерство оборони Греції. Десантний корабель на повітряній подушці проекту "Зубр" водотоннажністю 550 тонн здатний перевозити 3 середніх танки або 500 озброєних десантників. Контракт на суму близько 100 млн. дол. з побудови для Греції двох десантних кораблів на повітряній подушці, першим із яких є "Ітакі", на сьогодні є найбільшим із контрактів України у галузі спеціяльної техніки.

На фото: корабель на повітряній подушці "Ітакі" (початкова назва - "Іван Богун") під час ходових випробувань наприкінці січня 2001 року.

Фото об'єднання "Море"

Москва передала Вашінґтонові архіви Комуністичної партії США

Минулого січня Конґресова бібліотека США відкрила для дослідів мікрофільми з копіями офіційних документів Комуністичної партії США (КПСША) від 1920 до 1940 року. Цю збірку документів вже давно уважали знищеною. Одначе у 1992 році, після розпаду Совєтського Союзу, історик Конґресової бібліотеки Джон Ерл Гейнс довідався, що КПСША таємно вивезла ці документи до СССР понад 50 років тому. Там їх тримали у закритих архівах Комуністичної партії в далекому Сибіру.

У січні 1993 року д-р Гейнс поїхав до Росії, і був першим американським науковцем , який їх досліджував. Він запропонував, щоб Конґресова бібліотека зробила копії тієї збірки на мікрофільмах і щоб один „сет" мікрофільмів помістити у Конґресову бібліотеку і забезпечити можливість постійного доступу до них. Проєкт закінчено. В цілому фільм включає 435,165 кадрів на 326 мотках.

З уваги на це, історики тепер матимуть сильнішу базу для реконструкції точної картини американського комунізму та антикомунізму від 1920 до 1940 року. У згаданій колекції документів КПСША немає матеріялів після 1944 року.

Серед документів колекції КП США є:

• Лист з 1919 року від Ніколая Бухаріна, голови Міжнародного комунізму в Росії до американських радикалів, в якому він заохочує їх до заснування Комуністичної партії в Америці та організування вояків і моряків з метою послабити старшин і генералів. Н. Бухарін намовляє до дискредитації Президента Вудрова Вілсона як „гіпокрита і вбивцю", радить вживати „військові методи боротьби з державною владою, для перемоги диктатури робітників",а також гасло „ Геть з Сенатом і Конґресом".

• Лист з датою 24 листопада 1919 року, котрий закінчується декляряцією, що Комуністична партія свідома своїх завдань, зокрема того, що кінцева боротьба комуністичного пролетаріяту відбудеться в Сполучених Штатах, а відтак настане світова „Совєтська Республіка". Усвідомлюючи це Комуністична партія готується до боротьби. Хай живе Міжнародний комунізм! Хай живе Світова революція.!

• Записка з 1926 року про дотації Комуністичному руховi в США; окремі совєтські аґенції фінансували різні комуністичні акції.

• Документи, де підкреслюється вагомість КПСША яка повинна залучити у свої ряди американців африканського походження; і шестисторінковий звіт про комуністичні намагання організувати сільськогосподарських спільників у полудневих штатах в 1934 році.

• Колекції містятить чимало доказів, що комуністи просякнули у Державний департамент США в 1930-их роках. Є листи до Рузвельта від двох американських амбасадорів в Европі та старшого урядовця Державного департаменту, які через руки таємного аґента в Державному департаменті опинилося в руках совєтів.

Марк Розенцвейґ, головний бібліотекар Довідкового центру марксистських студій, з осідком в Нью-Йорку, пов'язаного з сьогоднішньою Комуністичною партією в США, стурбований тим, що ніхто не консультувався з КПСША з приводу проєкту Конґресової бібліотеки про доступ до „наших документів".

Німеччина допомагає у відновленні Лаври

КИЇВ. – Німеччина передала Україні 220 тисяч німецьких марок для реставрації внутрішнього оздоблення Успенського собору в Києво-Печерській Лаврі. Як повідомив під час церемонії внесків посол ФРН в Україні Дітмар Штудеман, ці кошти уряд Німеччини передав Фондові як вдячність за збереження архівів Баха.

Ще 20 тисяч німецьких марок передав колишній посол ФРН в Україні Еберґард Гайкен від Німецько-українського форуму. Ці кошти будуть використані для реставрації іконостасу собору.

Україна вчиться...

(Закінчення зі стор. 1)

щось на зразок кінця 1960-их років у Сполучених Штатах, коли американські студенти демонстрували, окупували університетські будинки, розвішували з вікон транспаранти, скупчувались перед телекамерами і повторювали тогочасну модну фразу: "недискусійні вимоги" (non-negotiable demands).

До тодішних "недискусійних вимог" належали припинення війни у В'єтнамі, житло для бідних, розірвання стосунків між університетами й великими корпораціями, зміни у навчальних програмах. Нині в Україні недискусійні вимоги завершуються трьома літерами: УБК – Україна без Кучми.

Як і тоді у США – є багато розмов про політичну кризу, але життя йде вперед, правда, з деякими невигодами, якщо взяти до уваги те, що демонстранти іноді блькують рух на вулицях, або поліції доводиться ставити огорожу довкруги місць протесту. Тисяча, три, п'ять тисяч демонстрантів — це багато чи мало для України? Неважливо.

Це притягає десантників-кореспондентів західньої медії і у великій пресі знову з'являються репортажі про Україну які можна підвести під рубрику „Що там діється в тій Україні?! (Ге, ге, ге!)". А діється в Україні те, що економічна ситуація, яка ще рік тому у великій міжнародній пресі виглядала досить трагічно, значно поправилась — а тому й перестала бути цікавою. А намети на вулицях і походи з транспарантами дають візуальний матеріял, який потрібний для телекамер і друкованих засобів масової інформації.

Не знати тільки, яка відповідь тепер буде на запитання – „Якщо без Кучми, то з ким?". Справа в тому, що того дня, коли Юлія Тимошенко пішла за ґрати, надія акції УБК Віктор Ющенко підписав звернення до народу – разом з Президентом Кучмою й Головою Верховної Ради Іваном Плющем – тим самим Плющем, який при допомозі зліпленої більшости у парляменті посунув вперед законодавчий процес після застійного періоду його попередника, Олександра Ткаченка.

Якщо в країні криза, то це зовсім нормально, що три найвищі урядовці країни звертаються до народу з закликом не піддаватись до революційних заходів, а триматись правил гри демократичного суспільства. Але що обурило прихильників акції УБК – це слова у зверненні такого змісту: "Досить придивитися до їхньої (організаторів акції УБК) символіки та гасел, до атрибутів, якими обставляються театральні політичні шоу, щоб переконатися: перед нами – український різновид націонал-соціялізму." Інакше кажучи, звернення називає борців за кращу Україну – нацистами. Підписавши таке, Ющенко „зрадив". А далі депутат і юрист Сергій Головатий, який вже декілька років не задоволений керівництвом в Україні, заявив, що збирається подати до суду на авторів звернення, бо вони образили тих, які хочуть спасти Україну.

Символіка й атрибути людей, згуртованих в акції УКБ різні, але є й такі, які не можуть не моторошити тих, хто жив під націонал-соціялізмом. Наприклад, у Львові можна побачити плякати, на яких зображені молоді хлопці з барабанами біля пояса і символікою, подібною до свастики (переплетені латинські літери N та I — ідея і нація), які так нагадують "Гітлер Юґенд!" А це члени Соціял-національстичної партії України (СНПУ), якій вдалось обрати до Верховної Ради одного депутата — Олега Тягнибока з Львівщини. Що насторожує, це й те, що серед львів'ян з вищою освітою, які прийшли на світ багато років після того як Гітлер-юґенд і Націонал-соціялістська партія стали заборонені в Німеччині, вважають цих усміхнених юнаків з барабанами і квазі-свастикою — патріотами, "файними хлопцями," які також за Україну без Кучми. А в половині січня голова Українського Народного Руху, західнього типу демократ, улюбленець американської діяспори Юрій Костенко підписав з головою СНПУ Ярославом Андрушковим угоду про спільну діяльність і прийняв депутата Тягнибока до своєї парляментарної фракції! („Україна молода", 18 січня 2001).

Найновіші економічні показники в Україні не брешуть. Але в Україні також діє те, що соціологи і політологи називають законом про зростаючі сподівання – нормальне явище в усіх нормальних суспільствах: як тільки становище людей трішки покращає, вони відразу хочуть ще кращих умов, і так зростає рівень життя в суспільстві, з'являється добробут. Наприклад, торік восени, як тільки уряд погасив заборгованість дуже мізерних заробітних платень учителів, учителі почали вимагати підвищення зарплат. І це явище позитивне. Коли Україна була совєтською, усі були бідні, за вийнятком членів номенклятури. Нині, за умов все ще дикого капіталізму, щораз то більше людей має багато грошей, практично все можна купити, але дуже велика частина населення немає за що. (Доцент університету у Львові одержує 50 долярів в місяць.)

Повертаючись до аналогії зі Сполученими Штатами, в половині 1970-их років негритянські лідери почали говорити: "Колись ми воювали за право сісти за столик в ресторані (де до того часу сиділи тільки білі американці). Ми здобули це право, але тепер не маємо грошей на обід". Закон про зростаючі сподівання діє. Але в Україні, якій несповна десять років, все ще помітні низький рівень політичної софістикації (де політика – мистецтво можливого), залишки совєтських звичаїв, коротка пам'ять. І ще – нестача кадрів.

Найновіша криза почалась з того, що у Києві зник журналіст, керівник політичних кампаній і колишній бойовик у Грузії Георгій Ґонґадзе. Поліція його не знайшла, але через декілька днів знайшли труп, без голови. Все це було ще у вересні-жовтні минулого року і після п'ять місяців органи правопорядку України не встановили не тільки, хто скоїв убивство, але чи труп справді Ґонґадзе. Проблема кадрів.

Тим часом на арену виходить трохи призабутий Олександр Мороз, лідер Соціялістичної Партії, колишній голова Верховної Ради, який у виборах 1999 року дуже хотів бути президентом України. Він ним не став, але це так погано вплинуло на нього, що він на мить забув про свою звичайно спокійну і ввічливу поведінку і заявив, що виборці України, як стадо баранів, пішли за Кучмою.

Минув рік. Коротка пам'ять в Україні стала в пригоді. Тепер харизма знову повернулась до Олександра Мороза, бо саме він одержав і демонстрував записи на плівках, які мали б доказувати, що зникнення Ґонґадзе розроблялось в кабінеті Президента Кучми.

Значить, треба розпочати імпічмент, адже там, в Америці, звукозаписи призвели до процесу імпічменту Президента Ричарда Ніксона і він подав у відставку. Раптом в країні, в якій ще не було часу розробити різних кодексів, де й немає розробленого механізму імпічменту, дехто пропонує братися за імпічмент Президента Кучми. Або просто довести його до власного рішення – піти у відставку. Аби тільки добитись до УБК. А з ким?

Парляментська більшість вже, мабуть, розклеїлась. Члени партій переходять в інші. З'являються нові партії (хоч загальне число їх в Україні вже давно перейшло 100 – самих тільки Рухів вже є три). Партійні фракції в парляменті переформовуються, перейменовуються, заключають нові угоди. Парлямент знову намагається змінити правила гри, в даному випадку правила чергових виборів до Верховної Ради. Це несерйозно. Це низький рівень політичної софістикації. Але ж парляментарній, плюралістичній Україні несповна десять років.

Врешті прокуратура, великий атрибут совєтської системи, діє як і колись. Виявляється, що Верховна Рада, найвищий законодавчий орган народу України, не має контролі над Генеральною прокуратурою. Це собі зовсім самостійна установа, яка, власне, вирішила посадити Юлію Тимошенко саме тепер, яка п'ятий місяць вовтузиться зі справою Ґонґадзе, яка заперечувала, а потім признала, що в Кабінеті Президента робились записи розмов.

Керівництво парляменту роздумує над тим, як примусити Генерального прокурора дати звіт Верховній Раді про свою діяльність і може висловити йому недовіру, а він доводить, що Верховна Рада йому не пан.

Ще трохи сесій – і Верховна Рада прийме потрібні кодекси і закони, увійдуть в норму правила гри, понад сто нестійких політичних партій перетворяться на п'ять-десять серйозних. Але тим часом – Україна далі вчиться ходити.

Звернення Президента...

(Закінчення зі стор. 3)

У всьому, що робиться зараз для дальшого розвитку демократії, злагоди та порозуміння в суспільстві, згуртування його навколо конструктивних, будівничих цілей, ми розраховуємо, шановні співгромадяни, на ваше розуміння, сприяння та підтримку. Саме це було найпотужнішим ресурсом українського народу в роки становлення й утвердження нашої держави. Саме це особливо, життєво необхідно зараз – у тому числі і для відсічі антидержавним силам, хоч під якими прапорами вони виступають.

Ми будемо й надалі спрямовувати зусилля влади, всіх її гілок та органів на забезпечення мирного, спокійного сьогодення і ясного, прогнозованого майбутнього України. Єдність наших позицій і підходів, однозначну налаштованість на рішучу відсіч політичному деструктиву засвідчує дане звернення.

13 лютого 2001 року

Нові кардинали...

(Закінчення зі стор. 1)

честь Блаженнішого Патріярха і Кардинала Любомира Гузара у приміщеннях при соборі Святої Софії, на прийняття запрошені кардинали, владики, дипломатичний корпус, делеґації з України й гості Кир Любомира.

П'ятниця, 23 лютого 2001 р.:

– год. 10:30 ранку спільна авдієнція у Папи Івана Павла II у Ватикані.

Неділя, 25 лютого 2001 р.:

– год. 9:30 ранку Архиєрейська Соборна Служба Божа в соборі Святої Софії, що її відправить Блаженніший Кир Любомир;

– год. 12:00 – святковий обід.

Про перебіг цих торжеств будемо інформувати в наступному числі нашої газети.

М. Л.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ...

(Закінчення зі стор. 3)

культурним іміджем.

Ми заявляємо: для цього нинішній президент Леонід Кучма повинен добровільно подати у відставку.

16 лютого 2001 року

Олесь Доній, політолог (Київ), **Юрій Андрухович,** письменник (Івано-Франківськ), **Андрій Бондар,** поет, письменник (Київ, **Сергій Жадан,** поет, письменник (Харків), **Василь Кожелянко,** письменник, журналіст (Чернівці), **Віктор Морозов,** музикант (Львів, **Тарас Чубай,** композитор, музикант, гурт "Плач Єремії" (Львів), **Михайло Барбара,** музикант, гурт "Мертвий півень" (Львів), **Роман Чайка,** музикант, гурт "Мертвий півень" (Львів), **Тарас Корпало,** філософ (Київ), **Андрій Кокотюха,** письменник, журналіст (Київ), **Роксана Харчук,** директор видавництва "Смолоскип" (Київ), **Юрій Онух,** куратор (Київ), **Сергій Пантюк,** письменник, журналіст (Чернівці), **Ірина Старовойт,** поетка (Львів), **Євген Захаров,** журналіст (Київ), **Валєр Бондар,** художник (Харків), **Назар Федорак,** поет, журналіст (Львів), **Олександр Черненко,** журналіст (Київ), **Катерина Ботанова,** культуролог (Київ), **Степан Бандера,** журналіст (Канада), **Ірина Кучма,** соціолог (Київ), **Богдан Патриляк,** редактор газети "Смолоскип України" (Київ), **Василь Павловський,** коаліція "Свобода вибору" (Канада), **Світлана Олешко,** режисер (Харків), **Тетяна Доній,** голова мистецької молодіжної агенції (Київ), **Ігор Пилипчук,** літератор (Харків), **Юрій Рибачук,** видавець (Київ), **Генадій М'ясоєдов,** музикант, гурт "Калєкція" (Харків), **Олеся Островська,** культуролог (Київ), **Ростислав Пелехович,** аналітик (Київ), **Максим Саваневський,** журналіст та інші. Разом 88 підписів.

Шанс для України

Хто візьме в руки цьогорічний Альманах Українського Народного Союзу, той, мабуть, зверне увагу на есей „Українка часів Козаччини“ – він відкриває перед нами оригінальний і надзвичайно привабливий образ української жінки, з життя і діяльности якої зродилося це мудре прислів'я: „Батько виховує сина чи дочку, мати виховує націю“. Читаємо одне з узагальнень цього есею: „...Жінка за весь час нашої історії не була пасивним об'єктом. Ніколи сфера діяльности української жінки не була обмежена вузьким колом чисто родинних справ. Ніколи жінку не зачиняли в нас, як, наприклад, у Московщині, у „теремі“. Завжди вона була вільна і майже рівноправна чоловікові“.

Відомо, скільки лиха принесло на українську землю спочатку царське, а відтак совєтське ярмо, як фатально понівечено нашу звичаєву культуру, родинні традиції, давній уклад життя, і якщо українська нація все ж вийшла живою з тих страшних випробувань, то найбільша заслуга в цьому виживанні належить українській жінці. Як у козацькі часи, так і сьогодні, вона не тільки любов'ю, сердечним теплом, але й сильною волею утримує на собі „три кути хати“, як тоді, так і тепер, всупереч усім труднощам і перешкодам, „виховує націю“, й тому не може бути байдужою до того, що діється в українському світі. А в ньому діється щось не дуже веселе, щось таке, що все більше нагадує зачароване коло і все більше спонукає до думки, що українське суспільство мусить вдатися до якогось зовсім нового засобу оздоровлення. Цим засобом є наше жіноцтво, бо в його середовищі ніколи, навіть у найскрутніші часи, не заникали такі доленосні риси, як моральна стійкість і віра в життя. Саме жіноче середовище, всупереч несприятливій історичній долі, зберегло тяглість найдорожчих національних традицій – релігійних, світських, громадських. Саме жіноцтво своєю активною участю у суспільному житті підтримувало його духовне здоров'я і орієнтованість на краще майбутнє.

Від часів Хмельницького до сьогодні воно стояло пліч-о-пліч чоловіцтва в національно- визвольній боротьбі нашого народу. За українкою – довгий і славний шлях самовідданого двобічного служіння – родині, дітям і також рідному народові, Україні. За нею – авторитетна громадська і освітня діяльність, героїчна участь в УСС і УПА, підпілля і сталінські тюрми. То, може, вона вже заслужила, щоб від неї, від її жіночої відповідальности за життя залежала доля України? Теперішній український політикум – майже всуціль чоловічий. У Верховні Раді жінок – всього п'ять відсотків. Почули б про це чоловіче засилля козачки!

А тим часом соціяльні психологи все однозначніше висловлюються на той рахунок, що чоловіча „мудра поступливість“ в українській політиці – ніщо інше, як моральна нестійкість, і ця риса була притаманна майже усім керівникам-чоловікам в історії України.

Оскільки Україна вже не має куди поступатися, то чи не єдиним шансом на наш національний порятунок залишаються жінки. Серед них гідні найвищих державних посад є в усіх сферах українського суспільства.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про новий лік на депресію

Здається, що при кінці місяця лютого і в березні, коли зима ще ніяк не хоче відійти, а весна ховається за її плече, дуже легко людині впасти в поганий настрій, а то й у справжню депресію.

Холодні сірі дні, щоденна праця, що у тому часі така безнадійно нецікава, туга за сонцем і теплом, а навіть суворий великопостний закон – все це ніяк не впливає позитивно на думки, настрої та взагалі самопочуття.

А до цих загальних некорисних впливів довкілля в цьому році ми, українці, маємо ще куди більше можливостей опинитися у кепському, депрасивному настрої, як наші сусіди. Немає тепер дня, щоб преса не приносила нових вісток з України, і всі вони неґативні для нашої молодої держави.

Справа Гонґадзе набрала світового розголосу, брак нормальних життєвих умов діляє на пересічних громадян більше як неґативно та викликає в них тугу за давніми „добрими” часами совєтського режиму, Росія стає щораз більше домінуючою в політичному житті України, і так можна б доволі довго вичисляти усі сумні вістки, якими нас закидують з усіх сторін.

Як, отже, можна в такій дійсності мати добрий настрій, нести усміх на обличчі та переконувати себе й інших, що „все є якнайкраще”? Одне слово; і природа, і політика впливають на депресивні настрої, з якими часом дуже важко впоратися. То ж одні шукають поради у лікаря, інші пробують різні способи та не приписані лікарями ліки, а ще інші просто занурюються у погані думки, у сірий настрій, у безсонні ночі та не знають, як із цього вийти та як повернутися до нормального буття.

А ось я усім, що саме тепер в депресивному стані та бачать світ через чорні окуляри, хочу дати дуже добру та позитивну розв'язку – сідайте до комп'ютера і заглиблюйтеся в його безмежний світ. Що б ви на ньому не виконували – ви мусите глядіти в екран безперервно, мусите вважати, коли і як гратися із славною „мишкою”, ви не можете відірвати від нього очей та уваги. І як в такому напруженні можна мати час на депресивні думки, на почуття безнадійности й темного майбутнього?

Правда, коли хочете мати неґативні вістки з України, їх знайдете легко на Інтернеті, але одним потисненням „мишки”, вони зникнуть із вашої точки зору, а мовляв, „що з очей, те із думки”. А чейже поруч вісток з України, стільки цікавого можна знайти на цьому малому, але повному життя екрані.

Отож можна так довгими годинами сидіти, вдивляючись в цей екран і завжди находити те, що бажаєте, а при цьому ніхто вам не перешкоджає, ніхто не зупинить, ніхто не стоїть між вами і комп'ютером.

Ось і лік на депресійні настрої, який я з успіхом практикую.

***П. С.** – Заявляю, що я не отримала „хабара” за реклямування комп'ютерів і не маю ніякого завдання їх пропаґувати.*

О–КА

З. Бжезінський не виключає виникнення авторитаризму в Україні

КИЇВ. – «Демократія в Україні є молодою, а частина нової еліти – корумпованою, тому не виключено виникнення авторитаризму в колишній радянській республіці», – сказав 19 лютого в інтерв'ю німецькій газеті «Ді Вельт» відомий американський політолог Збігнєв Бжезінський. За його словами, Україна є важливою незалежною країною, яка «має шанс для консолідації», встановлюючи тісніші зв'язки з Європою та США, а також підтримуючи добросусідські ділові відносини з Росією.

З. Бжезінський визнав, що Україні складно підтримувати рівновагу між «цими двома цілями». Політолог сказав, що існує чимало ознак того, що Кремль хоче обмежити незалежність України. За його словами, одним зі засобів цього є придбання частини промислових та енерґетичних підприємств в Україні. В енерґетичному секторі Росія здійснює тиск на Київ, погрожуючи прокласти газопровід в обхід України.

З. Бжезінський також зазначив, що робляться спроби тісніше прив'язати українську армію до російської, зокрема у військовому порту Севастополь, що може зашкодити співпраці України з НАТО. З. Бжезінський зауважив, що через опір кланів в Україні дуже повільно посувається будівництво нафтопроводу «Одеса-Броди-Ґданськ». На його думку, цей нафтопровід був би вигідним не лише для України, а й для Європи, країн-експортерів нафти. «Чим більший доступ до сировини в реґіоні Каспійського моря та Середньої Азії, тим вигідніше це для світової економіки», – сказав він. Американський політолог висловив переконання, що Вашінґтон тепер чіткіше, ніж за часів президентства Джорджа Буша-старшого, покаже, що США «виявляють зацікавленість у незалежній Україні». За його словами, у Вашінґтоні сподіваються, що й Берлін, виходячи з політичних та гуманних міркувань, усвідомить свій інтерес до майбутнього цієї країни.

З. Бжезінський також вважає, що Европейський Союз не повинен позбавляти Україну перспективи членства в цій спільноті. За його словами, Україна є частиною европейської цивілізації: «Київська Русь була частиною цієї цивілізації подібно до Візантії чи Риму. Питання полягає в тому, чи політичний та економічний розвиток дозволить їй органічно укоренитися в Европі».

УНІАН

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

50-ліття вінчання подружжя Королів

Стефа і Ігор Королі.

23 грудня 2000 року відбулося прийняття для членів ближчої і дальшої родини – з нагоди 50-ліття вінчання Стефи і Ігоря Королів. Прийняття підготовили і провели син Олесь з дружиною Вікторією, внуками Павлом і Лесею, і доня Марта з внуками Олесем, Адріяном і Стефцею. Ми вдячні дітям, внукам і чисельним членам нашої родини за участь у святкуванні нашого ювілею. Залю Українського Культурного Центру заповнило біля 60 осіб разом з отцем ігуменом Робертом Лукавим, парохом церкви Непорочного Зачаття. Він поблагословив „молоду пару”, а присутні провели кілька годин в родинній атмосфері.

Дякуємо всім за гарні дарунки, а грошеві пожертви призначено на такі цілі: 400 дол. – Фонд допомоги Пластові в Україні, 400 дол. – українським школам при церкві Непорочного Зачаття, і 300 дол. – для Фонду Катедри Українознавства при Гарвардському університеті.

Стефа і Ігор Королі,
Грос Пойнт, Миш.

Важкий стан ковзанярського спорту

Критична ситуація склалася в ковзанярському спорті України. Натуральний лід не може довго триматися через відсутність сильних і тривалих морозів, а єдина в країні база підготування українських ковзанярів – Київський льодовий стадіон, не працює вже більше десяти років у зв'язку з виходом з ладу холодильного обладнання. В умовах гльобального потепління клімату стає проблемою проведення національних змагань. Тренувальні збори збірна України проводить за кордоном – у Німеччині. Грошей не вистачає навіть для збірної.

Ковзанярський спорт – найважливіший вид спорту на Зимових Олімпійських іграх, де розігрується найбільша кількість нагород – вісімнадцять. Чи зможемо ми здобути нагороди на наступній Олімпіяді?

Звертаємось з проханням допомогти федерації українських ковзанярів спортивним інвентарем та одягом.Наша адреса: 01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 33/35, кв. 4. Тел.: 246-68-43; 246-68-44, факс: 227-77-77, e-mail: ussf@tsua.net

Сергій Бродович,
президент Федерації ковзанярського спорту України

Військовики читатимуть „Свободу“

До мене надійшла відповідь на мою пропозицію передплатити „Свободу“ українській військовій частині в Чорткові, прихильно прийнята майором Володимиром Косарем. Пересилаю чек на суму 50 долярів.

Рівночасно повідомляю що наша денверська громада мала нагоду зустрітись з представниками деяких міст в Україні. Молоденька Наталка Гнатюк з містечка Грицева Шепетівського району Хмельницької области розповіла нам про розбудову житла, відновлювання церков, а найважливіше – будову шкільного будинку, в якому навчатиметься 800 дітей. Може, хтось з читачів „Свободи“ виявить бажання допомогти у викінченні осередку освіти містечка Гриців?

Олена О. Морозевич,
Лейквуд, Кольорадо

УВАГА! УВАГА!

З огляду на непередбачені ускладнення, Окружний Комітет Відділів Північного Нью Джерзі Українського Народного Союзу повідомляє, що зустріч з адвокатом Тетяною Дурбак в справі еміграційного законодавства, запланована на 25 лютого 2001 р. в Парсиппані Н. Дж., **НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ.**

Євген Осціславський, голова Округи

Репортаж з місць позбавлення волі

ПОЛТАВА. – Раніше у Крюківській виправної колонії № 29, що міститься у Полтавській області, перебували водії авт, засуджені за злочини, скоєні з необережности. Та вже близько року колонія реорганізована і приймає тих засуджених, котрі твердо стали на шлях виправлення. Є статті карного кодексу України, вихід за якими на волю здійснюється поетапно, зокрема через колонії –поселення. Зараз у колонії, розрахований на утримання 1200 осіб, знаходиться лише 370 чоловік. У колонії-поселенні засуджені вільно пересуваються по території, можуть ходити в найближче село, та й харчування більш-менш нормальне. З початком реформи тюремної системи відійшли в минуле нерозумні заборони: не передавати в продуктових передачах цукру, чаю, не носити годинники, бороду й вуса. Контакти тюрми і волі стали тіснішими. Колонію відвідують священики різних конфесій. В'язні мають змогу дивитися телевізор і слухати радіо.

Живуть засуджені у гуртожитках, у кімнатах по 2-6 осіб. У багатьох висять ікони, фотографії рідних. Мене зворушив букет польових квітів у півлітровій склянці на шафці: я не знаю, який гріх на совісті того чоловіка, але, мабуть, не все добре вмерло в його душі...

Зняті також обмеження на кількість побачень і продуктових передач. Проте з 11 кімнат готелю Крюківської колонії для довготермінових побачень зайнято щонайбільше три. Рідня засуджених просто не має коштів на квитки і провізію. Тривалий розрив сімейних стосунків дає сумну статистику: якщо засуджений чоловік, то розпадається до 60 відсотків шлюбів, а якщо жінка – то всі 80 відсотків.

На щастя, у Крюківській колонії немає таких потворних явищ тюремної субкультури як авторитети-„пахани“. Але в штрафний ізолятор час від часу потрапляють злісні порушники дисципліни. У день нашого візиту в ньому спокутували провину двоє недбальців, покарані за тривале відлучення з колонії і пиятику (до речі, найпоширеніший вид порушень). Втім, вісімнадцятьох колоністів за систематичні порушення правил внутрішнього розпорядку довелося повернути на попередній, більш суворий і жорсткий режим утримання.

Потрапити на поселення для більшости засуджених є вершиною бажань, пов'язаних з близьким звільненням. Але знаходяться й такі, які зі шкури, як кажуть, лізуть, щоб заслужити переведення на поселення лише з однією метою – втекти. Цього року втекли двоє. Одного вже піймали: не від великого розуму відклав своє повернення на свободу ще на п'ять років. Інший ще в бігах...

Крюківська колонія-поселення за структурою виробництва дуже схожа на колективне сільськогосподарське підприємство. Вона має 2900 гектарів землі – як середній за розмірами колгосп, 750 голів великої рогатої худоби і стільки ж свиней, невелику пасіку, свій машино-тракторний парк, тік. Основна спеціялізація – виробництво зерна. Торік зібрали на круг по 18.5 центнера з гектара зернових. А пам'ятають і 40-центнерні врожаї. Та й у тваринництві – не останні результати в районі. У 1999 році від кожної корови надоїли по 2400 літрів молока. На жаль, перешкоджає нестача кормів. Господарство не збиткове, але в умовах загальної кризи про прибутковість годі й говорити.

Усю роботу виконують засуджені чоловіки: доять корів, поратьть телят і свиней, порядкують на пташнику. Норму виконують і якість забезпечують, бо за цим пильно стежать агрономи у військовій формі. У колонії 7 зернозбиральних комбайнів і 20 тракторів, які зберігаються в ангарах. І може, тому й уникли колонії-поселення сумної участи більшости колгоспів, де їх розікрали, розтягли. Парадоксально, але самі засуджені стережать матеріяльні цінності від тих, хто на волі, але кого злидні штовхають на стежку злочину.

Не буде перебільшенням сказати, що саме завдяки власним підсобним господарствам і тримається тюремна система в Україні. Адже за даними Державного департаменту України з питань виконання покарань на харчування одного ув'язненого з бюджету виділяється лише... 6 копійок у день.

Є у колонії власні ковбасний цех і млин. Пекарня випікає хліб і для власних потреб, і для мешканців села, заробляючи живу копійку. Переважна більшість колоністів - молоді чоловіки, які “сидять” - хто за мішок борошна, хто за зіпсований колгоспний трактор, хто за вкрадене з авта радіо...

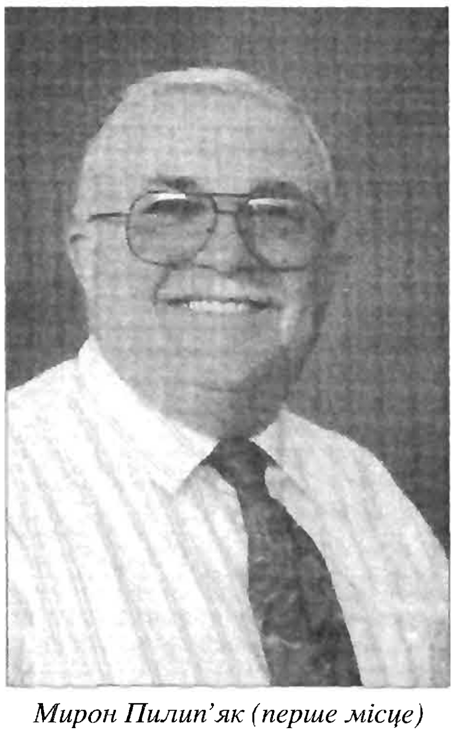
Коли дивишся на цих українських хлопців, то читаєш в їхніх очах німий докір: а чи не сама держава штовхає нас на злочин, якщо мільйони людей стали безробітними і не можуть заробити на хліб чесною працею?

Людмила Кучеренко,
президент Полтавського медіа-клубу

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Кращі організатори

За підсумками діяльности УН-Союзу у 2000 році кращими організаторами щодо кількости поліс і грошової вартости стали Мирон Пилип'як з 496-го Відділу, Любов Стрілецька з 10-го Відділу і Осип Гаврилюк з 360-го Відділу, які посіли відповідно перше, друге і третє місця.

Мирон Пилип'як (перше місце)

Любов Стрілецька (друге місце)

Осип Гаврилюк (третє місце)

Діти радіють зимовими святами

Учасники свята у Вунсакеті

ВУНСАКЕТ, Ровд Айленд, – Зустріч св. Миколая (якого репрезентував д-р Михайло Клюфас) відбулася 3 грудня 2000 року у парафіяльній залі української католицької церкви св. Михаїла у Вунсакеті, Р. Ай. під патронатом Українського Народного Союзу, Відділ 241-ий.

Отець монсеньйор Роман Ґолемба і Дженет Бардел привітали присутніх, опісля слідувала програма. Іван Ткач вміло подбав про різдвяну музику і розважав нею присутніх. Орися Комаринська англійською мовою і Іванна Ганушевська українською з'ясували походження і звичай свято-миколаївської традиції. Оля Шевченко, Марко Ткач, Михась і Стефко Ружицькі, разом з Камілею Бобяк і Андрійком Клюфасом деклямували вірші. Марко Ткач заграв різдвяну коляду і всі разом заспівали „О хто, хто Миколая любить". Св. Миколаєві асистували три ангелики: Оля Шевченко, Гедер Николишин і Каміля Бобяк. Після спільної світлини учасників і організаторів діти одержали подарунки. Дженет Бардел разом з жінками парафії подбали про смачну перекуску. Свято закінчено колядами.

Іванна Ганушевська

Зліва: Лука і Ростик Куйдичі, Микольцьо і Матвійко Стефураки.

ВАЙНЛЕНД, Н.Дж. – 29 грудня 2000 року 331-ий Відділ УНС влаштував річну традиційну ялинку для дітей відділу та їхніх друзів. Діти гарно забавилися і отримали даруночки.

Іван Куйдич,
секретар

Розсилаємо матеріяли для голосування

ПАРСИПАНІ, Н.Дж. – Головна канцелярія Українського Народного Союзу висилає всім делегатам останньої Конвенції УНС, що відбулася у Торонто в травні 1998 року, та теперішнім членам Головного уряду УНС, матеріяли для голосування.

Згадані матеріяли включають пропоновані зміни до Статуту УНС і бальоту, котру треба повернути поштою. Делегатів і членів Головного уряду просимо проголосувати до 1 травня 2001 року чи погоджуються вони на пропоновані зміни до Статуту УНС (текст яких було опубліковано в „Свободі" та „Українському тижневику").

У випадку, якщо б хтось з делегатів чи членів Головного уряду УНС не отримав цих матеріялів, просимо негайно потелефонувати до Головної канцелярії на число (973) 292-9800.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

У „Пен-Стейт" університеті створено Катедру ім. Воскобійників

Зліва: Олексій і Галина Воскобійники, президент „Пен-Стейт-університету" Греям Спенієр, Ніна і Юрко Воскобійники.

СТЕЙТ-КОЛЕДЖ, ПА. – У середу, 22 листопада 2000 року, преса університетського міста Стейт-Коледж, у Пенсильванії та Інтернет повідомили про незвичайний дар родини Воскобійників в сумі 1.5 млн. дол. на заснування Міжнародного українсько-американського відділу при Коледжі сільського господарства в „Пен-Стейт" університеті. Згаданий дар пов'язаний з дорівнюючими фондами, що створило фундацію в сумі трьох млн. дол. Коледж сільськогосподарських наук при „Пен-Стейт" університеті має вже добре вироблену міжнародну програму, в рамках якої відкрито фінансований родиною Воскобійників Міжнародний українсько-американський відділ „Woskob Family Chair", або Катедру ім. Воскобійників.

У своєму пресовому звідомленні „Пен-Стейт" університет повідомляє, що запросить на керівника Катедри ім. Воскобійників визначного науковця, який зосередиться на спільній виміні українських студентів і професорів та спільних дослідах в Америці і в Україні для покращання продукції і збуту сільськогосподарських продуктів. Керівник Катедри ім. Воскобійників буде покликаний екзекутивним заступником президента університету і ректором, за порадою декана коледжу сільськогосподарських наук.

Д-р Роберт Д. Стіле, декан Коледжу сільськогосподарських наук, заявив: „Галина і Олексій (Алекс) Воскобійники віддали свій час, знання і гроші для „Пен-Стейт" університету і міста Стейт-Коледжу. А новостворена катедра поглибить освіту незчисленної кількости студенства тут і за кордонам, створить умови помочі Україні". Далі він описав, як родина Воскобійників покинула Україну, як вони спричинилися до росту міста Стейт-Коледжу, що дало приміщення тисячам студентів. „Пен-Стейт" університет у цьому році навчає 41 тисячу студентів. У пресі підкреслено, що родина Воскобійників також має великі заслуги перед Україною. Вони мають довгу історію у підтримці високої освіти, зокрема у відкритті Катедри українознавства у Гарвардському університеті. „Вони у 1992 році встановили Українську сільськогосподарську вимінну програму, у співпраці з коледжом сільського господарства при „Пен-Стейт" університеті та з Національним сільськогосподарським університетом у Києві. Беруть участь в університетській програмі українських студій і є членами Ради Центру для українського сільського господарства". Тут неможливо описати усі заслуги родини Воскобійників, Галини і Олексія зокрема.

Пенсильванський стейтовий університет (Пен-Стейт) у свою чергу вшанував родину Воскобійників. Президент університету д-р Греям Спенієр 15 листопада 2000 року запросив Галину Дробот-Воскобійник і Олексія Воскобійника та Ніну Тодорів-Воскобійник і Юрка Воскобійника на гостину у вузькому колі управи університету і коледжу сільського господарства, де „Почесною грамотою" відзначено Галину і Олексія Воскобійників.

Для українців важливим є те, що президент Ґ. Спенієр у своєму пресовому звідомленні підкреслив намагання родини Воскобійників помогти Україні у науковій співпраці з Америкою. Він з гордістю заявив: „Олексій і Галина Воскобійники є уродженці України – нації, що начисляє більше 50 мільйонів населення і є другою найбільшою державою Европи. Україну колись називали годувальницею Европи, бо її Бог благословив багатим чорноземом. Україна продукувала для Совєтського Союзу 20 відсотків харчів з орної площі, що виносила тільки 3 відсотки у відношенні до цілого Союзу. Протягом 300 років Україна боролась за культурне і політичне визволення від Росії і в 1991 році здобула свою незалежність, але з тим прийшло інше. Щось, що Воскобійники добре розуміють".

Далі д-р Ґ. Спенієр підкреслив заслуги Воскобійників: „Олексій і Галина прибули на цю землю 50 років тому і внаслідок послідовної праці здійснилася їхня „американська мрія". Незважаючи на свої осяги в цій країні, вони не забули за країну свого походження і свій народ. При їхній наполегливості „Пен-Стейт" скріпив багато зв'язків з Україною, головно в ділянці сільського господарства і технології". Він зложив їм признання за створення співпраці між університетами Києва і Стейт-Коледжу, за створення українських студій у „Пен-Стейт", а найголовніше – за теперішній дар 1.5 млн. дол. на Катедру ім. Воскобійників. „Я дякую – сказав д-р Ґ. Спенієр, – Галині і Олексієві за їхнє бажання і щирість у формі зрозуміння в галузі спільної допомоги, а головно нашого розуміння української культури. Я також висловлюю свій подив родині Воскобійників за дійсне бажання допомогти людям та зробити цей світ кращим місцем для людства. Дякую вам, Олексію, Галино, Юрку і Ніно"!

Богдан Тодорів

Три зустрічі з автором „П'яти картин двотисячного року"

О. Кузьмович

1.

Про „П'ять картин двотисячного року" я почула вперше з уст нашої відомої ентузіястки театрального дійства Лідії Крушельницької. Ми сиділи, немов два підлітки, на сходах Пластового Дому, тому що ключ ніяк не хотів відкривати кімнати, в якій мала відбутися одна із перших проб цієї п'єси, і Л. Крушельницька читала мені – таки там, на сходах – зі захватом уривки з цього драматичного монтажу. Вона хотіла, щоб я збагнула зміст цієї своєрідної поетично-філософської проєкції внутрішніх станів людини (в яких, як мені здавалося, слухаючи, відбивається життя поета) ще перед прем'єрою і з тим певним знанням слідкувала за розвитком приготувань до неї.

Отож я слухала повних чуття слів поета, устами Л. Крушельницької, забуваючи, що сидимо на сходах, і переживаючи разом із ним оцих „П'ять картин двотисячного року", що у них автор вмістив ціле людське (а може, передусім, своє?) життя. Повна вражень, ішла я цього вечора вулицями непривітного Нью-Йорку, слухаючи вже не поетичних слів, з таким чуттям читаних Л. Крушельницькою, але її розповіді, як береться вона до сценічного втілення п'єси та передання її ідеї своїм молодим виконавцям. Від неї дізналася я, що у постанові, крім неї, беруть участь Катя Кольцьо як хореограф, Марійка Шуст взяла на себе оформлення й костюми, освітлення – Андрій Ганкевич, а музика до вистави підібрана із творів композитора М. Скорика. Запросила вона, як розповідає, до помочі у ролі пояснювачів, члена Студії Євгена Курила, Надю Дибу та для кінцевого професійного ефекту – Івана Бернацького. Виконавці – 20 молодих акторів Студії Мистецького Слова, які мають кожного тижня принаймні дві-три проби, щоб належно підготуватися до прем'єри, яка відбудеться 4 березня на сцені університетського театру Пейс, у долішній частині Нью-Йорку.

Л. Крушельницька і Є. Курило під час репетиції п'єси

Б. Бойчук – це одна із найвідоміших постатей нашої американської діяспори, автор сімох книжок поезій і двох п'єс українською мовою. Мені довелося його зустрічати, ба навіть і співпрацювати із ним у виданні збірки Романа Купчинського, читати його твори, слухати його, однак ніколи ще не зворушили мене його слова так глибоко, як при цій зустрічі з „П'ятьма картинами двотисячного року". Може, тому, що у них кожний знайде щось із своїх переживань? Чи, може, що закінчення так пригадує власне життя? У вухах дзвеніли слова, з таким переконанням

(Закінчення на стор. 10)

УВУ – 80 РОКІВ

Ювілейна мить у великій дорозі

Ректор УВУ проф. Леонід Рудницький вручає Почесну грамоту проф. Лесі Кисілевській-Ткач.

МЮНХЕН. – 17 січня Український Вільний Університет урочисто відзначив 80-ліття своєї діяльности. В ювілейній імпрезі, після Служби Божої в наміренні української науки, взяли участь професори і студенти УВУ, представники німецького академічного і політичного світу та української громади Мюнхену. Серед почесних гостей – Генеральний консул України в Мюнхені Георгій Косих, член німецького парляменту Ганс-Юрґен Досс, баварські парляментаристи Людвиґ Шпенлє і проф. Ганс Штокінгер, член міської Ради Мюнхену д-р Бабор, консул Польщі д-р Ґлава, новий почесний доктор УВУ американський славіст проф. Тома Е. Бирд з дружиною Мері-Лінн, проф. Бруннер, проф. Олександер Романовський і д-р Олена Надточій – ректор і проректор Українсько-американського гуманітарного інституту „Висконсинський Міжнародний університет" в Україні, та багато інших.

З доповідями, які з різних точок зору висвітлювали наукову і громадську 80-літню діяльність УВУ, виступили ректор проф. Леонід Рудницький, декан філософського факультету проф. Ролянд Піч, проф. Райнгард Гайденройтер. Консул Г. Косих прочитав привітання на адресу УВУ від голови Державного Комітету інформаційної політики України Івана Драча і голови Комітету з питань науки та освіти Верховної Ради академіка Ігоря Юхновського, а також повідомив, що прем'єр-міністер Віктор Ющенко нагородив УВУ Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.

На адресу УВУ надійшло багато привітань від наукових і громадсько-культурних організацій України та інших країн.

Було вручено Почесну грамоту УВУ проф. Лесі Кисілевській-Ткач – за успіхи, досягнуті очолюваним нею Інститутом педагогічних наук при УВУ.

Закінчилося ювілейна імпреза мистецькою програмою, в якій звучали твори Моцарта.

Тома Е. Бирд – почесний доктор УВУ

МЮНХЕН. – 21 січня в Українському Вільному Університеті вшановано заслуженого американського науковця і великого приятеля України, професора Ньюйоркського університету Тому Е. Бирда, який кілька десятиліть свого життя присвятив українській проблематиці.

На церемонії надання йому почесного докторату були присутні ректор Українсько-американського Інституту „Висконсинський міжнародний університет (США) в Україні" Олександер Романовський, проректор Олена Надточій, професори і студенти УВУ, представники української громади міста Мюнхену і Генеральний консул України в Мюнхені Георгій Косих. Разом з проф. Бирдом прибула його дружина Мері-Лінн.

Академічну подію відкрив ректор УВУ проф. Леонід Рудницький. Голова славістичного інституту Університету Людвиґа Максиміляна проф. Ульріх Шваєр представив наукові заслуги проф. Бирда та його тісне пов'язання з українською культурно-релігійною спадщиною.

Тома Бирд народився 1935 року у Ньюйоркському стейті, студіював у кількох американських і у Варшавському університетах. Прислужився українській справі своїми виступами на сесіях Гельсінкської Конференції про мир і безпеку в Европі, яка відбулась у Мадриді у 1980 році, в обороні катакомбної УКЦ, що здобуло йому признання і вдячність українців у світі. Понад 30 років свого життя присвятив українській культурній і церковній проблематиці. Ще Патріярх Йосиф високо оцінив діяльність проф. Бирда, призначивши його надзвичайним професором Українського Католицького Університету в Римі. Проф. Бирд є дійсним членом НТШ і членом численних професійних товариств в Америці і Канаді. Папа Іван Павло II номінував проф. Бирда почесним званням „Лицаря Божого Гробу".

Проф. Тома Е. Бирд заявив, що почесний докторат УВУ вважає „признанням своєї академічної кар'єри, яка зосереджена на літературі, культурі і релігійному житті українського народу".

Промовляє проф. Т. Бирд.

Пресова служба УВУ

Героїні нашого часу

НЬЮ-ЙОРК. – Лютий – це місяць шани героїнь та звеличування вчинків, визрілих на основах ідей, у котрі вони вірили, за них боролись, терпіли, страждали та віддавали найбільший Богом їм даний скарб – своє життя.

З цього приводу Окружна Управа нюйоркських відділів Союзу Українок Америки і Об'єднання українців америки „Самопоміч" в Нью-Йорку влаштували в неділю, 18 лютого, о год. 2-ій по полудні в домівці „Самопоміч" 98 Друга аве., в Нью-Йорку висвітлення документальних відео-записів про пережите українками в умовах совєтського тоталітаризму.

Відкриваючи імпрезу, голова ОУА „Самопоміч" Наталія Дума привітала присутніх та передала ведення програми Надії Савчук, голові Окружної Управи нюйоркських відділів СУА, котра коротко з'ясувала мету висвітлення відеозаписів, підкреслюючи, як важливо знати минуле нашого народу в його змаганнях за волю і незалежну державу.

Перший відео-запис - розповідь про жіночий хор Спілки Політв'язнів у Львові „Відгомін", який співає пісень, укладених в ґулаґах Мордовії, Колими, Сибіру та німецькому концтаборі. Слова пісень зворушливі глибиною туги, страждання та глибокої віри. Кожна із членкинь хору по черзі, на тлі мелодій співаних ними пісень, назвала себе і розповіла, в якому році за що була ув'язнена, на скільки засуджена і де відбувала кару.

Опісля у кількох реченях розповіла про трагізм пережитого, понесені втрати та повернення. У кожній розповіді не відчувається жалю чи гіркости – вони просто виконували на себе взятий обов'язок і твердо вірили у свою перемогу. Ці жінки - це жменька тих справжніх велетнів духа наших днів, а їх багато більше по всій Україні.

Другий відео-запис показав величаві дводенні святкування 80-річчя бою під Крутами, де загинуло кілька сотень студентів-гімназистів, заступаючи шлях московським когортам Муравйова до столиці України – Києва. Перший день біля могили-кургану на крутянських полях – місці битви. Другого дня – спільна Панахида на Аскольдовій могилі у Києві, де поховано 30 загиблих крутянців.

Закінчуючи програму зустрічі, Н. Савчук подякувала найперше Олі Гаєцькій за зорганізування і висвітлення відео-записів і Марії Федорів, яка привезла відео-запис хору „Відгомін".

ХВФ

Три зустрічі ...

(Закінчення зі стор. 9)

читані Л. Крушельницькою: „Живеш, не можучи прийняти тимчасовість"...

2.

Удруге я зустрілася із Б. Бойчуком на пробі „студійців" минулого тижня, коли вони і їхній керівник Л. Крушельницька були вже у останній стадії перед прем'єрою. Ми сиділи як слухачі, і хоча Б. Бойчук, скупий на слова, не дуже й виявляв свої почування, мені так хотілося збагнути, що думає поет, коли слухає збоку свої слова, свої думки і переживання.

А керівник Студії Л. Крушельницька закликала своїх учнів забути про дійсність, перейти зі світу машин у світ поезії, поставити свою свідомість та інтуїцію на інші рейки.

Це не так легко у теперішньому світі, але я виразно відчувала, що ці молоді „студійці" справді переживають те, що деклямують, і що вони, зокрема у перших картинах народження, кохання, у філософському збагненні суті існування і вкінці – у хитанні в стосунках з іншою людиною знайшли себе.

Найважче їм, здається, у закінченні вистави, коли доводиться почерез смерть іти до Бога – але тут допомагають їм професійні актори.

Сповнена щирого подиву, приглядаюся до праці цих молодих людей, які щойно розпочинають життя, і які з таким захопленням передають думки та почуття поета, ідучи беззастережно за чутливою рукою свого учителя – Лідії Крушельницької.

Як же їм знати, що „вічність – це велике забуття", або що значить мати почуття, що стоїш „на вітрі перемитий, на сивіючім зламі життя"? На обличчі автора цих слів не можна добачити на цій пробі ніякого відруху. Він добре ховає почуття перед цікавими очами глядача та мовчить, коли я запитую, чи ця п'єса – це сповідь його життя, а може, „лебедина пісня"? Відповідає, що тепер пише повість, але... чи вона може бути продовженням того, що він старається передати слухачам у цій п'єсі, в якій кожна людина може знайти частинку себе?

3.

Чекаю на нашу третю зустріч із автором на сцені театру в неділю, 4 березня. Яка буде реакція публіки, яке буде почуття невтомної Л. Крушельницької в день завершення її напруженої творчої праці, і яке – молодих акторів, що стільки часу, сил і захоплення присвятили цьому драматичному монтажу, а яке – Б. Бойчука, який буде переживати, немов своє життя, із місця глядача?

Зустріч з адвокатом А. Міхняком

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – За останнє десятиріччя США відкрила двері для багатьох людей з інших країн світу. Але багато з приїжджих залишились довше, ніж їм було дозволено Іміґраційною службою і, таким чином, опинились в неле́ґальному статусі. Іміґраційні закони США досить суворі, і отримати право на постійне проживання нелегко, а тим більше для осіб, які вже порушили леґальний статус.

21 грудня 2000 року Президент США Б. Клінтон підписав закон про відновлення дії статті 245 (і) до 30 квітня 2001 року.

Знаючи, наскільки важливою є докладна інформація про зміни в законодавстві, як важливо мати, до кого звернутися і кому довірити свою справу, Ігор Шунда, керівник радіопередачі „Нині", разом з Методієм Борецьким, котрий очолює Інформаційне бюро при ЗУАДК, організували конференцію з даного питання.

28 січня при церкві Св. Михаїла у Філядельфії відбулася зустріч з адвокатом Андрієм Міхняком. Заля була переповнена, що свідчило про актуальність питання. Андрій Міхняк – адвокат з великим досвідом праці у даній площині законодавства. Він вільно володіє українською мовою. Адвокат Міхняк почав свій виступ зі загальних пояснень про дію статті 245 (і). В доступній формі адвокат пояснив про родинні петиції, петиції через роботу, зосередив увагу на професійних ділянках, в яких за даними Департаменту праці бракує працівників, і „зелену картку" можна оформити прискореним шляхом. Також Міхняк пояснив основні пункти та терміни оформлення паперів на постійне проживання. Слухачі мали можливість в ході конференції та після неї обговорити деякі питання особисто з адвокатом. Якщо хтось не зміг бути присутнім на конференції і має запитання щодо нового закону, можна задзвонити до бюра адвоката Андрія Міхняка: тел. (215) 790–1700.

Інформаційне бюро ЗУАДК
Радіопередача „Нині"

Українці Кергонксону вітали львів'ян-курбасівців

В неділю, 28 січня, у Кергонксоні, Н. Й., заходом Управи 89-го Відділу Союзу Українок Америки, відбувся мистецький виступ групи Львівського театру ім. Леся Курбаса. Мистці у складі: Андрій Водичев, Володимир Кучинський, Наталя Полонинка і Олег Стефан, спершу в церкві, після Служби Божої, виконали кілька релігійних пісень, а потім у церковній залі відбувся музично-поетичний монтаж на тексти Тараса Шевченка. В програму входили поезії: „Плач Ярославни", „З передсвіта до вечора", „Кавказ", „Чи не покинуть нам, небого"..., „Чернець", „Лілея" і „Сон" та українські народні пісні: „Що то за пташина", „Здогадайся, Марусенько", „Ой глибокий колодязю", „Всякому городу нрав і права".

Імпрезова референтка відділу Анна Вербовська відкрила імпрезу, привітала гостей зі Львова і чисельну публіку і запросила до слова режисера Володимира Кучинського, засновника і керівника театру. Він коротко розповів про заснування театру у 1998 році, його творчу історію і ціль. Театр ставить собі завданням не тільки традиційно представляти для українського і чужинецького глядача нові здобутки українського театру, але й привернути увагу української спільноти до проведення міжнародного проєкту „Центр Лесі Українки". З цією метою курбасівці приїхали зі Львова до Америки. Мистці виявили неабияку майстерність. Незвичайно прецензійне виконання і рецитації поезій полонило слухачів, а багатьох зворушило до сліз.

Після закінчення програми, при перекусці, низка громадян мала нагоду обмінятися думками із гістьми зі Львова. Чистий дохід в сумі понад 400 дол. вручено виконавцям.

Д-р Роман Барановський,
Кергонксон, Н. Й.

Роман Куціль – активний кооператор

Українська газета „Церква і життя", що видається в Австралії, 30 жовтня минулого року повідомила, що цю країну відвідав один з найактивніших і провідних українських громадських діячів у Рочестері – Роман Куціль.

Віце-президент Української Федеральної Спілки в Рочестері, Н. Й., Роман Куціль – голова всенаціонального Фонду ім. Бориса Лятошинського, вже 19 років є керівником української радіопрограми у Рочестері. Він також 18 років очолював УСЦАК при СКУ, був 17 років головою Відділу УККА. Тепер очолює Комітет українсько-американських організацій Рочестеру, бере активну участь в церковному житті.

Роман Куціль поїхав до Австралії, щоб відвідати братів і сестру, а при нагоді побував на Олімпійських іграх у Сиднеї. На думку Р. Куціля, участь України в Олімпіяді та здобуті нею нагороди підносять престиж нашої держави в очах світу.

Р. Куціль, як член делеґації кооперативів США і Канади, був також в Україні. Кооператори розробили спеціяльний проєкт допомоги Україні.

Українська Федеральна Спілка в Рочестері має майже 6500 членів. Кредитівка допомагає українським громадським організаціям, школам, церквам, підтримує різні допомогові проєкти. Наприклад, оплачує щорічні кошти, пов'язані зі стажуванням 5–7 українських лікарів у Рочестерському медичному університеті.

Л. Ц.

Презентація покажчика „Літературно-наукового вістника"

Б. Ясінський розповідає про свою працю

НЬЮ-ЙОРК. – У суботу, 27 січня, в приміщенні Наукового Товариства ім. Шевченка відбулася презентація покажчика „Літературно-наукового вістника". Це видання, в якому вміщено 10.000 гасел, підготував Богдан Ясінський, відомий фахівець з бібліографії, який від 1957 року працює в Конґресовій бібліотеці у Вашінґтоні. Голова НТШ в Америці д-р Лариса Онишкевич, вітаючи завершення цієї праці, підкреслила працьовитість автора та значення покажчика, до якого будуть завжди звертатися усі науковці та дослідники джерел літературно-наукового життя в Україні – від 1898 року до Другої світової війни. Як видавець, НТШ-А передало більшість примірників до бібліотек та наукових установ України.

Автор розповів присутнім про труднощі, з якими зіткнувся за 12 років праці над покажчиком, зокрема у пошуках усіх чисел „Літературно-наукового вістника", також у підготуванні матеріялу, який йому не один раз довелося переписувати або змінювати.

Світлана Андрушків – керівник бібліотеки НТШ-А подякувала авторові від імені усіх користувачів цієї книги, яка потрібна усім, хто працює над історією культурного життя та творчости українських письменників, істориків, літераторів. З не меншим визнанням про монументальну працю Б. Ясінського висловився Едвард Касинець, бібліотекар найбільшої бібліотеки Нью-Йорку.

7 грудня минулого року відбулася презентація покажчика також у Національній бібліотеці Києва.

О. К.
Світлила О. Кузьмович

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

24 лютого – карнавалова забава Комітету допомоги Україні, відділ Центрального Нью-Джерзі, в Центрі української культури в Савт Бавнд-Бруку. Початок о 6:30 веч.

◆

24 лютого – презентація нового видання книжки В. Старосольського „Теорія нації" в НТША (63 Fourth Ave., між 9 і 10 вулицями, в Нью-Йорку). Поч. о 5-ій вечора.

◆

24 лютого – річні загальні збори відділів УНС Округи Аллентавн у залі української католицької церкви св. Йосафата (1826 Kenmore Ave., Bethlehem, PA). Поч. о 2-ій години.

◆

25 лютого – доповідь д-р Раїси Захарчук-Чугай „Історико-етнографічні експедиції в Чорнобильський край", в будинку УВАН (206 W 100th St., New York). Початок о 2-ій годині.

◆

25 лютого – доповідь англійською мовою о. Андрія Чировського, директора Інституту східньо-християнських наук ім. Митрополита А. Шептицького в Торонто „Is the Ukrainian Catholic Church a Stumbling Block to Orthodox – Catholic Dialogue", в церкві св. Родини (4250 Harewood Rd. NE, Washington DC) від 2-ої до 5-ої год. по полудні. Добровільний даток 10 долярів. Тел. (301) 431-1069.

◆

2 і 3 березня – художня програма на ковзанах олімпійського чемпіона з України Віктора Петренка, разом з чемпіонами з Америки і Европи, на підтримку Фонду допомоги дітям Чорнобиля, в International Skating Center of Connecticut (1375 Hopmeadow St., Simsbury, Conn.). Початок о 7:30 вечора. Додаткова інф.: (860) 651-5400. Квитки: 29.95 і 39.95. Тел. (860) 525-4500.

◆

4 березня – прем'єра драматичного монтажу Б. Бойчука „П'ять картин двотисячного року" (постанова Л. Крушельницької) в Pace Downtown Theater of Pace University, Spruce St. (between Park Row and Gold St), в Нью-Йорку. Поч. о 2:30.

◆

10 березня – лещетарські змагання Карпатського лещетарського клюбу на Ski Windham, Windham, NY. Зголошення надсилати до Северина Палидовича: P.O. Box 698, Hunter, NY 12442.

◆

11 березня – прем'єра художнього фільму „Нескорений" і зустріч з режисером Олесем Янчуком і виконавцем ролі Романа Шухевича Григорієм Гладієм, в NYU Cantor Film Center за адресою 36 E 8th St. (між Broadway and University Place, New York). Поч. о 2-ій год. і о 4:30 по полудні. Вступ 10 долярів.

◆

Увага! Зустріч з адвокатом Тетяною Дурбак, запляновано на 25 лютого в будинку УНС в Парсипані, не відбудеться через непередбачені ускладнення.

◆

Оголошення в розділі „Календарець подій" вміщуються тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклями. В розділі можуть безкоштовно вміщуватися повідомлення про громадські події, що проводяться без оплати вступу. Тел. відділу реклями (973)-292-9800, дод. 3040.

УКРАЇНА І СВІТ

Українсько-німецька співпраця у галузі славістики

ЛЬВІВ. – 15 лютого ц.р. підписано Угоду про наукову співпрацю між Інститутом слов'янської філології Вюрцбурґського університету ім. Юліуса-Максиміліяна (Баварія) та Львівською Богословською Академією. Німецьку делеґацію очолив професор д-р Крістіан Ганнік, який разом зі своїм колеґою д-ром Дітером Ґьоцом відвідав Львів у липні 2000 року, з метою налагодити наукові та навчальні контакти з львівськими славістами. Тоді було домовлено спільно працювати над окремими науковими темами, проводити наукові конференції, обмінюватися студентами і викладачами, видавати матеріяли конференцій, тематичні збірники, монографічні дослідження, каталоги, бібліографічні описи.

– Німецька сторона має великі досягнення в історичному розвитку літургіки, – розповідає виконуючий обовязки директора Інституту літургіки ЛБА, проф. Юрій Ясіновський. – Доктор Ганнік – один із найавторитетніших дослідників у цій царині. В Україні маємо нагоду досліджувати візантійські традиції співу зсередини, в природному контексті. Крім цього, в Німеччині є інтерес до україністики як до вагомої частини славістики в цілому. Взаємовпливи культур Німеччини і України сягають XIII століття. Тривалий час Україна була посередником між візантійською культурною спільнотою і латинським Заходом. З іншого боку, західня культура і, зокрема, німецька релігійна ментальність часто були прямими чи опосередкованими інспіраторами культурно-релігійних рухів в Україні. Особливо плідне у цьому контексті реґіональне співробітництво національно-культурних спільнот, зокрема Баварії та Галичини. У даному випадку між Інститутом слов'янської філології Вюрцбурґського університету та Львівською Богословською Академією.

Відділ інформації Львівської Богословської Академії

Готується виставка з історії діяспори

КИЇВ. – Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України розташований в одному з мальовничих куточків Києва, поруч з найвизначнішою пам'яткою історії людства – Софією Київською. Архів-музей – одне з найбільших архівосховищ Европи літературно-мистецького профілю і, водночас, значний музейний центр.

Джерельна база нашої установи нараховує 1344 фонди, понад 150,000 примірників друкованої продукції, 5,000 музейних предметів. Серед них – рукописи, особисті речі, друковані видання творів письменників, корифеїв українського театру, діячів кіно.

Нині архів-музей працює над створенням постійно діючої експозиції „Культура української діяспори", яка буде охоплювати майже два століття історії української еміґрації, починаючи від політичної еміґрації часів гетьманів І. Мазепи та П. Орлика.

Нова експозиція буде складатися з розділів „Українські громади та культурно-освітні центри за кордоном", „Преса української діяспори", „Література української діяспори", „Мистецтво української діяспори (театр, музика, образотворче мистецтво, кінематографія)".

Запрошуємо українців зарубіжжя передавати на постійне зберігання та використання матеріяли мистців, що працювали далеко від батьківщини і, долаючи перешкоди, своєю подвижницькою діяльністю істотно поповнили скарбницю пам'яток української духовности. Будемо безмежно вдячні за матеріяльну допомогу.

Грошові датки просимо пересилати на адресу української кредитівки в Балтиморі: Self-Reliance Baltimore, Federal Credit Union, 239 South Broadway, Baltimore, MD 21231. Виписувати чеки на конто: №51444, Ukrainian Library Fund. Наша адреса: Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України, 22 Володимирська, 04025, Київ, Україна.

Ю. Кулініч,
заслужений працівник культури України

Врятоване серце Руслана

Люба Лесьна зі сином Русланчиком.

Часто нам здається, що наше довкілля – холодне, байдуже, без людської душі. Знаходиться на це багато прикладів. Одначе темою цієї розповіді є щось протилежне – людяне, гарне.

Щаслива мама, народивши синочка, назвала його Русланчиком – сподівалася, що виросте він дужим козаком. На жаль, невдовзі лікарі виявили, що серце дитини має від народження тяжкі анатомічні вади, і що неможливо обійтися без дуже складної, дуже дорогої операції. А грошей Люба Лесьна, мама хворого хлопчика, не мала, що не дивно для теперішніх українок, тим більше – селянок...

Вона не знала, що далеко за океаном в Америці діє високогуманна організація, що зветься „Rotary Club", девізом якої є „Майте серце – врятуйте серце". Через свої представництва в багатьох країнах світу, в тому числі й в Україні, вона сприяє дітям, яким потрібні операції на серці.

Й ось Люба Лесьна разом з Русланчиком – в „Rotary-One". В Чикаґо вже давніше був створений український Комітет „Дар життя – дітям України", (голова – Оксана Крушельницька, а тепер – Роксоляна Полюхович). На весні цього року активні його діячки (Д. Яросевич, Л. Еліяшевська, О. Матвіїшин, В. Хринівська, Г. Литвинишин, І. Караван, М. Ожґа, Н. Павлюк) влаштували вечір-бенефіс на придбання фондів для спроваджування хворих дітей з України і для здійснення серцевих операцій.

„Ротарі-Один" та український Комітет домовилися, що кошти на приїзд кількох перших дітей для серцевих операцій покриватиме „Ротарі-Один", а кілька наступних – український Комітет.

Русланчик з мамою приїхали до Чикаґо 30 жовтня. На летовищі їх зустріли представники клюбу „Ротарі-Один" та члени українського Комітету. Наступного дня хлопець вже був у „Hope Children's Hospital", в Овк Лавн. Завдяки д-рові Раді Сулеймановi, директорові педіятричного відділу, шпиталь погодився дати безкоштовно всі устаткування для операції. До речі, д-р Сулейман висловив бажання відвідати з лікарською місією Україну, а заразом і Русланчика.

2 листопада головний хірург д-р Міхель Н. Ільбаві з „Heart Institute for Children" і його асистент д-р Брадлі С. Аллен здійснили операцію. Уточненням діягнозу займався д-р Давид Робертсон, як теж опікою після операції.

Операція, перебування в шпиталі, зустріч з українцями – все це справило на молоду українську матір особливе враження. Скромна жінка зі села Білявниці, Бучацького району, Тернопільської области стала в центрі уваги багатьох їй невідомих людей, а ще більше її дивувало, коли про її долю говорили у вечірніх новинках в програмі чиказького телебачення. А що вже говорити про те, як першокласники із „Meadow View Elementary" та учителька пні Лаґодні, почувши на новинках про операцію Руслана, прислали йому ручно виготовлену книжечку з побажаннями здоров'я та сорочинку. Все це здавалось Любі сном.

Після вдалої операції Русланчик швидко приходив до здоров'я, і вже на п'ятий день, 6 листопада, вийшов з лікарні. Кімнату шпиталю замінив йому і його мамі гостинний дім Дарки і Богдана Кукурудзів, які прийняли маму й дитину на перебування. Додаймо, що гостинна родина Кукурузів виховує двоє адоптованих з України діточок.

1 грудня відбулось прощання із Русланчиком та його мамою. На зустріч, господинею якої була Роксоляна Полюхович, прибули д-р Рабі Сулейман та д-р Давид Робертсон. На жаль, не зміг прибути на прощальний вечір хірург д-р Міхаель Ільбаві. На моє запитання по телефону, що спонукує лікаря проводити безкоштовно складну операцію, я почув відповідь: „Ми не можемо відмовити послуг модерної медицини для тих, які не мають економічної спроможности на неї, а тим більше для малої дитини. Коли я робив операцію для Русланчика, я думав про близьке Різдво, а операцію уважав різдвяним дарунком для хлопчика".

Були присутні на прощальному вечорі також президент клюбу „Ротарі-Один" Річард В. Вестерфілд та Кевін Кемп і Томас Бруно, керівники чикаґзького проєкту „Дар життя". Були присутні члени українського Комітету, Генеральний консул України в Чикаґо д-р Борис Базилевський – почесний його голова, родина Кукурудзів та багато інших.

Русланчик був четвертою дитиною з України, що пройшла операцію на серце в Чикаґо. Всі вони були виконані безкоштовно, теж були безплатні шпитальні устаткування та послуги. Тільки незначні післяопераційні кошти покривав із своїх фондів Комітет „Дар життя – дітям України". Тай були благодійні родини, як у випадку Кукурудзів, що відкрили своє серце і з великою охотою були готові допомогти. Треба сподіватися, що в майбутньому громада фінансово підтримає український Комітет, який співпрацює з Ротарі-клюбом в справі спровадженням дітей з України на серцеві операції.

Немає нічого кращого за добро, що чинить людина людині, а зокрема дитині. Тому і ти, читачу, „май серце – врятуй серце". Допомагаймо іншим, чинімо добро!

Лука Костелина,
Чикаґо

Мехіканський „маратон"

(Закінчення зі стор. 1)

альність, суму під заставу хати, брали під відсотки позики в комерційному банку, позичали у родичів з тієї ж Америки – за умови, що повернуть, потрапивши на омріяну землю. В кожного з них була своя переконлива причина вибиратися в таку пекельну дорогу.

Марта за фахом – інженер, але вже 5 років безробітна, бо закрили їхній колись потужний завод. У неї є 14-літня донька й 80-річна мама, яка працювала на тому ж заводі 50 років і має пенсію 8 доларів на місяць.

52-річна Світлана з Херсонщини – лікар, вона шість разів вступала до медичного інституту й, здавалось, таки досягла, про що мріяла. Але колись навіть у страшному сні їй не могло приснитись, що лікарської платні не вистачає навіть на оплату двокімнатного помешкання, не кажучи вже про лікування покаліченого в Афганістані сина. 22-річний Богдан – з Івано-Франківщини, закінчив з золотою медалею сільську школу й тричі пробував вступити до різних університетів, на юридичний факультет, але скрізь вимагали такі суми, яких ні в його батька, котрий сам виховував сина після смерти матері, ні в найближчих родичів ніколи не було...

Приземлившись у Мехіко, й пройшовши митну контролю без будь-яких проблем, вранці група „туристів" вирушила, як сказав супроводжуючий туристичної фірми Олег, у Канкун – „поніжитись на сонці", відпочити від українських клопотів, а потім... Десь за годину польоту Марта, вкотре поглянувши в ілюмінатор, зрозуміла, що ні на який відпочинок вони не летять – довкола піски, нескінченні бархани, й жодних ознак мальовничого курорту. Коли приземлились, то з'ясувалося, що прибули вони в прикордонну зі США зону. Для хабара прикордонникам, сказав Олег, кожен повинен заплатити ще по 400 долярів. „Але ж, перепрошую, – обурилась Марта, – в кожного з нас законна мехіканська віза на 17 днів, за що давати хабара?". Олег різко обірвав Марту. Зібравши зі своїх підопічних понад три тисячі долярів, Олег зник, нібито для полагодження всіх справ, а повернувшись, поспішно перепровадив „туристів" на автовокзал.

„Через п'ять годин по нас приїхали – колишній херсоновець, котрий тепер робить „бізнес" на таких, як ми, та ще один, – розповідає Марта. – Вони мали перепровадити нас через мексіканьско-американський кордон. Для успішної операції з нас почали вимагати ще по 3 тисячі долярів. Мені стало зрозуміло, що ні про яку леґальність нашої подорожі з самого початку „турне" не йшлося".

Слухаючи Марту, я дивувалася з її довірливости. Невже вона була настільки наївною, щоб, збираючись в дорогу, могла вірити у безпроблемний перехід кордону між Мехіко і США, в те, що тура до Мехіко – це те саме, що до США? Але я також пам'ятала загальне наставлення українців, які уявлять собі всякі кордони такими прозорими, як в Европі.

Після трьох діб суперечок, нервових переговорів, обурень і взаємних образ херсонець зібрав з „туристів" 12 тисяч долярів данини й взяв курс на Лос-Анджелес, обіцяючи їх там зустрічати. Вони абсолютно не здавали собі справи з того, де той Лос-Анджелес і як далеко до нього.

Провідники, тепер уже четверо мексиканців, оперуючи кількома російськими і англійськими фразами й цілим арсеналом промовистих жестів, обіцяли, що ось-ось рушать у дорогу – потрібно дочекатися темної ночі й подолати вбрід невеликий п'ятиметровий канал, який розділяє кордони території США та Мехіко. Разів п'ять вирушали в дорогу, але щоразу поверталась – американська варта на тому березі була на чатах.

Й слава Богу, – перехрестилась наступного ранку Марта, поглянувши на той „невеличкий канал": стояча, смердюча, чорна, мов смола, багнюка могла б „подарувати" які завгодно болячки.

Години тягнулись, мов роки, почало здаватись, що вони ніколи звідси не виберуться, що їх просто обдурили, звабили в оцей глухий кут, здерли „три шкури" й кинули напризволяще. Їжі, води ні в кого не залишилось, грошей також.

Нарешті прийшла незнайома досі жінка й дала зрозуміти, що з'явився ще один варіянт – через „ранчо". „Туристи" втішилися, вони знали це слово з мексиканських серіялів, які день і ніч крутило українське телебачення – сподівались побачити віли з квітучими оазами – хоч якийсь натяк на цивілізацію. Натомість їх знову привезли в пустелю, де замість білих мармурових палаців стояла єдина хатинка, чотири кімнатки якої були вщерть заповнені сидячими, лежачими, стоячими вагітними жінками, дітьми, зовсім юними дівчатками, котрі також чекали на свій час. Серед них – жодного слов'янського обличчя.

Незабаром під'їхало 5 мікроавтобусів без сидінь. Смаглявий молодик з мобільним телефоном дав команду: всі бажаючі дістатись американської землі повинні полягати по 20-25 осіб на підлогу кожного мікроавтобуса. Не сідати, не вставати, не визирати з вікон! Три дні поспіль п'ять авт з купами людських тіл пробували „взяти" автостраду, що розділяла дві сусідні держави, однак всі спроби виявились марними.

І знову – піски, кактуси, пекуче сонце, від якого, здавалось, плавляться мізки, знову їх кудись ведуть, потім везуть, потім знову ведуть, потім зустрічають двоє мексіканців. Двоє індіян дають їм по дві жерстянки консервованої квасолі, ґалону води, два мішки для сміття й кожному по парі старого взуття.

Група „шукачів щастя", перепочивши в мотелі, надвечір продовжила свій „маратон". Півгодини ходьби по розпеченому піску, перевтомлені ноги, тремтячі руки, пересохле від спраги горло. Озирнувшись, Марта помітила на горизонті дві постаті, що швидко рухалися в їхньому напрямку. „Зміна провідників, напевне", – подумала про себе, й не встигла обернутись вдруге, як відчула холодний, мов лід, дотик до спини й карбований голос: „Гроші, золото, коштовності!". Пістолет видався їй величезним, а його дотик – смертельно небезпечним, за секунду в голові прокрутилося все життя: „Ну, ось і прийшли, – гупнуло в п'ятки серце, – вб'ють, засиплять піском і ніхто ніколи не дізнається, де й могила".

Золотий ланцюжок з підковою – талісман, якого за двадцять років жодного разу не могла зняти не розтібуючи, за якусь мить проліз через голову й впав рекетирові прямо в жменю. У батька з сином, котрі не мали ні долярів, ні діямантів, грабіжники забрали снікерси, а їм кинули під ноги взуття, на два розміри менше, й подальший шлях перетворився для них на ходу каторжан, закутих у кайдани.

Здавалося, піскам, цим кактусам, цим барханам ніколи не буде кінця. Але були ще прерії Арізони, з височенними, вищими за зріст людини дикими травами, були хмари комарів, були набіги табунів мустангів, готових роздушити виснажених людей будь-якої миті, немов мурашок. І з'явилася надія – нарешті вони на американській землі... Коли вони вийшли на прикордонну, але вже з американського боку трасу, на них чекала... поліція.

Далі – іміґраційні в'язниці: Тусан, Сан-Дієґо, Лас Веґас. Коли Марта вперше зайшла до тюремної їдальні, то розридалась: на обід давали зелений салат, булочки, сосиски, смажену картоплю, шматок торта, апельсини й каву. „Люди добрі, – намагалася пояснити вона тамтешнім наглядачам, які збиралися викликати для неї психіятра. – В Україні так обідають лише добре забезпечені родини, а в багатьох лікарнях хворим взагалі не дають їсти. То краще сидіти в американській тюрмі, де завжди є гаряча вода, світло, телевізор, телефон, де добре харчують й ніхто не принижує твоєї гідности, ніж жити на волі в сьогоднішній Україні!".

Марта згадала, як воювала за ту державу, від якої тепер утікала, як одягала найкращу, з правдивого полотна, сорочку й їхала з такими, як сама, в Донецьк, у Крим, на Запоріжжя, розповідала про українську мову, про свого діда, вивезеного на каторгу до Сибіру, про рідне село, замордоване голодом. Згадувала, як раділа, коли піднімали над ратушею синьо-жовтий прапор. Тепер вона плакала над своїми розвіяними ілюзіями.

Суд присудив Марті 5 тисяч долярів викупу з іміґраційної тюрми, та ще й 2 тисячі взяв адвокат. Грошима допомогли земляки з Нью-Йорку. Інакше..., – Марта заплющує очі й хапається руками за голову..

А взагалі-то Марта хотіла б надіслати книжку про свої пригоди Президентові України. Але, на жаль, український Президент таких епопей, мабуть, не читає. У нього тепер інша „опупея"..

Нью-Йорк

За даними Іміґраційної служби США (INS). ***Переважна більшість нелегальних іміґрантів потрапила у США через кордон з Мехіко. Звісно, серед них були не тільки мешканці Мехіко, а й люди з інших країн. Кордон проходить у багатьох місцях пустелею, подолання якої пов'язане зі смертельним ризиком. Недарма пустелю в Арізоні називають „пустелею смерти". Лише за один рік, від жовтня 1999-го до жовтня 2000-го, при нелегальному переході мехіканського кордону загинуло 369 осіб, з них понад сто – у Арізоні.***

Щоб допомогти людям, які необачно вирушають до пустелі з надією дістатися у США, в Мехіко створено спеціяльну службу, яка має авта з водою, харчами, ліками, і вирушає в пустелю на пошуки „мандрівників". Минулого року ця служба врятувала понад тисячу втікачів.

Ще дві з половиною тисячі врятували прикордонники США. Проте люди продовжують ризикувати. Встановлено, що через прикордонне місто Алтар – останнє перед пустелею – щодня проходить від 300 до 800 осіб, які намагаються потрапити до США. Вони збираються у визначених місцях в очікуванні провідників, котрі беруть за перехід через пустелю до тисячі долярів з особи. Але провідники, забравши гроші, нерідко залишають людей в пісках напризволяще...

Діти зі сходу України пишуть про відвідання Галичини

ЗУАДК фінансує поїздки дітей з центральних та східніх областей України на Різдвяні свята в Галичину, зокрема в Івано-Франківську область. Діти, кожен по-своєму, у своїх листах висловлюють подяку доброю українською мовою. Вони пишуть, що ніколи не забудуть того, що побачили, почули, пережили. Отже, українське відроджується в свідомості нового покоління.

Ю. Серебранська: *„Я була здивована, коли побачила, які тут побожні люди, а разом з тим добрі та гостинні. Багато у них в хаті зроблено самими хазяями".* **Н. Шибаленко:** *„Люди тут побожні, а тому й добрі. Тут діти поважають батьків, тато є головою родини. Мені подобаються їх традиції, я хочу, щоб вони ширилися по всій Україні".* **К. Колесникова:** *„Ми опинилися в світі, де панує тільки добро і радість...".* **Анастасія Кабанова:** *„Я побачила і відчула доброту і гарне ставлення до мене людей".* **Ю. Шаповалова:** *„Ми бачили своїми очима звичаї та обряди рідного народу, почули український говір, змогли пожити справжнім життям. Ми знали, що письменники писали про це, давали звістку про добрих та чесних людей, про мелодійну мову. Тепер я зможу розповідати родичам, знайомим і друзям про цей край. Згадку про цей тиждень я збережу на все життя. Не знаю, чи зможу тепер розмовляти російською мовою. Це життєдайне джерело для нас, українців".*

Ірина Стрельникова, студентка гуманітарного ліцею: *„Всі ці обряди майже забуті на східній Україні. Я захоплююся ставленням людей до української мови. На жаль, на східній Україні це не так".* **Ю. Маркина:** *„Я тут почула справжню українську мову, побачила красу природи України. Ми дякуємо вам, що дали нам можливість пізнати свій рідний край".*

Ці діти – майбутнє України. Вони походять з шахтарських поселень Луганщини, Донеччини. ЗУАДК вдячний дітям за їхні щирі думки.

Н. П.

Україна – Польща: наші народи повинні жити в дружбі

В липні минулого року в Пікуличах у Польщі відбулось перепоховання полеглих вояків УПА, на якому виголосив проповідь о.мітрат Стефан Дзюбина. Його патріотична промова привернула увагу польської преси, у сеймі було поширено текст проповіді, посол Анджей Запаловський подав через маршалка сейму запит до прем'єра Є. Бузека, чому присутній в Пікуличах представник Ради пам'яті боротьби і мучеництва, який офіційно представляв польський уряд, не піддав критиці слова священика. З цього приводу польська газета „Ангора“ взяла інтерв'ю у о. митрата Стефана Дзюбини.

Листопад 2000 року. Провідники урядів Польщі Єжи Бузек (зліва) і України Віктор Ющенко під час зустрічі у Варшаві

– Чи члени УПА мають право на почесне поховання у Польщі?

– Я так вважаю. Адже в Україні поляки не тільки відновлюють Цвинтар Орлят, а створюють великі цвинтарі вояків АК, ставлять їм пам'ятники. На урочистостях в Пікуличах одна репортерка запитала у мене, людей з якої банди ховають. Декому важко мати об'єктивну думку з цього приводу. Об'єктивно, полеглі – герої, бо віддали свої молоді життя за вільну Україну, боронячи свій народ.

– Слова “загинули за вільну Україну“, зазначені на багатьох пам'ятниках воякам УПА, викликають у поляків нехіть, а часом і антиукраїнські настрої.

– Чи поляки на своїх пам'ятниках не пишуть: загинув за вільну Польщу? Скажемо правду: до половини XIV століття ці землі були чисто українські, тоді говорили – руські. Поляків тут не було. Українці ніколи не воювали з поляками на їхніх землях. Зате поляки воювали з українцями на їхніх етнічних землях. Коли у 1918 році постала незалежна Україна, „Орлята львівські“ разом з більшовиками, білими і румунами воювали проти неї. Та вже через два роки 40 тисяч українців поруч з поляками боронили Варшаву проти більшовиків. В минулому українці воювали за вільну державу не тільки з поляками, а й з москалями і німцями.

– Проте поляки сприймають українців швидше як союзників Німеччини.

– Спершу українці мали надію, що німці розіб'ють СССР і дадуть волю Україні. Коли ж з'ясувалося, що немає й мови про незалежну українську державу, вони виступили проти німців. Так само й поляки колись йшли з Наполеоном на Москву. У школі і вдома поляки постійно чують, що на теренах нинішньої Польщі українці масово вбивали поляків, палили польські села. Це неправда. Українці палили тільки свої села, щоб не віддати їх в польські руки. На теренах нинішньої Польщі загинуло тільки 599 цивільних поляків і аж 8 тисяч українців. Під час акції „Вісла“ було виселено 150 тисяч українців.

– Проте на Волині українці перебили кількадесят тисяч поляків. Окремі опрацювання ведуть мову про сто тисяч.

– Що спільного мали українці, вбиті у Польщі, з Волинню? Нічого. Застосування колективної відповідальности – це варварство. Ви говорите про сто тисяч, польський історик Прус називає мільйон вбитих поляків, тоді як на Волині проживало їх 180 тисяч. Є документи, які стверджують загибель 18 тисяч поляків. Але нічого не говориться про те, чому українці вбивали поляків на Волині.

– Чому ж?

– У таборі Явожно я сидів разом з сином польського полковника, якому Пілсудський дав маєток на Волині. Від нього я дізнався, що після того, як українці проголосили вільну Україну, поляки озброїлись і разом з німцями почали пацифікацію українських сіл.

– Не дуже віриться у це польсько-німецьке єднання...

– Повторюю те, що чув. Під час війни українці хотіли згоди з поляками. На заклик українського підпілля польське підпілля, заохочене лондонським урядом, відповіло (цитую за проф. В. Сергійчуком): “Хами вважають, що їм вдасться здійснити свої гайдамацькі пляни. Ніколи не буде в Польщі України. З нами можуть залишитись тільки ті, хто стане на шлях покути і опам'ятається. Решта – за Збруч“.

– Сьогодні ми маємо вільну Польщу і вільну Україну, але обидва народи не можуть дійти згоди.

– Нагорі є згода між Л. Кучмою і О. Квасневським. В інтересах Польщі і України – жити в згоді. Адже обидва народи мають спільного недруга – Росію.

– Чи в Перемишлі поляки прагнуть асимілювати українців?

– Полякам у Перемишлі не подобається українська мова, тому українці на вулиці розмовляють польською. Можна вести мову про асиміляцію, але в цьому немає польської вини. Коли в минулі роки польський уряд хотів асимілювати українців, вони трималися разом. А тепер, коли три сільських українських родини спроможні найняти польського вчителя, вони полонізуються. В українських школах діти на перерві розмовляють польською мовою. У церкві я правлю службу українською мовою, а служки говорять польською.

– Багато років ви були провідним служителем Греко-Католицької Церкви, але не стали її єпископом. Чому?

– Коли у 1981 році я звернувся до Папи з проханням дозволити Богослужби українською мовою, то написав про переслідування нашої церкви з боку польських кзьондзів і єпископів. Останні про це дізналися і мені того не забули. Але головне – правда. Я маю надію, що, вона колись дійде до поляків, й відтоді наші народи житимуть у дружбі.

Розмовляв **Кшиштоф Ружицький**
Переклад з польської

„Екстремісти є з обох боків“

.Польська „Ґазета виборча“ вмістила інтерв'ю з відомим діячем національно-визвольної боротьби Євгеном Стаховим, у якому передовсім порушується проблема польсько-українських взаємин, зокрема на прикладі відновлення у Львові, на Личаківському цвинтарі, меморіялу Орлят львівських. Як відомо, меморіял був зруйнований зі застосуванням танків в роки комуністичного режиму, а нинішня його відбудова зустріла протидію певних кіл у Львові, зокрема з приводу напису на пам'ятнику про те, що польські вояки полягли в обороні незалежности своєї держави.

Проте опит громадської думки у Львові з цього приводу виявив, що 80 відсотків опитаних визнають за поляками право вмістити на похованні слово „незалежність“.

Євген Стахів вважає: “Ті в Україні, хто виступає проти Польщі, навіть у таких другорядних питаннях, як цвинтар Орлят польських, штовхають Україну в обійми Москви, хоча проголошують і щось інше. Усі це розуміють, крім жменьки „львівських патріотів“, які фактично працюють для російського імперіялізму“. Євген Стахів висловив жаль з того приводу, що у міській Раді Львова меншість, зокрема з УНА-УНСО, диктує свої умови більшості депутатів.

УНСО є крайньо правою політичною організацією, погляди якої часто не збігаються з настроями більшости громадян України.

Водночас і представники Головної комісії охорони пам'яти боротьби і страждань Польщі, на думку Є. Стахіва, не спромоглися знайти відповідної тональности у переговорах з львів'янами, поводилися зверхньо. „Естремісти є з обох боків“, – вважає Євген Стахів.

Щодо меморіялу полеглих польських вояків він сказав: „Усвідомлюючи значення цвинтаря як символу для обох народів, віддаючи шану символам і минулому, вважаю, що не вони визначають українсько-польські взаємини. Хто цього не розуміє – українець чи поляк, той нічого не розуміє“.

Л.Х.

Виклад інтерв'ю Є. Стахова надіслав до „Свободи“ також д-р Роман Барановський.

Треба жити дружно і співпрацювати

Перепоховання на українському військовому цвинтарі в Пікуличах останків воїнів УПА, які впали в атаці на польське військо, котре стаціонувало в Бірчі, дуже мене зворушило. Велика подяка польським урядовим чинникам за гуманітарний підхід до трагічно болючої справи. Після перепоховання я хотів знати, яку реакцію ця подія викличе в польській пресі. Читав коментарі із різних газет, і мушу сказати, що загально не зустрів осудження о. Дзюбини, за винятком якогось „Kazimierza“, котрого журналіст Ярослав Павлицький назвав „особою з низьким рівнем історичних знань“. Про такого не варто навіть згадувати. НКВД з великою ненавистю страчував українців, але і не шкодував куль і польським воякам. І коли журналістка на цвинтарі звертається до о. Дзюбини з провокаційним запитом, то це саме собою вказує на брак інтелігентности.

Я вважаю, що жодна редакція не повинна таких „припадкових“ журналістів друкувати, бо вони роблять більше шкоди, ніж пожитку. Як можна писати про якусь організацію, не знаючи правди? А хто не дотримується правди, то значить, що бреше. Багато поляків уважали УПА за банду, бо так голосив комуністичний режим, і тут хочу навести приклад, що навіть в режимовім судівництві того роду епітету не вживано. Я не був і не є політиком, а тільки колишнім вояком УПА.

20 грудня 1948 року польський військовий суд в Любліні засудив мене на кару смерти – не за бандитизм, а за „участь у нелеґальній організації УПА, яка мала намір відірвати терени польської держави“. Якщо ми будемо говорити собі правду і буде в нас добра воля співпрацювати, тоді жодна провокація не буде нам страшна. Ми знаємо з історії, що в минулому така співпраця між нашими народами існувала і була успішною, але чомусь мало писалось про це. У 1920 році в розбитті орди новітнього Джінгіс-хана під Варшавою немалу ролю відіграла армія Української Народної Республіки. Наведений приклад доводить, що правдива дружба між нашими народами не тільки можлива, але і необхідна . Подивіться лишень, на сучасну Чечню, яку Росія обернула на руїну. На зміну великоросійському імперіялістичному шовінізму не скоро ще прийде демократія.

Ол. Білевич („Борсук”)

Ми як громада

Українська еміграція пройшла довгий шлях (понад одне століття) розбудови нашого організованого життя в Америці. Громадська праця проходила фази росту та занепаду. Звичайно успіхи приходять і минають в громаді майже непомітно, а невдачі, занепад організаційного життя дуже турбують. Тому найгостріші проблеми і найважливіші завдання доцільно виносити на громадське обговорення.

Ярослав Жмуркевич

Українські організації в США

Українські організації засновувалися і розвивалися з метою задоволення потреб нашої спільноти в США. Згодом вони поширили свою діяльність, сприяючи самостійницьким рухам в Україні. З постанням незалежної України українські організації в США в різний спосіб допомагають розбудовувати молоду державу різними фондами і збірками, підтримують освіту, пресу, охорону здоров'я, військо та інші важливі суспільні ділянки.

На терені Америки українські організації влаштовують наші національні свята, розбудовують музеї (якими захоплюються інші народи), втримують українські школи, зберігають наш духовий зв'язок з Україною.

Українці, що прибули до Америки по Другій світовій війні, сьогодні похилого віку, деякі проживають в американських домах, для старших людей, і для них є дуже важливо – відчувати теплий подих українського громадського життя. Велику радість приносять їм святочні карточки і кошики на Різдво та Великодні свята. Не самі кошики, а увага їм важлива. Незавидна доля забутої, нікому не потрібної старшої людини.

Українські організації в Америці також помагають новоприбулим з України ступати перші кроки на чужій землі – сприяють працевлаштуванню, вивченню мови тощо.

Просто таки історичною заслугою спільноти є її жертовна підтримка діяльности українських наукових інституцій. Було б дуже доцільно з такою самою енергією і жертовністю підтримати сьогодні науку в Україні, фінансуючи певні наукові праці, зокрема історичні дослідження про боротьбу українського народу за незалежність. Треба нарешті раз і назавжди розділити – що є історією Росії, а що – нашою українською історією.

Також активної і жертовної підтримки з боку нашої громади у США потребує україномовна преса в Україні. Вже знаємо групові та індивідуальні акції передплати українських газет для українських громадян та читалень, клюбів, окремих громадян. Це добре, але ще важливіше – позитивно вплинути на розвиток україномовної преси, підвищення її професійного рівня.

Однак мусимо глибоко усвідомити, що наша допомога Україні буде ефективною тільки тоді, коли ми тут, в Америці, будемо згуртовані і рухатимемося в одному напрямі. Настав час сконсолідувати усі наші сили.

На сьогодні, загал третьої, найбільш політизованої хвилі нашої еміграції вважає, що є дві українські репрезентації в США – УККА та УАКР. Практично вони охоплюють усі наші політичні організації та їхніх прихильників. До тих репрезентацій належить і невеликий процент організаційно невизначених членів української спільноти та деякі громадські організації, що не хотіли б опинитися поза українським життям. Та й навіть коли хтось залишається „поза", це ще не означає, що доля України та українські проблеми їх не заторкують. В демократичних, державницьки здорових народів всі громадяни, незалежно від того, чи вони є членами партії, чи безпартійні, своїми голосами вирішують, кому дати керму в державі. Ми ж, українці США, не створили відповідного механізму, через який не тільки політично заангажовані, але й не охоплені політичними партіями могли б через голосування вирішувати, хто і як має представляти інтереси української спільноти в Америці. Так що не знати, як часто наші репрезентації у своїх рішеннях нехтують думками поважної частини української спільноти.

Говорячи про „третю хвилю" треба було б додати, що хоч наше молодше покоління набуває щораз більшої динаміки та значення, та

(Закінчення на стор. 20)

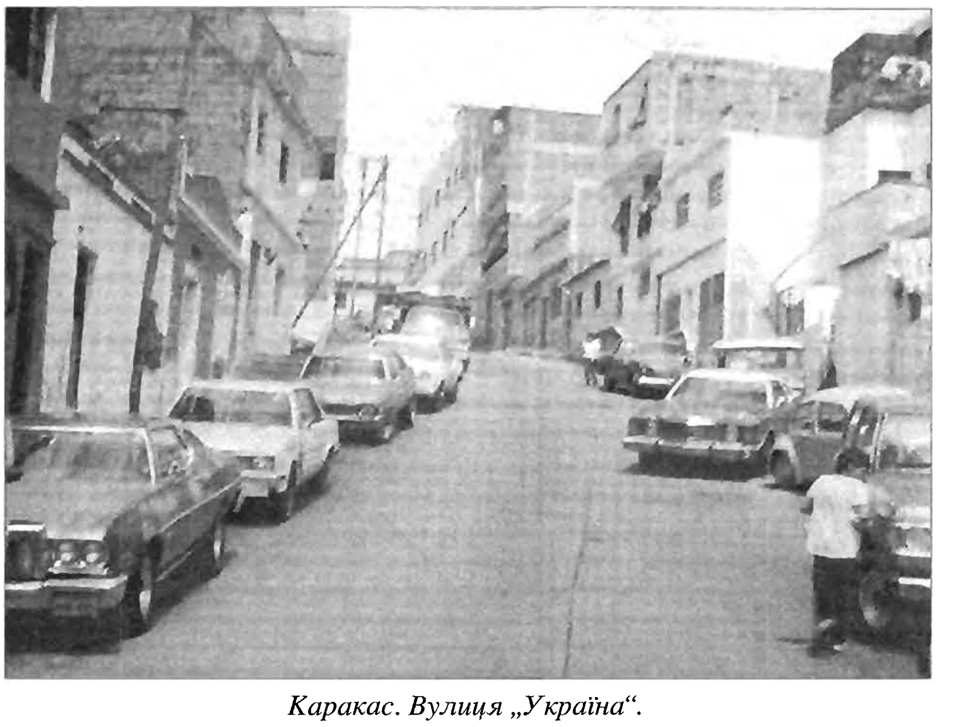
СПОГАДИ

Українська молодь і СУМ у Венесуелі

17 вересня 1950 року українська молодь у Венесуелі заснувала Українське спортове товариство „Чорноморці", яке стало членом Венесуельського спортового об'єднання.

У наступному 1951 році з ініціятиви спортового товариства „Чорноморці" почалась українська радіопрограма на державному радіо Венесуелі. Українська молодь в Каракасі організувала читальню „Просвіта", де збиралися інтеліґенція, мистці і робітники. При читальні було створено чоловічий хор і танцювальну групу. Головою читальні був Олександер Дейнека, колишній старшина УПА. З ним працювали Павло Чабан, проф. Ілія Лобор, Йосиф Павлишин і Євстахій Паначишин.

13 березня 1955 року 15 членів ініціятивного комітету на чолі з Юрієм Ващенком скликали молодь Каракасу і околиць на наради. Молодь вирішила заснувати молодечу організацію „Українська молодь Венесуелі" (УМВ). Головою ініціятивного комітету вибрано Юрія Ващенка – внука відомого науковця і педагога проф. Григорія Ващенка. 24 квітня 1955 року скликано перші загальні збори української молоді. „Українська молодь Венесуелі" організовувала всі національні свята, вела школу українознавства, курси історії України, танцювальний і драматичний гуртки. До нової управи УМВ увійшли Йосиф Павлишин – голова, Петро Кушнірчук – заступник, Євстахій Панчишин – секретар, Михайло Мисак – скарбник, Парло Крутяк (старший). Усі імпрези відбувались в Українському Народному Домі при вулиці „Україна". Українська молодь відновила 1946 році СУМ на чужині. 13 вересня 1957 року в Каракасі уряд Венесуелі затвердив статут СУМВ. Після цього скликано загальні збори та вибрано першу Крайову управу СУМВ, яку очолив Йосиф Павлишин. Осередок в Каракасі прибрав собі патрона і назву „Спілка Української Молоді. Осередок ім. ген. Тараса Чупринки в Каракасі". Другий осередок – імені Лесі Українки постав у Валенції. Обидва осередки налічували 74 члени юнацтва, 51 дружинники і сеньйори та 5 почесних членів. СУМВ провадив жваву діяльність серед молоді. Старші сумівці кінчали вищі школи і ставали професіоналістами, але завжди дотримувались гасла „Бог і Україна". Осередки СУМ влаштовували концерти, академії з нагоди національних річниць і ювілеїв, переводили збірки на релігійні та національні цілі для інвалідів та у Визвольний Фонд ОУН. СУМ брала участь у політичних акціях в обороні української справи, розповсюджувала антикомуністичні листівки по Венесуелі, Гватемалі та на Кубі.

Каракас. Вулиця „Україна".

8 червня 1958 року відбулось посвячення Сумівського прапору, яке здійснив о. декан Павло Хрущ. Прапор вишила Анна Натина. З огляду на виїзд сумівців до інших країн осередки СУМ почали слабшати і згодом перестали діяти. Сумівський прапор і альбом діяльности зберігаються у мене і я згодом передам їх до Українського музею.

Осип Панчишин,
Чикаго

Валенція. Танцювальний ансамбль „Барвінок".

Каракас. Хор української молоді у 1965 році.

До 130-річчя від дня народження

Леся Українка: Чи довго ще, о Господи, чи довго ми будемо блукати і шукати рідного краю на своїй землі?

Остання фотографія Лесі Українки. Травень 1913 року. Київ.

Леся Українка

Скрізь плач

Скрізь плач і стогін, і ридання,
Несмілі поклики, слабі.
На долю марні нарікання
І чола схилені в журбі.
Над давнім лихом України
Жалкуєм – тужим в кожний час.
З плачем ждемо тії години,
Коли спадуть кайдани з нас.
Ті сльози розтроюдять рани,
Загоїтись їм не дадуть,
Заржавіють від сліз кайдани,
Самі ж ніколи не спадуть!
Нащо даремнії скорботи?
Назад нема нам вороття!
Берімось краще до роботи,
Змагаймось за нове життя!

*(Цей вірш Лесі Українки надіслав наш читач з Філядельфії **Ярослав Колодій**)*

Граф Фон-Айнзідель

(уривок)

...Скажіть мені, предки велебні,
Хто дав мені панства непрошений дар?
І як мені скинуть сей прикрий тягар,
Сі пута, для духа ганебні?
Мальовані очі, мов справді живі,
Йому відмовляють: „Ми всі вартові
Твого предковічного права,
Ми лицарі всі без догани й страху́.
Ми в серці ховали не ма́рну пиху́,
А цноти, що зрощує слава.

„Глянь, всі ми – закуті в залізо борці,
Або посивілі в науках ченці,
Ми світочі свого народу.
За нами спокійно жили орачі,
Бо ми боронили і вдень і вночі
Плоху гречкосійну породу.

„Лицарські повинності – гірше ярма,
Ти скинуть їх прагнеш тепер? Та дарма!
У кров переходить лицарство!
Поглянь у свічадо, – чий погляд зорить
З очей твоїх чорних та гострих в сю мить?
Чи є ж проти спадку лікарство?

„Якби ти той спадок в собі поборов, –
На тебе повстане вся предківська кров
і буде змагатись запекло.
З твоїх пориваннів не буде путтям:
Хто так на розпутті прожив все життя,
Не піде ні в рай, ані в пекло"...

„Від часу Шевченкового „Поховайте та вставайте..." Україна не чула такого сильного, гарячого поетичного слова, як із уст цієї слабосильної, хворої дівчини... Читаючи м'які та розненервовані писання сучасних молодих українців-мужчин і порівнюючи їх з тими бадьорими, сильними та сміливими, при тім такими простими, такими щирими словами Лесі Українки, мимоволі думаєш, що ця хвора слабосила дівчина трохи чи не одинокий мужчина на всю новочасну соборну Україну".

Іван Франко,
(„Літературно-Науковий Вістник", 1898 р.)

Безсмертне слово її

... Леся Українка належить до тих постатей в літературі, які поза своєю творчою діяльністю не мають своєї „біографії". Їх особи стоять неначе віддалені, вони не стараються заінтересувати публіки собою, не лише не роблять шуму своєю особою, але навіть ховають її перед широким загалом. Їх життя тихе, без ніяких виступів, інтимне. В їх творчості вся їх біографія, тут вони концентрують своє духовне життя. І так стоїть перед нами Леся Українка. Очевидно, це шкодить її популярності, вона стає таким чином до певної міри недосяжною для широкої публіки, – але власне тому її творчість незалежна від духа часу, вона не йде в широку публіку, аби її духові вартості розмінювалися в популяризації і через те тратили свій блиск і красу – йдуть тільки ті до храму поетеси, які дійсно хочуть і вміють читати в тому духовому багатстві. Достойна пані сидить спокійно на престолі і приймає поклони тих, які відчувають потребу дійсно піти з поклоном до неї, з подякою за ті багатства творчої думки, якими вона обдарувала українську поезію...

„Її індивідуалізм – бурхливий протест проти кволости й дрімливости громадянства, проти його невільницького духу і пасивности... Це звичайне явище, коли ватажок, поет чи мислитель переростає своє оточення, безсиле, не розвинене естетично, не піднесене культурно".
Микола Зеров

Той аристократизм Лесі Українки і її віддалення від нашого щирого громадського життя – це не втеча від нього і не відчуження. Її переважно античні й чужі теми, особливо в останні роки, не відчужували від України; вглиблюючись в душу старинного грека чи гебрея, вона думала про Україну, серцем була при нас, писала навіть про наш час і наші обставини. А що вибрала такий власне екзотичний одяг для своїх творчих задумів – то не тому, щоб віддалюватися від нас, а тому, що так їй було краще, мала більше внутрішньої свободи.

Треба сказати, що 80-ті роки, коли дванадцятилітня Леся вперше виступила на літературне поле – то був для української літератури, спеціяльно для поезії, мертвий час. В тодішній літературній продукції не було пориву творчого, люди занадто ходили по землі, реакція занадто їх прибивала до землі. Трудно було добути якусь мелодію в душі, бо все життя було дисонансом.

Це період досить значної різнородности в діяльності Лесі Українки, час, коли вона писала, крім лірики: оповідання, поеми для дітей, робила переклади наукових творів, дебютувала в публіцистиці. Це все показує, що вона уміла орієнтуватися в житті нашого громадянства і тверезо дивитися на нього.

Але власне та тверезість та щирість думки мусіла в ній збудити тривогу. Вона почала бачити невільників тільки, в серцях людей читати невільничі думи, бачити не віру і запал, а безсильну боротьбу з „бридкими гадюками", яка настільки висилювала організм, що не чути було ніякого непокірного слова. І от поетка не може вже позбутися якоїсь внутрішньої „химери" в своїй душі, бажання сказати те „непокірне слово", внести світло в задушливу атмосферу землянок, піснею перемогти всі дисонанси життя, стогони і брязкіт кайданів.

З початком нового століття вона вже твердо стояла на своїм ґрунті і знайшла рівновагу повну, клясичну. Тільки це не рівновага, яка йде впарі з філософічним стоїцизмом, яка спиняє розвій. Вона еволюціонувала далі, розвивала свій талант і сили, йшла щораз вище і захоплювала щораз ширший круг, знайшла в собі ту певність, яка нічого не боїться. Contra spem spero! – кликала вона.

Це не „поезія" тільки. Це протиставлення живого чоловіка, його потреб душі і серця всяким абстрактним ідеалам, рабству, який скував чоловіка – це, коли хочете, ціла програма духового і культурного відродження, вогонь, який має розпалити глухороджений люд і зробити його видючим! І не в бездушних і механічних вигуках: „Куйте мечі!", а власне тут, в цих творах Лесі Українки, я бачу найсильніше слово нашої поезії, найсильніший вислів нової національної душі після Шевченка!

Коли тепер з цього пункту приглянутися всій творчості Лесі Українки, то побачимо, що вся вона – це не моментальні реакції поетичного духа, не якісь фраґментаричні картини, писані „в такі хвилі", коли приходить на поета „надхнення". Це свідомий акт творчої волі, це консеквентна реалізація творчих задумів, на яку не здобувся ні один сучасний український поет. Взагалі на „надхненні" наших поетів ми не збили великого культурного капіталу. Те „надхнення" по найбільшій часті чисто мимовільна реакція, одноразовий і нестрашний вистріл без дальшої мети, слабосиле квиління, авторська поза, безглузда екзальтація, яка виливається в рими...

І на тім тілі нашої сучасної поезії постать Лесі Українки виростає до величезних просто розмірів. З правдивою жіночою „впертістю" і витривалістю вона вдиралася на вершини творчі, з подиву гідною енергією здобувала собі ґрунт, не ослабаючи ані на хвилину. Її творчий шлях – це безустанне наростання тої енергії, безперервне збагачування свого духа новими набутками.

В результаті вона дійшла в тім своїм змаганні до того, що перетворила себе, сама стала артистичним типом, тим, що називається артистичний організм в повнім того слова значенні.

Ще довго наші поети – з нечисленними вийнятками, не будуть того знати; не будуть розуміти, що значить віддихати „повітрям гір", серед тої холодної, але зате чистої атмосфери. Витримати її можуть тільки сильні духи, – як замітив Ніцше – тому вона убиває нижчі організми.

Леся Українка могла її витримати і полюбила її, як любить її кожний, хто може стояти власними силами. І творчість Лесі Українки має тому свій стиль, зовсім окрему фізіономію, по якій відразу її пізнаємо.

Інтелект, поетична інтуїція, глибока ніжність жіночої психіки, сильна творча воля, орлиний полет душі, яка вміє відмежувати себе від життьової торговиці і без галасу творити собі високохудожні образи, творити в собі образ вищої людини, вільної людини, – оте все сплелося в творчості Лесі Українки в одну гармонійну цілість...

Микола Євшан

(„Літературно-Науковий Вістник", жовтень 1913 року. Автор статті – відомий літературний критик, старшина Української Галицької Армії, помер від тифу у 1919 році. Друкуємо зі скороченнями).

Леся Українка

І ти колись боролась

І ти колись боролась, мов Ізраїль,
Україно моя! Сам Бог поставив
супроти тебе силу невблаганну
сліпої долі. Оточив тебе
народами, що мов леви в пустині
рикали, прагнучи твоєї крови,
послав на тебе тьму таку, що в ній
брати братів не пізнавали рідних,
і в тьмі з'явився хтось непоборимий,
якийсь дух часу, що волав ворожо:
„Смерть Україні!". Та знялась високо
Богданова правиця і народи
розбіглися, немов шакали ниці.
Брати братів пізнали і з'єднались.
І Дух сказав: „Ти переміг, Богдане,
тепер твоя земля обітованна!"
І вже Богдан пройшов по тій землі
від краю і до краю. Свято згоди
між ним і Духом гучно відбулося
в золотоверхім місті. Але раптом
Дух зрадив. Знову тьма, і жах, і розбрат.
І знов настав єгипетський полон,
та не в чужій землі, а в нашій власній.
А далі розлилось Червоне море
і розділилося по половині
і знов злилось докупи й затопило
кого? Ой, леле! Новий фараон
пройшов живий поміж Червоне море,
але козак з конем пропав на віки.
Співай, радій, ненависна чужинко,
бий в бубон і лети в танок з нестями,
кінь і їздець в Червонім морі згинув,
тобі зостався спадок на прикраси,
бо зносиш ти України клейноди,
святкуючи над нею перемогу.
Такий для нас був вихід із Єгипту...
немов потоп. Заграло тай ущухло
Червоне море. Висохло й осталось
безрадісна пустиня після нього,
і став по ній блукати новий Ізраель,
по тій своїй землі обітованній,
немов якась отара безпричальна.
З отарою блукали й пастухи,
в ночі за тінню йшли, а в день з вогнем.
Коли ж у їх з'явився дух величний,
що вогняним стовпом палав у тьмі,
а в день ішов, мов туча грізно-біла,
вони не вірили своїм очам
і в розтіч розбігались манівцями,
і попадали ворогам в полон.

Чи довго ще, о Господи, чи довго
ми будемо блукати і шукати
рідного краю на своїй землі?
Який ми гріх вчинили проти Духа,
що він зламав свій заповіт великий
той, взятий з бою волі заповіт?
Так доверши ж до краю тую зраду,
розбий, розсій нас геть по цілім світі –
тоді, либонь, журба по ріднім краю
навчить нас, де, і як його шукать.
Тоді покаже батько свому сину
на срібне мариво у далині
і скаже: „Он земля твого народу!
Борись і добувайся батьківщини,
бо прийдеться загинуть у вигнанні
чужою-чуженицею в неславі".

І може дасть нам заповіт новий
і Дух нові напише нам скрижалі.

Леся Українка з сестрою Ольгою Косач. Ковель. 1896 рік.

Але тепер? Як маємо шукати
свого народу землю? Хто розбив нам
скрижалі серця, духа заповіт?
Коли скінчиться той полон великий,
що нас зайняв в землі обітованій?
і доки рідний край Єгиптом буде?
Коли загине новий Вавилон?

„Чому не чутно вашого голосу?.."

„... Хто знає, що робиться на дні моря? Всякий, хто бачить його тихий, гладенький поверх і сумно спущені вітрила на кораблях, скаже: – тиша в морі! Отже і в нас доти буде „тиша в морі", поки хвилі з глибини не здіймуться на поверх, власне хвилі, не ті одинокі сплески з гребінчиком ясної піни, що зараз же зникають без сліду.

Хто ж має здіймати ті хвилі? – Ми самі. Ми самі мусимо бути тими хвилями, отже не нам сидіти край моря та ждати погоди чи то пак негоди та супротивного вітру.

Скажіть, мої товариші, чому не чутно вашого голосу тим часом, як усяка „темна сила" не боїться здіймати його прилюдно? Невже для нашої країни ще не настав час, щоб виявила себе сила світліша? Що буде, коли сторонні люди приймуть на віру оті безсоромні речі, що говоряться ніби від всього „русько-українського народу", пам'ятаючи приказку: „мовчання знак згоди"?

Леся Українка,
„Лист на Україну до товаришів", 1895 р.

„Встань!.."

...Тепер про Ваше „Із дневника". Я розумію Ваше почуття, що Ви немов соромитесь трохи за сі вірші, але не тим розумію, щоб признавати слушність такій соромливості, а тільки тим, що по собі знаю се почуття. Але я думаю, що власне ті наші думки і почуття чогось варті, які нам або страшно, або „трохи соромно" нести „геть на розпуття шляхове", – значить то щирі, інтенсивні почуття, або гарячі, або до болю холодні, але не літні, а власне автор „Апокаліпсиса" дав добру науку не так людям взагалі, як власне поетам та артистам: будь гарячий, або холодний, але не теплий (...)

Ви, певне, знаєте легенди про в'язнів-багатирів. Ото сидить такий в'язень у темниці не рік, не два і здається йому, що він осліп, але то сліпа та ніч, що навколо нього; і здається йому, що він старий, але то стара та в'язниця, що ховає його; і думає він, що його кайдани все міцні, але кайдани давно їх власна ржа переїла, тільки в'язень не вірить своїм рукам і не пробує їх сили.

І тільки для того потрібний той якийсь рятівник з-за Чорномор'я, щоб гукнути: встань! щоб від гуку здрігнувся в'язень і щоб розсипались кайдани на руках, а тоді вже вільними руками в'язень сам вивалить двері старої темниці і побачить, що є ще світло сонця і для нього...

О, яке то щастя бути таким „чорноморцем", що має голос гукнути: встань! Щó, якби я мала такий голос тут, над Лігурийським морем? Я б так гукнула, як тепер се море гукає (на морі саме буря тепер), і геть-геть далеко прокотилось би через гори: встань!..

(З листа Лесі Українки до Івана Франка 13 січня 1903 р.).

Концерт Соломії Сороки

ТОРОНТО.– 4 лютого в залі Канадсько-Української Мистецької Фундації відбувся надзвичайний концерт: скрипалька Соломія Сорока виступила в супроводі Артура Ґріна – фортепіяно. Атмосфера концерту була спеціяльна ще й тому, що саме в тім часі відбувалася в Мистецькій Фундації виставка картин батька Соломії – Богдана Сороки, і мистець був присутній на концерті.

Програма концерту почалася Сонатою А-дур, оп. 47 Бетовена. Відразу відчулася добра зіграність партнерів, хоч звуково піяніст деколи домінував. В Adadio – чудовий співучий тон контраствував з прозорими темпами. В Andante con Variacioni змінний характер і настрої теми звучали переконливо, а в кінцевім Presto піяніст і скрипалька захопили слухачів своєю спонтанною та стильовою інтерпретацією твору.

Фантазія на дві українські теми оп. 21 Миколи Лисенка була для слухачів приємною, як рідною, мелодикою, так і щирим безпосереднім виконанням. Після перерви Соломія без супроводу виконала складний твір Мирослава Скорика, сучасного композитора України. Скрипалька заполонила слухачів презентацією незвичного твору з цікавим ритмом та мельодикою.

Піяніст Артур Ґрін виконав Баляду Шопена д-моль оп. 23 поетично і з темпераментом. Цей місцями „масивний" твір звучав би ще краще у великій залі. Соната д-моль Брамса була одною з кращих у програмі.

На закінчення Zigeunerweisen оп. 20 Пабло де Сарасате цілковито полонив слухачів. Мелодійним твором Кройтцера, присвяченим батькові, Соломія закінчила концерт.

Скрипалька Соломії Сорока – це музичний талант, обдарована природною легкістю в техніці, темпераментом, ніжністю та експресивністю. Відчуттям доби, стилю, настрою. Соломія – внучка Катерини Зарицької, народилася у Львові в 1971 році. Студіювала перше у Львові в Музичній школі Соломії Крушельницької, потім в Києві в консерваторії Чайковського, а згодом в Державній музичній академії України в Києві, деякий час в Мінську, в Білорусі. Тепер Соломія Сорока працює над своїм докторатом в престижній Істман-Школі в Рочестері, з професором Чарлзом Кеселменом (Charles Castleman).

Молода скрипалька вже має за собою поважні осяги: дебютувала зі симфонічною оркестрою у Львові, як їй було тільки 10 років, виконуючи складний концерт Менделзона. Виступала як солістка і член камерних груп на концертах і фестивалях в Австралії, Новій Зеляндії, Німеччині, Франції, Італії, Україні і США. Здобула найкращі рецензії і найвищі нагороди в трьох престижевих міжнародних скрипкових змаганнях в колишньому Совєтському Союзі, а саме в змаганнях імені Прокоф'єва, Лисенка та „Золотій Осени".

Вчила гру на скрипці в Колґейт-університеті (Colgate University) в Нью-Йорку, в роках 1994-96 викладала в університеті Джеймса Кука (James Cook University) в Австралії як „artist in residence", давала концерти та проводила там майстерні кляси. Була інструктором в Національній музичній академії в Києві, а тепер є інструктором в Музичній школі ім. Істмана та Рочестерського університеті (Eastman Scool of Music and University of Rochester).

Соломія дебютувала в США в Боулдері, Кольорадо в 1997 році. Акомпаніятор – піяніст Артур Ґрін здобув золоті медалі Джіна Бахауера та Вілляма Капела на Міжнародних фортепіянових змаганнях та був лавреатом в Міжнародному конкурсі Бусоні.

Оксана Бризгун-Соколик

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

ПАМ'ЯТЬ РОДУ – ПАМ'ЯТЬ НАРОДУ

Світло земного сузір'я

„Нагірні, Леви: історія родини“

26 вересня минулого року Львівська ґалерія мистецтв приймала гостей. Їх зібрала виставка „Нагірні, Леви: історія родини". Серед гостей були прибульці з-за океану, нащадки відомих колись, а потім призабутих галицьких родин. Через обставини, що склались у Галичині з 1939 року, багато прізвищ було викреслено з української історії, знищено людських доль і життів. Не оминуло це й родину Нагірних та Левів. Церкви, будовані батьком та сином Нагірними – їх безліч на теренах усієї Західньої України, – довгий час залишались безіменними, а дослідження з української мови та літератури професора Василя Лева – похованими у спеціяльних фондах бібліотек. Завдання, яке поставили собі люди, що готували виставку, полягло в тому, щоб через речі, документи, фотографії знову повернути до життя забуті імена самовідданих українців.

Перше з них: Василь Нагірний (1848–1921) – визначний галицький архітект, один із засновників кооперативного руху в Галичині. Народився у селі Гірне на Стрийщині. Рано втратив батьків, тому роки його навчання – спочатку у Стрию, потім у Львові, – були важкими та голодними. Проте він мав не тільки Богом дані здібності до науки, але й впертий та завзятий характер. Це допомогло йому вижити і стати одним з тих поважних мужів, якого поряд з І. Франком, Митрополитом Андреєм Шептицьким, І. Трушем – знали далеко за межами Галичини. З цими людьми, так само, як з М. Драгомановим, В. Антоновичем, М. Лисенком, О. Пчілкою та багатьма іншими, яких називаємо цвітом нашої нації, він був знайомий особисто, товаришував, листувався.

Завдяки своїй завзятості, Нагірний зміг у 1871 році вступити до Технічної Академії (Львівська Політехніка), а згодом поїхати на навчання до Цюріху, на стипендію від „Народного Дому". Через 11 років повернувся до Львова, відкрив власне архітектурне бюро, де спочатку сам, а потім разом із сином Євгеном працював над проєктами церков. Замовлень мав багато, бо за першу ж свою церкву у Новому Яричеві, коло Львова (1883), отримав срібну медалю від Митрополита Сильвестра Сембратовича. Доробок його як архітекта налічує понад 200 церков. Переважно це муровані, одно-дво-три, а то й п'ятибанні білокам'яні церкви, пишні й величаві. Він продовжував традиції народного будівництва, одночасно творячи новий національний стиль сакральних споруд.

Одночасно подиву гідною є його суспільно-громадська праця. Одне за одним створював він товариства та організації, які помітно впливали на політичне та суспільне життя українців краю. „Народна Торгівля" (1882 р.), „Зоря" (1883 р.), „Сокіл" (1894 р.), „Дністер" (1896 р.), „Товариство для розвою руської штуки" (1898 р.), „Руська Бурса Реміснича" (1899 р.), „Народна Гостинниця" (1899 р.), „Просвіта" – назви цих товариств тісно пов'язані з іменем Василя Нагірного.

У 1883 році, невдовзі після повернення з Цюріху, Василь Нагірний одружився з Марією, донькою пароха с. Рудно – о. Євгена Дуткевича. Вони щасливо прожили разом 36 років і виростили чотирьох дітей – Євстахія, Євгена, Софію та Анну. Євген Нагірний (1885–1951) – успадкував від батька здібності архітектора і став його гідним послідовником. По закінченні Львівської Політехніки, де вчився у професора І. Левинського, працював разом з батьком, а після його смерти – самостійно. 1920–1922-ті роки стають межовими у житті Євгена. Одне за одним помирають його мати, батько та молода дружина Ольга. На руках у нього залишається маленька донечка Віра, а перед ним – гори праці.

Під час прес-конференції в ґалерії до відкриття виставки, зліва: Наталка Філевич, архівіст; Василь Лев; поет Роман Лубківський, начальник Львівського управління культури; Борис Возницький, директор ґалерії.

Його церкви були інші, ніж його батька або їхні спільні проєкти, – він поєднував народне зодчество з елементами модерного стилю. Проєктував також громадські та сільськогосподарські будівлі, приватні будинки. За його проєктом була побудована Народна Лічниця у Львові; у 1942 р. він виграв конкурс на кращий проєкт відновлення церкви Св. Духа, зруйнованої бомбою у 1939 році. Загалом Євген Нагірний є автором проєктів понад 400 різноманітних споруд, більшість з яких збудована. У 1942–44 роках він очолював Художньо-промислову школу з українською мовою навчання (тепер Коледж декоративно-прикладного мистецтва ім. І. Труша). По війні викладав у Львівському Інституті декоративно-прикладного мистецтва (тепер Академія мистецтв). Написав працю про барокові пам'ятки Львівщини, яка так і залишилась невиданою.

З усієї родини, найбільше приятелював з наймолодшою сестрою Софією-Сясею та її чоловіком Василем Левом. Софія Нагірна була дуже здібною, отримала освіту спочатку у гімназії Сестер-Василіянок, потім у Львівському університеті, і могла зробити кар'єру науковця. Але пішла працювати на ниву шкільництва і довгі роки викладала фізику та математику в рідній гімназії, де й познайомилась зі своїм майбутнім чоловіком.

Василь Лев (1903–1991) – відомий вчений мовознавець, історик літератури, народився у с. Старий Ярів на Яворівщині, у священичій родині. Закінчив Львівський університет, здобув ступінь доктора філософії у галузі слов'янської філології на основі дисертації „Крехівський Апостол" – пам'ятка української літературної мови". Викладав у Львівській гімназії Сестер-василіянок, у Малій семінарії потім в Академічній гімназії. Поза викладацькою працею писав краєзнавчі нариси

Спадкоємці Нагірних-Левів з США і України, зліва: Рута Лев, Василь Лев, Оксана Лев, Мая Лев, Пітер Гауслер, Христина Гарматій, Дарія Чепак, Наталка Філевич (архівіст ґалерії), Олеся Лев.

(Закінчення на стор. 19)

Світло земного...

(Закінчення зі стор. 18)

(був завзятим мандрівником у Карпати) – поважні наукові розвідки. Досліджував мову, історію української літератури.

Ще у 1934 році на II Міжнародному славістичному конґресі у Кракові познайомився з Богданом Лепким. З того часу почав збирати матеріяли про нього і через багато літ видав найповнішу на сьогоднішній день монографію („Богдан Лепкий. 1872–1941. Життя і творчість". – Нью-Йорк, Париж, Сідней, Торонто. 1976.399 с., іл.), яку вважав найважливішою працею свого життя. З 1949 року замешкав з родиною у США, був активний у відновленні НТШ, очолив Філологічну секцію. В. Лев часто дописував до „Свободи" і альманахів УНСоюзу. Був професором церковно-слов'янської мови у Коледжі св. Василія у Стемфорді, а в 1958 році його та Софію призначили професорами Мерівуд-коледжу у Пенсильванії. Щороку їздив на виклади до Вільного Університету у Мюнхені, де обіймав посаду декана студій українознавства, і до Риму – як професор слов'янської філології в Українському католицькому університеті ім. св. Климентія.

Усе життя він чекав можливости повернутись на Батьківщину, уже навіть пашпорт був готовий, але скористались ним не зміг – помер у березні 1991 року, не доживши кількох місяців до серпня того року, коли Україна здобула незалежність. Проте син професора В. Лева і онук В, Нагірного – Василь Лев-молодший дочекався часу, коли зміг не тільки приїхати на свою Землю Обітовану, яку залишив зовсім маленьким хлопчиком, але й стати свідком відродження славних імен своїх родичів. Він приїхав на відкриття виставки у Львівській ґалереї мистецтв разом з дружиною Оксаною, їхніми чотирма доньками та зятем.

Після виступів директора музею Бориса Возницького та начальника Управління культури поета Романа Лубківського, пан Лев зі зворушенням сказав, що він щасливий, бо забуті сторінки української історії стають відомими широкому загалу. Для архіву і фонду Нагірних-Левів він подарував кілька цінних книжок, написаних його батьком, серед них і монографію про Богдана Лепкого.

На виставці були представлені численні архітектурні проєкти В. та Є. Нагірних, меблі та речі, архівні матеріяли, документи, безліч фотографій та книжок, які належали родинам Нагірних-Левів. Усі ці речі потрапили до Львівської ґалереї мистецтв понад 10 років тому, були детально опрацьовані та атрибутовані, стали основою теперішньої експозиції виставки і матеріялом для видання збірника („Нагірні, Леви: історія родини. Статті, спогади, наукові розвідки, архівні матеріяли". – Львів, 2000.– 161 с., іл. Автори та упорядники: Лев Х., Філевич Н., Лев В.). У день відкриття виставки відбулась презентація цієї книжки.

Як це почалося?

Отже, одинадцять років тому у Львові, в будинку на вулиці Окружній померла жінка. Нащадків вона ніби не мала, тому директорові картинної ґалереї Борисові Возницькому запропонували оглянути деякі речі: можливо, знайдеться щось цікавого для музею, бо мешкав колись у тому будинку архітект Нагірний. Возницький приїхав вчасно: він не тільки відібрав кількасот рідкісних книжок, меблі, архітектірні проєкти, – але й зупинив вантажівку, наповнену різними паперами, і спрямував її, замість сміттєзвалища, до ґалереї. І так сталося, що саме мені довелося займатись цим архівом. Наступні десять років стали роками постійних відкриттів, хоча спочатку здавалось, що не дам собі ради з усією масою розрізнених матеріялів, документів та фотографій. Хто ці люди, обличчя яких дивились на мене зі старих світлин, думки й почуття яких проступали з вицвілих рядків у листах? На щастя, тоді ще була жива донька Євгена Нагірного – пані Віра, вона й допомогла дати лад архівові.

Властиво, їх було два – родини архітектів Василя та Євгена Нагірних та їхнього зятя – вченого Василя Лева. На той час імена цих людей мало що говорили, і коли про Нагірних можна було знайти кілька слів в радянській енциклопедії, то про В. Лева – майже не було ніяких даних. Описуючи безліч архітектурних проєктів, я усвідомила велич того внеску, який зробили Нагірні в історію архітектури Галичини. А коли серед паперів і книжок знайшлася книга В. Нагірного „З моїх споминів", я остаточно переконалась, з якою непересічною особистістю пощастило мені зустрітися. Потім, вже після 1991 року, виникла ще одна постать – професор Василь Лев. Віра Нагірна скупо оповідала мені про цю гілку їхньої родини. Виявилось, вони мешкають у США, син професора написав кілька листів до пані Віри – вона показала мені фото чоловіка з сивою борідкою і добрими веселими очима, а коло нього – п'ять красунь: дружина і чотири доньки. „Це син професора Лева – Василько" – сказала п. Віра. Адреси їхньої не знала, але мене захопила ідея знайти цих людей і дати їм знати, що тут, в Україні, є скарб, про який вони навіть не здогадуються. Розпитуючи серед львівських вчених, чи хтось що-небудь знає про професора Лева, я дійшла до д-ра Я. Ісаєвича. Він був одним із тих, кому пощастило зустрічатись з проф. В. Левом в останні місяці його життя. У березні 1991 року професора Лева не стало, а його дружина Софія, з Нагірних, померла у січні 1984 року. Їхнє спільне життя починалось важко. Майже десять літ боролись за право бути разом. Я тримала у руках їхні листи і плакала... У 1995 році ми вперше зустрілись з Христиною Лев, онукою професора, молодою журналісткою, яка в цей час працювала у Києві, у спільному американсько-українському проєкті. Вона не сподівалась побачити те, що побачила. Перебувши в архіві кілька днів, Христина відкрила зовсім незнайомий їй пласт життя родини. Хвилюючись, палила цигарку за цигаркою і казала, „що тато мусить це все побачити".

Василь Лев, онук В. Нагірного, при письмовому столі діда. Іван Франко, близький друг В. Нагірного, часто бував в хаті родини і, за родинним переказом, саме за цим столом написав усім відомий вірш „Каменярі".

У квітні 1997 року п. Василь – перший раз після того, як січневого дня 1944 року він з родиною залишив помешкання по вул. Глибокій ч. 8 – приїхав до України. Він пам'ятав, як його батько у Ді-Пі-таборах організовував школи, викладав у них, вечорами, при тьмяній лямпі, писав. Таким він був і в Америці – завжди коло книжок, за бюрком, завжди заанґажований до важливої праці – аж до останнього свого подиху. З документів, листів і фотографій поставав невідомий їм образ молодого професора Лева... Пан Василь не чекав, що є стільки його дитячих знімок, світ дитинства знову повертався до нього.

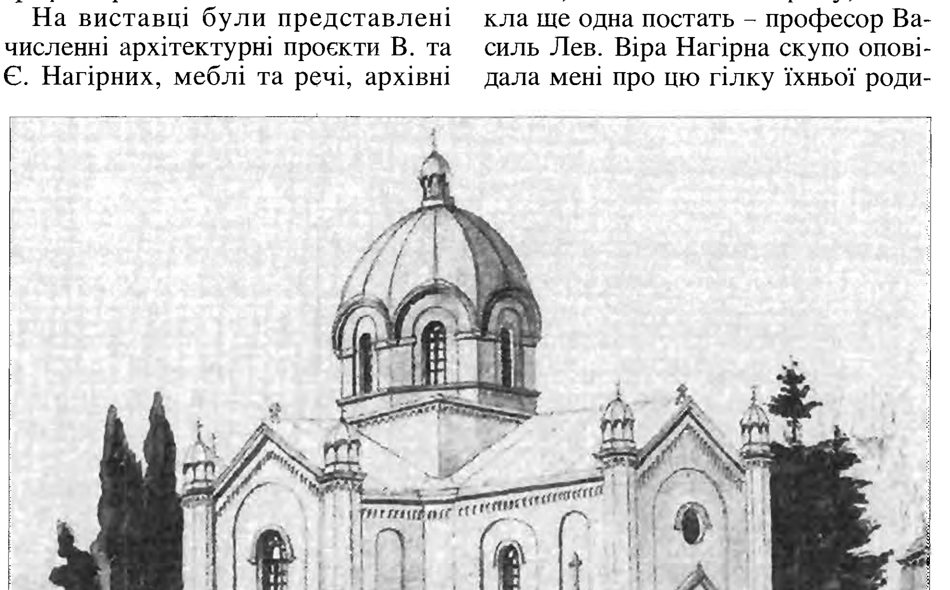
Василь Лев відвідав могилу свого діда Василя Нагірного на Личакові, де випадково зустрівся зі своєю кузинкою – Вірою Нагірною. Це була зворушлива зустріч, але й остання у їхньому житті, бо пані Віра, яка вже тоді хворіла, померла через два місяці...

Прощаючись з Василем та Христиною, ми вже думали про книжку. То мала бути оповідь про долю однієї родини, славної своїми коренями, про внесок її в історію краю. Три роки – листи, телефонні дзвінки, „e-mail" зв'язували обидва береги океану, пан Василь записував спогади на магнітофонну тасьму і пересилав до Львова. Потім визрів остаточний проєкт акції: це мала бути виставка за архівними матеріялами Нагірних-Левів у Львівській ґалереї мистецтв, з одночасною презентацією книжки на цю ж тему – книжки-збірника, у який ввійшло кілька наукових розвідок, спогади В. Нагірного, матеріяли до бібліографій В. Нагірного та В. Лева, багато фотографій. Сам професор Лев був непересічним фотографом і залишив велику кількість світлин. Христина також чудовий фотограф, але до свого приїзду у Львів вона не знала, звідки у неї цей дар. Крім цього, талановита журналістка подала до збірника одну з кращих його статтей. Лише завдяки її темпераменту і організаторським здібностям – зміг бути втіленим наш проєкт.

26 вересня відбулось все враз – відкриття виставки, презентація книжки і зустріч з родиною Левів – паном Василем з дружиною Оксаною, їхніми доньками Христиною, Олесею з її чоловіком Пітером, Рутою і Маєю.

У чудові дні львівської золотої осені ми разом відвідали с. Рудно біля Львова, де мешкали Нагірні, і с. Старий Ярів на Яворівщині, де Народився проф. Лев. Сільські цвинтарі володіють здатністю розповідати про історію краю і народу набагато більше, ніж книжки. Вони мають у собі спокійну велич, бо називаються могилами предків, а їх, як відомо, неможливо забути. Рута – юна дівчина, яка народилась і виросла в Америці, відчула це. „Я ще повернусь сюди" – сказала вона. І я знала, що в ту мить інші подумали так само.

Наталка Філевич,
ст. науковий працівник
Львівської ґалереї мистецтв
Світлини Христини Лев

З каталогу виставки: ескіз В. Нагірного церкви в селі Дмитре.

Андрухович і Винничук у Філядельфії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – В неділю, 19 листопада, тут відбулася ориґінальна імпреза: „Літературний міст: Україна-Америка", з участю двох львівських письменників – Юрія Андруховича і Юрія Винничука, професора Пенсильванійського стейтового університету Михайла Найдана і американського професійного актора Майкла Бернаскі. Спонзорами-організаторами цього літературного вечора були філядельфійські відділи Української Федерації та Наукового Товариства ім. Шевченка. Вечір, запляновий на 100-150 осіб камерної авдиторії, зібрав майже подвійне число слухачів.

Юрій Андрухович народився у 1960 році, але це вже письменник зі світовим іменем. Він є автором цілої низки книг: збірок поезій „Небо і площі", „Середмістя", „Екзотичні птахи і рослини"; романів „Рекреації", „Московіяда", „Перверзія"; есеїв „Дезорієнтація на місцевості". Деякі його твори вже перекладені на чужі мови, а роман „Рекреації" вийшов окремою книжкою в польському і в англійському перекладах. Для Андруховича література – це передусім гра: він плекає іронію, сарказм, бурлеск і любить вдягати карнавальну маску. Він лезом сатири розрізує не тільки комуністичне минуле, але і наснажене такими ж самими звичками, постколоніяльне незалежне сьогодення. Андрухович був одним із фіналістів на Шевченківську премію 1998 року. Андрухович походить із міста Івано-Франківська, де, як він каже, „літератор живе всередині мовного потоку, мовної стихії" і де українська мова є мовою життя.

Юрій Винничук 1952 року народження. Він також походить із Івано-Франківська і наснажений західньо-українською ментальністю. До деяких своїх творів Винничук навіть додає словничок вживаних ним галицизмів, щоб його могли розуміти читачі. Винничук є автором книжки поезій „Відображення" і книжок прози „Спалах", „Легенди Львова", „Діви ночі", „Житіє гаремноє". Винничук – майстер ґротеску і чорного гумору, в нього також багато політичної сатири, що її він подає у формі алегорій. Його книжки сповнені гумором і еротикою, а часом він пише навіть твори на межі порнографії, щоб, мовляв, довести українському читачеві, що така література можлива також українською мовою. Скандали довкола книжок Винничука приносили і приносять йому неабиякий розголос.

Михайло Найдан є професором української та російської філології в „Пен Стейт"- університеті. Він, користаючи із фонду родини Воскобійників, часто запрошує на стажування письменників з України. Були у Філядельфії і Ліна Костенко, і Оксана Забужко, і Микола Рябчук і інші. На цей раз, завдяки Михайлові Найданові, гостюють Андрухович і Винничук.

Михайло Найдан також поет – він пише англійською мовою. Але найбільше відомий він як перекладач з російської і української на англійську. В його перекладі вийшла ще 1990 року книга поезій Ліни Костенко, а тепер ось він видав книжку перекладів оповідань Юрія Винничука і збірку поетичних перекладів із Павла Тичини. Найдан має готові до друку переклади на англійську мову роману Андруховича „Перверзія", твори Сковороди, а також друкує в періодиці поодинокі переклади сучасних українських поетів. Деякі тексти, що їх перекладає Найдан, дуже складні для перекладу, наприклад роман „Перверзія". Але Найдан каже, що він розглядає кожен переклад, як своєрідну загадку.

Програму вечора відкривав і закривав голова Осередку НТШ у Філядельфії, Ярослав Заліпський. Михайло Найдан, виступаючи українською і англійською мовами, дав короткту характеристику обох письменників. А тоді Юрій Андрухович і Майкел Бернаскі (Michael Bernoski, професійний американський актор лемківського походження) прочитали в українському оригіналі і в Найдановому англійському перекладі пару поезій Павла Тичини із його ранньої збірки „Сонячні кларнети". Поезії читали – рядок за рядком – а було б, на мою думку, більш ефективно читати повністю кожен окремий вірш і кожен переклад. З творів Андруховича в програму потрапили деякі його ранні поезії („Музей старожитностей", „Освідчення в коханні") та уривки з роману „Перверзія", в оригіналі, і в перекладі. І сам автор – Андрухович і актор Бернаскі виявились майстерними виконавцями. Юрій Винничук читав уривки із свого оповідання „Ги-Ги-и", де домінує чорний гумор, часом на межі вульґарности, та уривки із нової своєї книжки „Легенди Львова", де зібрані короткі, більш чи менш автентичні, але завжди дотепні розповіді з історії цього нашого княжого міста. Приємно було почути від автора, що, незважаючи на економічну кризу, „Легенди Львова" – це своєрідний український бестселлер: 6,000 примірників книжки вже на руках у читачів. Можна було набути „Легенди Львова" і на вечорі, як теж англомовні переклади книжок Андруховича (Recreations, CIUS 1998, переклад Марка Павлишина) і Винничука (Windows of Time Frozen, Klasyka, 2000, переклад Михайла Найдана).

Марта Тарнавська

Юрій Винничук

Юрій Андрухович (зліва) і Майкл Бернаскі

Ми як громада

(Закінчення зі стор. 15)

на сьогодні головні репрезентаційні українські організації в США залишаються у великій мірі під впливами саме „третьої хвилі".

Нащадки трьох хвиль українських еміґрантів – це дуже численна група нашої спільноти в США. Репрезентують вони різні професійні галузі, більшість з них має вищу освіту. Це уродженці Америки та діти „третьої хвилі", які приїхали до Америки ще малими дітьми.

Участь молодшого покоління в організованому житті української громади виглядає для більшости членів „третьої хвилі" недостатньою. На їхню думку, молодь не виявляє жвавого зацікавлення українським організованим життям, бо, мовляв, мало є молодих активістів в організаціях, заснованих трьома хвилями української еміґрації. Я вважаю, що цей погляд моєї ґенерації не вповні точний. На стан, який існує, склалися різні причини. Однією з них є те, що деякі з наших організацій не приваблюють молодь своїми методами діяльности. Час не стоїть на місці. Україна стала самостійною державою, а це вимагає від нас пристосування до змін. Я певний, що молодь теж відчуває потребу однієї української репрезентаційної організації. Роз'єднання наших організацій є для молоді чужими і незрозумілими. Також одвічною є правда, що діти не хочуть іти шляхами, якими прямували їх батьки. Вони шукають нових доріг до осягнення цілей. І вони по-своєму діяльні та активні. Немало активістів є в Пласті та СУМі в Союзі Українок, у спортивних організаціях. Молодше покоління створило свої професійні та громадські організації. Набагато активніше, ніж ми, молодь включається в американське політичне життя.

З проголошенням незалежної України наша молодь проявила дуже багато ініціятиви в допомозі молодій українській державі, заснувавши ряд організацій для сприяння демократичним процесам в Україні, партнерству міст України та Америки. В допомозі Україні та українським організаціям в Америці молодь успішно користає із американських харитативно-допомогових агенств та американського політично-адміністративного світу.

Активність молодого покоління великою мірою перебуває поза межами нашого „ґетто", та це не значить що його праця є неефективною для української справи.

Початком прибування „четвертої хвилі" до США можна б уважати 1988 рік. Першими новоприбулими були релігійно переслідувані українці. Згодом стала набувати розмаху заробіткова еміґрація. Згідно з інформаціями американської служби еміґрації, за 6 літ, від 1992 до 1997 року включно, прибуло 107,916 еміґрантів з України. Поміж 1988 роком і половиною 2000 року ще прибуло до США 150,000-175,000 українців.

Початки, як і початки усіх еміґрантів, для „четвертої хвилі" є важкими, зокрема тому, що мало хто з неї володіє англійською мовою. „Четверта хвиля" – це люди різних рівнів освіти та різних професій. Буття їхнє на перших порах переважно зосереджується на матеріяльному забезпеченні родини, однак помітна частина „четвертої хвилі" включається в церковне життя та українську громадську діяльність. Вони теж створюють свої нові організації, починають видавати свої часописи. Словом, повільно пристосовуються до нового життя.

Деякі організації, засновані першими трьома хвилями, влаштовували спільні зустрічі із членами „четвертої хвилі". Мені не вповні ясно, які були цілі тих зустрічей – чи пропонувати „четвертій хвилі" вступати до старих організацій, чи щоб знайти можливості співпраці?

Сьогодні, на превеликий жаль, ростуть антагонізми між „четвертою хвилею" та старшою еміґрацією. Хто тому винен, не знаю. Звичайно вина не є по одному боці. Та для добра української спільноти в США і української справи в цілому нам усім доцільно було б бачити те, що нас об'єднує, а не шукати того, що нас ділить.

Кілька слів про наші перспективи

Сьогодні є три угрупування українців в США: „третя хвиля", нащадки трьох перших хвиль (молодше покоління) та „четверта хвиля". Усі ці угрупування діють, за деякими винятками, відокремлено. Вплив „третьої хвилі" в громадській праці буде послідовно меншати. на майбутнє організоване життя української спільноти будуть мати вплив „четверта хвиля" та наше молодше покоління.

Будучність теперішніх українських організацій залежатиме від їхньої здатности пристосуватися до вимог часу. Залишаться ті організації, що зуміють іти в ногу з часом. Не буде припливу нових членів – не буде з часом організації. Молодше покоління буде щораз більше активне в американському політичному житті. „Четверта хвиля" буде творити нові організації.

Коли українська спільнота в США буде складатись із нашого молодшого покоління та „четвертої хвилі" – двох угрупувань, що виросли в різних світах, із різними зацікавленнями та різними життєвими потребами, між ними буде продовжуватись те, що є сьогодні – певне відокремлення. Згодом, коли „четверта хвиля" повною мірою стане на ноги, все більше число їх членів буде включатись у громадську працю. Водночас спільні життєві процеси будуть стирати відмінності між обома угрупованнями. Вони неодмінно зрозуміють, що українська справа потребує від усіх українців об'єднаних зусиль.

Отже, щоб мати одну репрезентацію, треба бути готовими до компромісів. Спільна репрезентація – це одне з найважливіших завдань українців у США.

Елкінс Парк, Па.

СПОРТ

Футбол

УСВТ „Ч. Січ" – „Скрін" СК – 2:2

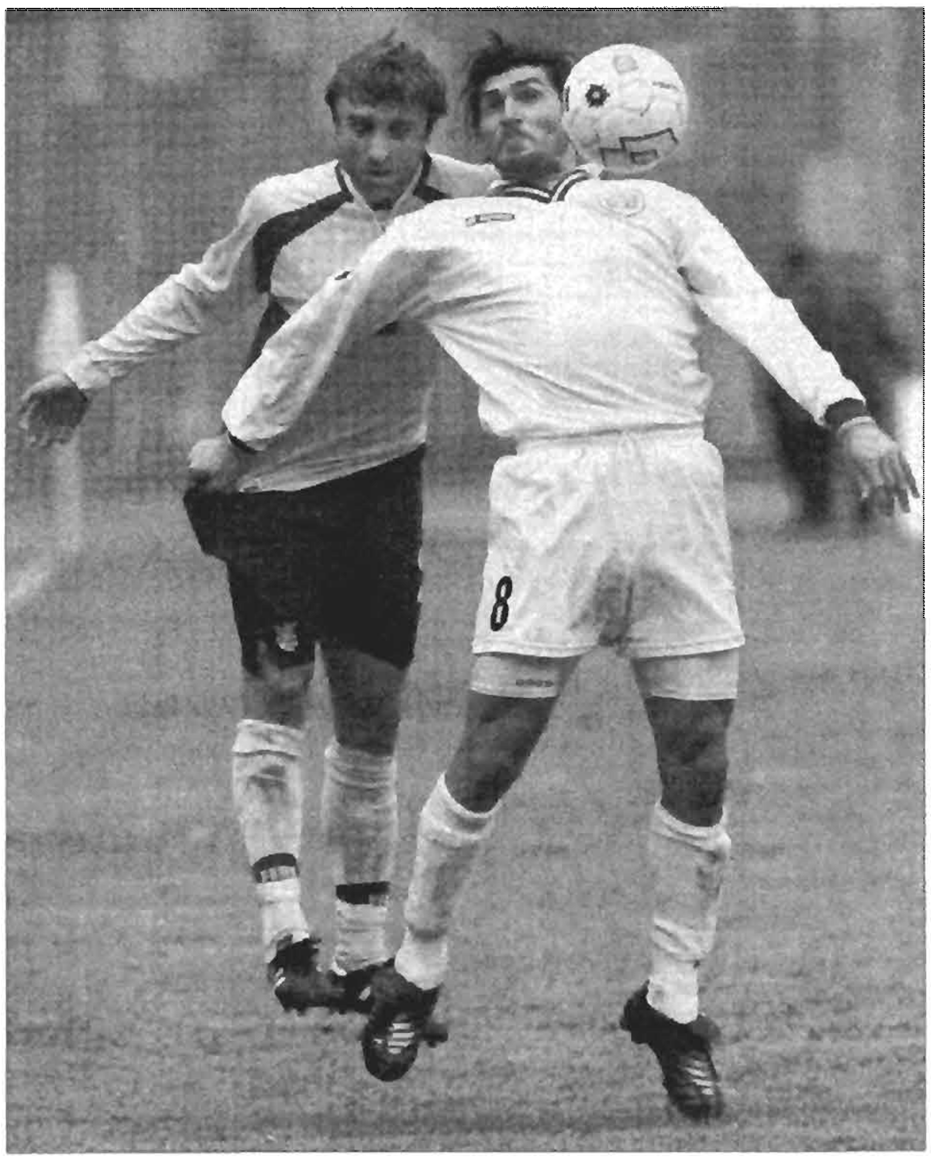
В суботу, 10 лютого ц. р., відбулись ігри футбольного турніру в закритій залі „Тирф Сити Індор Спорт Центрі", в яких футболісти „Ч. Січі" зіграли з клюбом „Скрін" внічию – 2:2. Обидва ґолі для нашої команди здобув з карних стрілів Ілля Єрмоленко, але суперники зуміли вирівняти рахунок наприкінці зустрічі. Після цієї гри наша команда займає в табелі своєї групи 4-те місце серед шести клюбів.

Склад команди: Гойчка, Стефурак, Чешко, Длябаль, Бучко, Дробняк, Єровинкин, Бабушкин, Репарський, Шмуляренко, Ґулевич, Єрмоленко, Міладінов. Провідник – Я. Твардовський. Тренер – Д. Соколяк.

О. Твардовський

Футбольний сезон 2001 року збірна України розпочала з товариської зустрічі збірної з командою Грузії в Тбілісі, яка закінчилася внічию – 0:0. Це перша нічия в історії змагань української та грузинської команд. В 1998 році в Києві команда України перемогла грузинську з рахунком 4:0. Через в рік, вже в Тбілісі, українці з мінімальною перевагою 1:0 знову отримали перемогу. В складі української команди грали: Шовковський, Старостяк, Попов, Несмачний, Головко, Ващук, Дмитрулін, Лисицький, Тимощук, Кардаш, Венглинський, Воробей, Мелащенко, Хома.

За інформацією „Українського футболу"

У двобої за м'яч зійшлися український гравець Сергій Старостяк і Микель Кавелашвілі (справа) з Грузії.

Нові правила переходу футболістів до інших команд

БРЮССЕЛЬ. – Президенти ФІФА та УЕФА Зеп Блатер та Леонард Йохансон зустрілися з посланцями ЕС Маріо Монті, Вівьен Федінг та Анною Дімантополоу.

Після тригодинної зустрічі в Брюсселі ці високі чиновники домовилися, що контракти будуть продовжуватися від одного до п'яти років, і до того ж гравець не зможе переходити від одного клюбу до іншого більше ніж два рази на сезон; існуватимуть так звані „европейські вікна", які зможуть дозволити переходи гравців; арбітражна група буде вирішувати суму компенсації, яка буде виплачена клюбу, з якого йде гравець.

Наступне коло переговорів між керівниками ЕС та ФІФА і УЕФА, включаючи FIFpro, проходимуть в Брюсселі. "Ми дуже близькі до рішення, яке може стати вигідним для цілого футбольного світу і, яке підніме якість гри", - зазначив Блатер.

„Україна" на вершині Гімалаїв

КИЇВ. – У 2001 році на підкореній вершині Гімалаїв замайорить синьо-жовтий прапор – таке рішення прийняла Федерація альпінізму й скелелазіння України (ФАСУ). Це подарунок Україні на честь десятиріччя її незалежности. Цього року національна гімалайська експедиція зійде на непідкорену вершину у важкодоступному районі Гімалаїв (Королівство Непал) і надасть їй назву „Україна". Наступним етапом експедиції стане вихід за новим, ще непройденим маршрутом, на одну з найвищих вершин світу – Манаслу (8163 м).

Головна мета національної експедиції, до якої ФАСУ вже готується – привернути до неї увагу світової громадськости і заодно підняти престиж держави. А ще, як кажуть самі альпіністи, дати всім можливість зрозуміти, що людина не повинна жити без бажання заглянути за горизонт.

„Вечірній Київ"

Легка атлетика

12-14 лютого відбулися міжнародні турніри з легкої атлетики, в яких успішно виступили українські спортсмени.

В столиці Австрії відразу троє наших атлетів вибороли провідні місця. Овчарова-Красовська виборола бронзу в бігу на 60 м з бар'єрами, а інша українська легкоатлетка Анжела Балахонова, яка виступає в секторі стрибків з жердиною, показала хоча і не дуже високий результат - 4:17, але цього вистачило на бронзову нагороду. Найкращий же результат на австрійському турнірі показав Сергій Осович, який в бігу на 200 м посів друге місце.

У Фінляндії, в місті Тампере, проходив ще один турнір з легкої атлетики у закритому приміщенні. У стрибках в довжину Олексій Лукашевич став золотим призером, а Костянтин Рурак посів третє місце в бігу на 100 м.

У місті Брно, Чехія, Сергій Димченко з результатом 2.27 м став кращим серед всіх інших стрибунів. Серед жінок в Чехії перше місце посіла українська спортсменка Тетяна Ніколаєва, яка взяла висоту 1.87 м.

В Німеччині, в місті Арнштад, Андрій Соколовський з результатом 2.35 м став кращим у світі стрибуном в цьому сезоні. Вікторія Паламар перемогла з результатом 1.96 м. Вона встановила особистий рекорд для стрибків в закритих залах.

В Бірмінгемі, Велика Британія, завершився ще один турнір, в якому зі стрибків у висоту з жердиною Анжела Балахонова стала другою з результатом 4.42 м. Чемпіонка світу 1999 року Інга Бабакова, яка минулого тижня стала переможницею турніру в місті Спалі, тепер була тільки другою, з результатом 1.97 м. Третє місце в бігу на 60 м посіла Анжела Кравченко, з результатом 7.28 сек.

Наступний турнір проходив в Словенії, і там змагалися вже суто зі стрибків у висоту. Перемогу на ньому святкував Сергій Димченко, який показав результат 2 метри 31 сантиметр. Додамо, що це кращий результат спортсмена за весь час його виступів.

„Спорт-Експрес"

Відродження УАСТ „Леви"

ЧИКАҐО. – УАСТ „Леви" було засноване 23 жовтня 1949 року повоєнною хвилею еміґрації, представники якої, згуртовані національною ідеєю, дбали про духовний розвиток і гармонійне виховання молодого покоління.

Протягом півстолітнього існування УАСТ „Леви" виховало цілу плеяду чудових спортсменів. Його представники були в національній збірній Америки з футболу – О. Банах, М. Крат, Д. Стахровський, З. Снилик (був її капітаном на Олімпійських іграх 1956 року в Мельбурні, Австралія). Крім них, треба згадати ряд інших футбольних зірок шкіряного м'яча – Г. Романенка, І. Тищенка, В. Зарицького, А. Бахіра, І. Лоска, М. Касіяна, О. Каравана, О. Терлецького, Б. Куцана, Р. Маркевича, Б. Шлапака, які своєю грою тішили своїх шанувальників і примножували славу „Левів". Популярними у товаристві були шахи, плавання, відбиванка, теніс, настільний теніс, лещетарство, круглі, бридж і більярд. Однак невблаганний час робить своє: старше покоління поступово почало відходити від активного спорту, а припливу свіжих сил не було, тому, починаючи з середини 90-их років, активність спортового життя в товаристві почала зменшуватися.

Лише численні дипломи, трофеї, чаші та інші нагороди, зібрані у барі „Леви" в будинку каси „Самопоміч", нагадували про недавню славу товариства. Врешті управа „Левів" дійшла до висновку, що без допомоги молоді з числа нових еміґрантів не обійтись.

В цьому часі на терені Чикаґо діяла аматорська футбольна команда, основу якої складали молоді футболісти, що приїхали з України. З кожним місяцем до них приєднувалися все нові й нові спортсмени, що бажали грати в українській команді.

Популярність і авторитет серед мешканців української громади ці хлопці здобули не тільки своєю грою, а й, як і їхні попередники декілька десятиліть назад, своїм ставленням до національної ідеї та рідного краю.

Цей колектив налічував вже понад 40 осіб, коли до нього звернувся президент УАСТ „Леви" І. Лоско з пропозицією приєднатися до футбольної команди „Леви" та поступово перебрати на себе функції в керівництві, щоб спільними силами повернути колишню славу „Левів".

Запрошення до співпраці було прийняте, і після узгідження деталей в домівці клюбу відбулись звітно-виборні збори товариства. Президент УАСТ І. Лоско розповів про діяльність „Левів", про труднощі, що їх переживає товариство сьогодні, поділився своїми плянами щодо подолання кризи.

Під час обговорення шляхів виходу товариства із складного становища були враховані слушні зауваження і пропозиції Івана Тищенка, Антона Кота, В'ячеслава Ленделя і Романа Ващура, погоджені напрями діяльности УАСТ „Леви" на найближчий час та обрано управу.

Володимир Павелчак

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

подає до відома

що від 1 січня 2001 р.

змінила свою назву і називається

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

при 719 Sanford Avenue, Newark, NJ

тел.: (973) 371-1356

запрошує на

ТРИДЕННУ ВЕЛИКОПОСТНУ МІСІЮ

яку проводитиме

видатний проповідник

о. д-р АНДРІЙ ЧИРОВСЬКИЙ

ректор Інституту Східньої Духовности при університеті в Оттаві

Місія відбудеться 4, 5 і 6-го березня 2001 р. щовечора о год. 7-ій.

СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ

ставить прем'єру драматичного монтажу

БОГДАНА БОЙЧУКА

П'ЯТЬ КАРТИН ДВОТИСЯЧНОГО РОКУ

- Постанова: *ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ*
- Хореографія: *КАТІ КОЛЬЦЬО*
- Музика: *МИРОСЛАВА СКОРИКА*
- Оформлення і костюми: *МАРІЇ ШУСТ*
- Освітлення: *АНДРІЯ ГАНКЕВИЧА*

В неділю, 4-го березня 2001 р., о год. 2:30 по пол.

Продаж квитків в крамницях Молоде Життя, Сурма і при касі в день вистави

PACE DOWNTOWN THEATER OF PACE UNIVERSITY
Spruce St. (between Park Row and Gold St.)

Доїзд підземкою або автобусом до City Hall

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ – ЦЕНТРАЛЬНЕ НЬЮ-ДЖЕРЗІ

З нагоди 140-их роковин з дня смерти

ТАРАСА ГРИГОРОВИЧА ШЕВЧЕНКА

КДУ влаштовує вечір в програмі якого виступить

народний артист України

ІВАН БЕРНАЦЬКИЙ

виконавець ролей Шевченка у виставах:

„Гайдамаки", „Привітай мене моя Україно", „І мене в сім'ї великій", „Згадайте братія моя"

який відбудеться

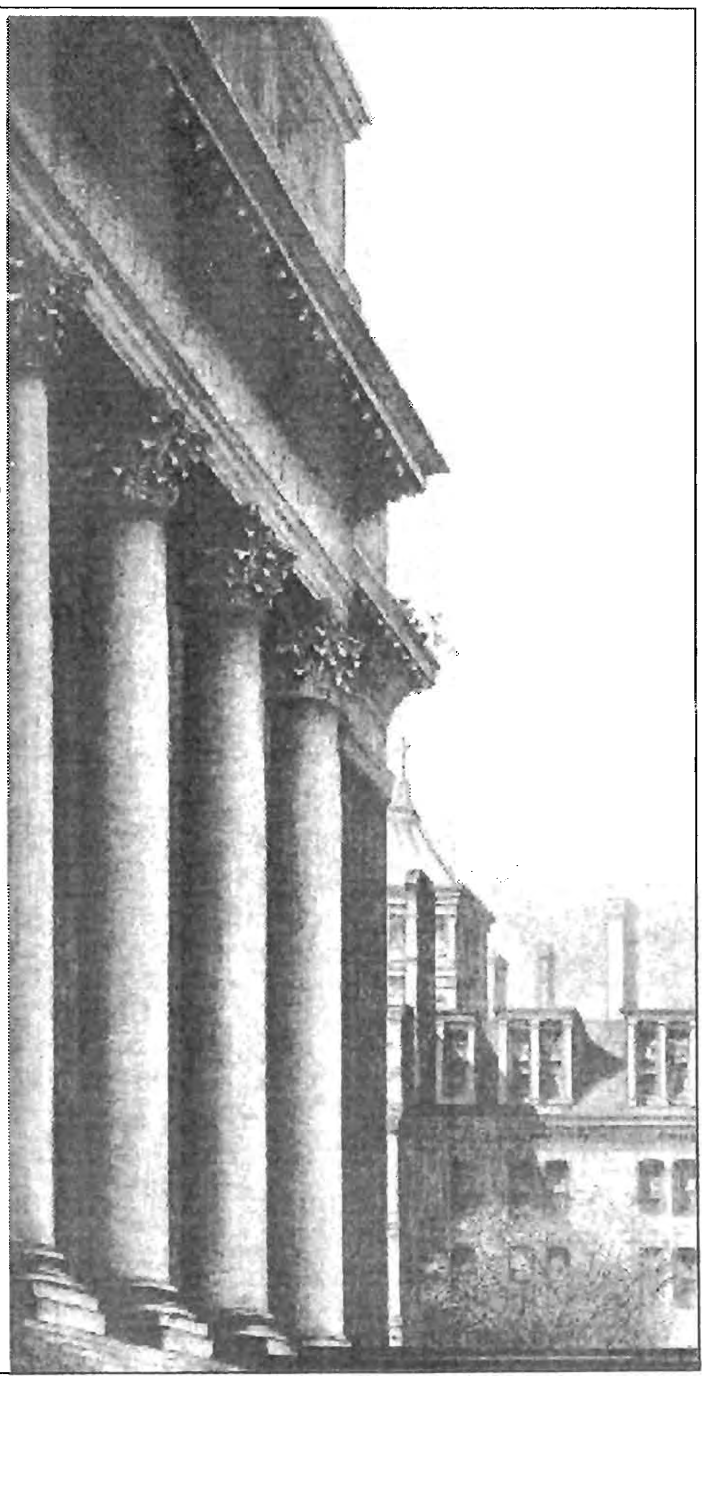
10-го березня 2001 р., о год. 7-ій веч.

в прицерковній залі біля Церкви-Пам'ятника в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Програма присвячена пам'яті великого сина нашого народу Т.Г. Шевченка.

ГАРВАРДСЬКА

ЛІТНЯ ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА знову відчинить двері

Кембридж, Ма. – Цього літа Гарвардська Літня школа українознавства діятиме від 25 червня до 17 серпня. Це єдина на всю Північну Америку інтенсивна восьмитижнева університетська програма українських студій.

Центром і основою її програми є інтенсивні курси з української мови. Щороку на заняття в Літній школі приїздять студенти з України. Це дає змогу їхнім колегам з Північної Америки глибше увійти в атмосферу української мови і безпосередньо спілкуватися з її носіями. Навчання в школі поєднується з насиченою і захоплюючою позаклясною працею, яка включає виступи провідних гарвардських вчених та запрошених доповідачів, обговорення українських проблем за „круглим столом", театральні та музичні програми, літературні читання, перегляд сучасних кінофільмів, екскурсії по Бостону та його околицях, виїзди на місцеві пляжі.

Літня програма пропонує такі курси:
- українська мова початкового, середнього (дві групи) та вищого рівнів;
- процес творення сучасної України: історія та інтерпретації;
- українська література XX сторіччя: традиція та авангард;
- українська політика та суспільство.

За інформацією та анкетами просимо звертатися на адресу:
Patricia Coatsworth
Harvard Ukrainian Summer Institute
1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138
telephone: (617) 495-7833
fax: (617) 495-8097
e-mail:huri@harvard.edu

VE RI TAS

Український Науковий Інститут Гарвардського університету пропонує обмежену кількість стипендій.
Термін подання заяв – 16 квітня 2001 р.

Pekao Trading Corporation
Переказ долярів
Дешево, Швидко, Надійно
Київ
Львів
Полтава
Україна
Луганськ
Чернівці
Запоріжжя
Одеса
Пересилаємо доляри до Києва, Львова, Харкова, Одеси та сотень інших міст України
Наші розцінки знижено на 50%:
до $100 - $7.50
від $100 до $300 - $12.50
від $300 до $500 - $17.50
від $500 до $1000 - $25.00
Pekao®
Established in 1948
Щоб знайти найближчого уповноваженого представника телефонуйте:
NY (212) 684-5320
IL (773) 775-0400
CA (323) 932-0702
PEKAO Trading is licensed and regulated Money Transmitter by Banking Departments of:
CA, CT, FL, IL, MD,NJ, NY, OH, PA, TX & WI

VIGO
express money transfer to
UKRAINE

У 85-ліття народин
нашої улюбленої і найдорожчої

МАМИ

акторки українських театрів
і громадського працівника

ВІРИ ЛЕВИЦЬКОЇ

складаємо наші найсердечніші побажання
кріпкого здоров'я, повних сил і Божих ласк
та

МНОГАЯ ЛІТА!

Діти
ІРЕНА з чоловіком РОБЕРТОМ
ЮРІЙ

З цього приводу жертвуємо 1,000 дол. на Український Музей в Нью-Йорку

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
запрошує громаду на прем'єру фільму

„НЕСКОРЕНИЙ"

Герої ніколи не вмирають...

Новий фільм **ОЛЕСЯ ЯНЧУКА**

Нью-Йорк	**11 березня о 2-ій і 4:30 по пол.** NYU Cantor Film Center, 36 E. 8th Street (між Broadway i University Place)
Філядельфія	**12, 13 і 14 березня о 7-ій веч.** Український Освітньо-Культурний Центр, 700 Cedar Road, Jenkintown, Pennsylvania
Голівуд	**15 березня о 6:30 веч.** Український Культурний Центр, 2850 Taylor Street, Hollywood, Florida
Норт Порт	**20 березня о 6-ій веч.** Український Осередок ім. Св. Андрія, 4100 S. Biscayne Drive, North Port, Florida
Дітройт	**24 березня о 5-ій і 8-ій год. веч.** Український Культурний Центр, 26601 Ryan Road, Warren, Michigan
Чикаго	**31 березня о 6-ій і 8:30 веч.** Дім СУМА, 2457 W. Chicago Avenue, Chicago, Illinois.

Спонсор демонстрації фільму у різних містах США WESTERN UNION MONEY TRANSFER

ПРИВІТАЙТЕ

Ваших рідних, друзів та приятелів
з Великоднім святом!

Побажання Божого благословення
щастя, здоров'я та добробуту

„СВОБОДА" радо принесе на своїх сторінках у всі куточки світу, де живуть українці

СВЯТОЧНІ ВЕЛИКОДНІ
ПОБАЖАННЯ 6 КВІТНЯ 2001 р.

Спеціяльні ціни на поздоровлення

1/16	сторінки	30	дол.
1/8	сторінки	50	"-"
1/4	сторінки	100	"-"
1/2	сторінки	200	"-"
ціла	сторінка	400	"-"

Оголошення приймаються

до 19 БЕРЕЗНЯ 2001 р.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ОПЛАТОЮ, надсилати до:
„Svoboda", Відділ оголошень, P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

або звертатися

до МАРІЙКИ ОСЦІСЛАВСЬКОЇ, тел. **973 292-9800** дод. **3040**,
чи до ВОЛОДИМИРА ГОНЧАРИКА, тел. **973 292-9800** дод. **3041**

Факс: **973 644-9510**

E-mail: svoboda@worldnet.att.net

В И С Т А В К А

МАЛЮНКИ ТА РИСУНКИ МАРІЇ КРАМАРЕНКО

відбудеться від 1 до 29-го березня 2001 р.

в галерії при

1860 House ,124 Montgomery Blvd, Skillman, NJ
(4 милі на північ від Принстону, Н.Дж., при дорозі #206)

Виставка відкрита: вівторок – п'ятниця від 10-ої ранку до 3-ої по пол.
неділя – від 1-ої до 4-ої по пол.

Урочисте відкриття – **неділя, 4-го березня від 2-ої до 4-ої по пол.**

За інформаціями тел.: (609) 921-3272

ШАНОВНА УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!

МИ ВИСИЛАЄМО КОМП'ЮТЕРИ ДЛЯ ШКІЛ В УКРАЇНІ

ДОЛУЧІТЬСЯ і ВИ, Вашою щедрою пожертвою, до цієї почесної і важливої АКЦІЇ.

ДОПОМОЖІТЬ, щоби якнайбільше шкіл в Україні мали комп'ютери і навчали своїх студентів комп'ютерної техніки та комп'ютерного знання, дуже їм корисного в їхньому дальшому житті, по закінченні їхньої школи.

ОТОЖ НЕ ЗАЛИШАЙТЕСЯ БАЙДУЖИМИ – ДОПОМОЖІТЬ І ПРИЄДНАЙТЕ ДО ЦІЄЇ АКЦІЇ ВАШИХ ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАЙОМИХ!

ПРИЙМАЄМО також уживані, не дуже старої ґенерації комп'ютери.

Імена і прізвища жертводавців більших сум будуть поміщенні в школах на ПРОПАМ'ЯТНИХ ТАБЛИЦЯХ в такому порядку:

ФУНДАТОРИ –	**$100**	**ДОБРОДІЇ –**	**$200**
ПОЧЕСНІ ФУНДАТОРИ –	**$500**	**МЕЦЕНАТИ –**	**$1000**

Жертводавці більших сум будуть вшановані в іншій, відповідній формі.

ЧЕКИ просимо виписувати на:
Computers for Schools in Ukraine
і висилати на адресу:
Computers for Schools in Ukraine
2150 Bloor Street West, Suite 96
Toronto, Ont., Canada, M6S 1M8
Tel.: (416) 239-4407 Fax: 239-1526

ПОЧЕСНА ПРЕЗИДІЯ КОМІТЕТУ:
Всечесніший владика Кир Корнелій Пасічний, єпископ УКЦеркви Торонта і Східньої Канади,
Всечесніший владика Юрій Каліщук, єпископ УПЦеркви Торонта і Східньої Канади,
Достойний Ігор Логінов, Генеральний консул України в Торонті.

За Ваші щедрі пожертви — щира Вам подяка.

УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ
Для Допомоги Школам в Україні

За Діловий Комітет:

Роман Грицина, голова ***д-р Василь Іваницький, секретар***

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

Your Best Place to Save and Borrow

JOIN US
HIGH INTEREST SAVINGS
LOW INTEREST LOANS/MORTGAGES
SHARE DRAFT/FREE CHECKING
VISA CREDIT CARD
CHECK CARD/ATM CARD
CD's and IRA's

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА

824 Ridge Rd. East Rochester NY 14621
(716) 544-9518 • Fax (716) 338-2980
Toll Free (877) 968-7828 • www.rufcu.org

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД

студіюючій молоді

тільки членам УНСоюзу

на академічний рік 2001/2002

Програма УНСоюзу братських послуг для студентів, членів УНСоюзу, включатиме два роди грошевих нагород:

НАГОРОДИ УНСоюзу, приділені залежно від року навчання студента.
ОСОБЛИВІ СТИПЕНДІЇ – шість до дев'яти стипендій особливого спеціяльного призначення:

- Стипендії і нагороди надається тільки для „UNDERGRADUATE“ студентів, визнаних коледжів та університетів, які студіюють для одержання першого ступеня, бакалявра і для ґрадуантів середніх шкіл, які поступають до коледжів чи університетів.
- Прохання про стипендії чи нагороду приймається від студентів, які з 1-им червня, року в якому складають заяву, є АКТИВНИМИ ЧЛЕНАМИ СОЮЗУ принаймні ДВА РОКИ.
- Анкету з вимаганими прилогами треба відіслати до Головної Канцелярії УНС в ОДНІЙ ПОСИЛЦІ, конверта якої не може бути датована пізніше, як 1-го червня 2001 р.
- Конверти датовані пізніше, не правильно заповнені анкети, або брак прилогів, автоматично дискваліфікуватимуть студента.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.,
SCHOLARSHIP COMMITTEE
2200 Rt. 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Please send me a scholarship application for the 2001/2002 academic year.

NAME:______________________________
Please print or type in English

ПРІЗВИЩЕ: ______________________________
(Прошу вписати по-українськи)

ADDRESS:______________________________

CITY:__________ STATE: __________ ZIP CODE __________

TEL.: __________ E-MAIL: __________

Web: __________ I am a member of UNA BRANCH # __________

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в ДІТРОЙТІ, Миш.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 11-го березня 2001 р., о год. 2-ій по пол.
в домівці СУА
27040 Ryan Road, Warren, MI

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних Відділів:

20, 82, 94, 146, 165, 174, 175, 183, 292, 303, 309, 341

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Стефан Качарай – касир УНСоюзу
д-р Олександер Серафин – контролер УНСоюзу

ЗА УПРАВУ ОКРУГИ:
д-р Олександер Серафин, голова

Роман Лазарчук, секретар **Ярослав Базюк, касир**

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ЗАВАДСЬКА член УНС Відд. 217 Т-ва св. Йосафата в Рочестері, Н.Й. Померла 16 грудня 2000 р. на 79-му році життя. Нар. в 1921 р. в Україні. Членом УНС стала в 1959 р. Залишила в глибокому смутку сина Била і дочку Гелен. Похорон відбувся 16 грудня 2000 р. на Holy Sepulcre Cemetery в Rochester, NY.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ГРИГОРІЙ КОНДРАЦЬКИЙ член УНС Відд. 16 Т-ва Просвіта в Spring Valley, NY. Помер 17 липня 2000 р. на 78-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1971 р. Залишив у глибокому смутку дочок Лярису і Уляну з родинами, сестер і 5-ох внуків. Похорон відбувся 20 липня 2000 р. на цвинтарі св. Духа в Кампбел Голл, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЙОСИП КУЗЬМАК член УНС Відд. 240 Т-ва ім. Євгена Коновальця. Помер 18 грудня 2000 р. на 84-му році життя. Членом УНС став в 1955 р. Залишив у глибокому смутку дочку Марусю і сина Стефана та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 22 грудня 2000 р. на цвинтарі Святої Покрови в Пармі, Огайо.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВА СЕМКІВ член УНС Відд. 407 в Торонто, Канада. Померла 27 грудня 2000 р. на 76-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС стала в 1985 р. Залишила в глибокому смутку сина Юрія. Похорон відбувся 29 грудня 2000 р. на Riverside Crematorium в Toronto, Ont. Canada.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ДМИТРО БАНДРІВСЬКИЙ член УНС Відд. 127 Т-ва св. Миколая у Баффало, Н.Й. Помер 23 листопада 1998 р. на 86-му році життя. Нар. в 1912 р. в Україні. Членом УНС став в 1948 р. Залишив у глибокому смутку дочку. Похорон відбувся 27 листопада 1998 р. на цвинтарі св. Матвія в Баффало, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

Ділимося сумною вісткою, що 21-го січня 2001 р. в Бей Гарбор, Фл., відійшла у вічність

СВ. П.

ІРЕНА (УСЯ) ПРОКОПИШИН

вдова покійного Юрія Прокопишина

Тлінні останки поховані на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Па.

ХРИСТИНА І ЮРІЙ ПЕРФЕЦЬКІ

Ділимося сумною вісткою з друзями в діяспорі і Україні, що 22 січня 2001 р. у Чикаго відійшов у вічність на 79-му році життя

бл. п.

МИКОЛА СТАСЮК-ГОРАК

нар. 20 травня 1922 р. в селі Городиловичі, пов. Сокаль.
Воїн УПА, командир Чотовий сотні „Давида" Куріня „Беркута".

Вічна Йому пам'ять!

Вш. дружині Покійного пані Марії та родині в Україні глибокі співчуття висловлюють:

Побратими по боротьбі за незалежну Україну та кращу долю свого народу, які боролись в рядах УПА на рідних землях, військова Округа „Буг", Тактичний відтинок #3 „Данилів", надрейон „Лиман".

О. БІЛЕВИЧ-БОРСУК, В. СОРОЧАК-БЕРКУТ, Ю. КОТЛЯР-ЛЕВКО, Р. БАЙЛАК-БОГУН

В подяці з дня 16-го лютого 2001 року МАЄ БУТИ

бл. п.

проф. д-ра медицини

МИРОСЛАВА ГРЕЩИШИНА

З глибоким смутком і болем повідомляємо приятелів
та знайомих, що у середу, 14-го лютого 2001 року Божого
відійшла у вічність на 83-му році життя визначна
співачка та драматична акторка

бл. п.

ЮЛІЯ ШАШАРОВСЬКА

ПАРАСТАС та заупокійна СЛУЖБА БОЖА будуть відслужені у суботу, 17-го лютого 2001 р., о год. 9-ій ранку в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла при 1013 Fox Chase Rd., у Дженкінтавн, Па., а звідти на цвинтар Пречистої Діви Марії.

Замість квітів на могилу дорогої пані Юлії, просимо складати датки
на потреби парафії св. Архистратига Михаїла.

Вічна Її пам'ять!

Дня 19-го січня 2001 р. відійшов у Вічність з Божої Волі
визначний громадянин і парафіянин Української Православної
Церкви ім. св. Володимира у Лос Анджелесі, Каліф.

бл. п.

ОСИП ПОРАЙКО

нар. 26-го березня 1912 р. у селі Заболотів (Галичина).

Гімназію закінчив у Станиславові (Івано-Франківськ). Архітектуру студіював у Кракові. Він був жертвенним патріотом. Бл. п. Осип допомагав майже усім науковим інституціям в ЗДА і Україні. Його допомогу відчули також студенти в Україні. Піддержував пресу в ЗДА, в Україні та Польщі. Його шляхетна, спокійна особистість залишила глибоку пошану до Нього у цілій українській громаді Лос Анджелесу. Про молитви за душу покійного Осипа просить дружина СТЕФА та сестра ОЛЕНА ЛУКАЩУК з двома доньками.

Похоронні Богослуження відправили оо. Декан Алексій Лімонченко і о. митр. протоієрей Юрій Шах. Бл. п. Осип похований на цвинтарі Forest Lawn Memorial Park в Глендайл.

Замість квітів на могилу громада зложила 2,380 дол. на добродійні цілі.

ХАЙ АМЕРИКАНСЬКА ЗЕМЛЯ БУДЕ ЙОМУ ПЕРОМ!

У глибокому смутку повідомляємо, що 5-го січня 2001 р. відійшов
у вічність наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

ВАСИЛЬ ІВАН СИВАК

нар. 7-го травня 1912 р. в Заваді, Мостиська.
Абсольвент української гімназії в Перемишлі.

ПОХОРОН відбувся в Бока Ратон.
Тлінні останки спочили на католицькому цвинтарі у Вест Палм Біч, Фл.

Залишив у глибокому смутку:
дочку – ЗОФІЮ
сина – РОМАНА з дружиною МАРГАРЕТОЮ
внуків – АМАНДУ і ДЖЕЙСОНА
брата – АЛЕКСАНДРА в Києві
та ближчу і дальшу родину в Америці, Австралії, Німеччині, Польщі і в Україні.

Родину, приятелів і знайомих проситься про молитви за душу Покійного.

Вічна Йому пам'ять!

ПОДЯКА

З волі Всемогучого Бога, дня 9-го липня 2000 р., передчасно відійшов
у вічність наш найдорожчий СИН, БАТЬКО, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

ОЛЕГ МИКОЛА БАКАЛЕЦЬ

В днях нашого великого смутку і горя ми зазнали багато доброзичливости і допомоги від родини і приятелів.

Тому цією дорогою хочемо сердечно подякувати всім рідним, приятелям і знайомим за усні, телефонічні й письмові співчуття, за участь у похоронних відправах, за квіти, за пожертви на Служби Божі і на добродійні цілі замість квітів на могилу.

Щиро дякуємо о. парохові Йосифові Щупі за похоронні відправи, о. Василеві за проведення молитви на тризні і ревpендові Баб за спогади про покійного Олега і прощальні слова на тризні.

Щиро дякуємо Пластовому Куреневі „Хмельниченки" за підписане всіма членами співчуття і за поміщення клепсидри в „Свободі".

Щиро дякуємо Юрієві Яцикевичу за написання і виголошення вірша „У Вічну Дорогу Синові". Щире спасибі Оресті Федун за ласкаву пам'ять про нас і допомогу в часі похорону.

Спеціяльна подяка зятеві Орестові Темницькому за полагодження всіх справ з похороном і тризною.

Дякуємо 70-му Відділові СУА за переведення збірки і всім жертводавцям.

<u>НА СЛУЖБИ БОЖІ:</u>

Косціолек М., Хомко А. і І., Садлик М. і М., Халупа Г. і С., Федун О., Путакевич М. і Ю., Бобиляк Г., Дзюбінська Е.. Русинко М. і П., Белегай М. і І., Стець А., Штибель М., Колатало Д., Струк Дж. і К., Темницькі С. і І., Костюк род., Яцикевич Ю. і Дж., род. Мочула Л. і В., Мацко род., Смоляк О., Задорожний Дж. і С., Микич род., Карлицькі Т. і М., Ґной О. і А., Стасюк Х., Сливка А., Мазурик Д., Перожак Т. і І., Подложнюк Ґ. і І., Кузик В., Олещук М. і Т., Оквин О. і П., Шевчук Ґ., Чабан М. і Б., Урбанович А., Пласт-Пассейк, Палидович О. і Е., Марущак В., Федун Л. і Я., Малюта род., Дитюк І. і Л., Шевчук І. і М., Морачевська М., Яворський В.

НА КВІТИ:

Темницькі С. і І., Темницькі Т. і В., Федун О., Тимків Ю., Мерена Ю. і Д., Sippie Family, Summit Bank, Norht Jersey Darts Federation, Fellow Dart Players.

<u>НА СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД СУА СИРОТАМ В УКРАЇНІ:</u>

по	500	дол.	Темницькі Р. і д-р Ю., Козак Х. і А.;
	250		Темницькі Д. і О.;
по	100		Криштальські В. і Я., Оберишин Г. і Я., Воловодюк К. і В., Федун Л. і Я., Бакалець М.;
по	50		Темницькі С. і І., Карпій С. і І., Кравчук А. і Б., Мартинюк М., Пластовий Курінь Чортополохи;
	40		Моравська Л.;
по	30		Козак Л., Федун О.;
по	25		Котляр Ю., Михальчак М. І. М., Кулик І. і Т., Бігун Н., Полянські М. і Б., Гаєцька О., Татаренко А. і С., Войціцькі Н. і С., Кордуба О. і П., Вірстюк О. і Ф., Бачинська О., Шевчук М. і І., Слабодух М. і Я., Богачук Я.;
по	20		Тижбір В., Малюта род., Сенишин М., Хіменець М., Галабурда А. і Р., Путакевич О., Ільницькі І. і І., Кордуба К., Цапар І., Струк М., Ваньо А.;
по	10		Лапічак А. і С., Косціолек С. і М., Величко А. і П., Задорожні Дж. і С., Перожак Т. і І..
Разом			2,720.00 дол.

<u>НА КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ:</u>

	1,000	дол.	Темницькі Д. і О.;
по	100		Чайківський Б., Пендзей Л. і Б., Бакалець М.;
по	50		Покора С. і С., Титла Н.
Разом			1,400.00 дол.

<u>НА ПЛАСТ В УКРАЇНІ:</u>

	250	дол.	Темницькі Д. і О.;
по	100		Бакалець М., Дармограй Л. і П.;
по	50		Титла Н., Слюсарчук А. і Ю., Кутко Г., Крамарчук Л. і Б.;
	35		Круховий Л. і Р.
Разом			685.00 дол.

<u>НА УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ:</u>

	250	дол.	Темницькі Д. і О.;
	100		Бакалець М.
Разом			350.00 дол.

<u>НА СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ДЛЯ СИНІВ ПОКІЙНОГО:</u>

	1,000	дол.	н.н.;
по	100		Чабан М., Струк Дж. і К., Федорів М. і І., Шевчук Ґ., Чабан М. і Б., Темницькі Т. і В., Гнатейко О. і М., Гнатейко А. і Т.;
	60		Колатало Д.;
по	50		Целюх Л. і М., Бобиляк Г., Лапічак А. і С., Шевчук Е., Патті Д. і Й., Ваньо М. і К., Тиньо Е., Борбич М. і І., Пенцак Д. і О.;
	40		Гурин Т. і Ф.;
по	30		Дяченко Я., Марченко С. і І.;
по	25		Мочула О. і М., Буртик О. і І., Шевчук М. і І.;
по	20		Грубец О. і Р., Пенцак Д. і Л., Тиньо род., Марущак А. і В., Крамарчук О.
по	10		Слабодух Г., Іваночко С.;
	1,880		Товариші покійного Олега з праці.
Разом			3,485.00 дол.

Складаємо щиросердечну подяку всім шановним жертводавцям.
Хай Всевишній Бог має Вас у своїй ласкавій опіці.

Мама МАРІЯ, сини МИКОЛА і ДЕНИС, сестра ДАРІЯ ТЕМНИЦЬКА з родиною.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ, 6-го БЕРЕЗНЯ 1999 р.
нашого найдорожчого і ніколи незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.

ЗИНОВІЯ МИРОСЛАВА ТОМКІВ

його батьків:

св. п. ТОМИ і СТЕФАНІЇ ТОМКІВ

і його братів:

св. п. РОМАНА і БОГДАНА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

4-го березня 2001 р., о год. 12-ій пол.

в католицькій церкві Непорочного Зачаття в Hamtramck, MI.

Просимо про молитви за спокій Їх душ.
Вічна тобі пам'ять, Зенцю!

У глибокому смутку
дружина – ІРЕНА
донька – МАРТА
син – АНДРЕЙ з дружиною МАРТОЮ і дочкою ГАЛИНКОЮ

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 11-го лютого 2001 р.
відійшов у вічність

бл. п.

МИХАЙЛО ВАСИНЧУК

найстарший із 6-ти дітей, нар. 24 квітня 1913 р.
в селі Стильно, на Холмщині.

Під час 2-ої світової війни примусово працював у фабриці амуніції в Німеччині. В 1951 р. приїхав до Америки і поселився у Нью-Йорку, а у 1963 р. переїхав до Флемінгтону. Був власником підприємства, розвозив хліб „Lithuanian Bakery".

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 16-го лютого 2001 р., о год. 10-ій ранку в Calvary Episcopal Church, Flemington.

Тіло Покійного було поховане на українському цвинтарі св. Андрія Первозваного у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у глибокому смутку:
дружина – ОЛЬГА ВІТЕНКО-ВАСИНЧУК, з якою прожив 56 років
доньки – АННА ВАСИНЧУК-КРУЗ
– СТЕФАНІЯ БАҐҐАЛЕЙ
3 внуки
2 правнуки

Вічна Йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ В ЧИКАҐО
ділиться сумною вісткою з нашою громадою, що в ранніх годинах, 5-го лютого 2001 р. відійшла у вічність незаступима керівничка нашої канцелярії, завзята пластунка, повна посвяти на церковно-громадському відтинку

св. п.

ГАЛЯ ЗАЯЦЬ

ПОХОРОН Покійної відбувся в суботу, 10-го лютого 2001 р., при численній участі чикагської громади, на кладовище св. Миколая.

Покійна залишила в глибокій скорботі:
мужа – інж. РОМАНА
доню – НАДЮ
сина – інж. ЮРІЯ з дружиною МАРІЯННОЮ
рідних в Чикаго і Україні.

Всім членам родини УККА висловлює щире співчуття.

Нехай чужа, але гостинна американська земля буде Їй легкою,
а вітри рідного Себечева на Сокальщині стелять дорогу до вічности.

Вічна Її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 3-го лютого 2001 р. відійшов
у вічність по довшій недузі, на 88-му році життя

бл. п.

мґр права

ВОЛОДИМИР ЧЕРЕВКО

активний член громади в Дрогобичі (Україна), таборів в Німеччині, Йонкерсі, Н. Й. та Ст. Петерсбурґу, Фл.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 6-го лютого 2001 р. в українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Ансонії Кон.

У глибокому смутку залишилися:
дружина – ЯДВИГА
доньки – СЯНЯ СМИТ з чоловіком БЕРНІ II та дітьми ХРИСТИНОЮ КОЛІНС, Esq. з чоловіком д-ром МЕТЮ та сином БЕРНІ III з дружиною АНМАРІ
– УЛЯНА СТУАРТ з чоловіком КАРСОНОМ та дітьми ЛЯРИСОЮ і сином АНДРІЙКОМ
швагерки – СТАНИСЛАВА ТАРАТУЦЬКА з донькою ТАТІЯНОЮ та сином ІГОРЕМ
– СТЕФАНІЯ КОБИЛЕЦЬКА із сином ЯРОСЛАВОМ
– ҐІЗЕЛЯ КОЦИБАЛА з чоловіком мгр СВЯТОСЛАВОМ та донькою д-р АРКАДІЄЮ
та дальша родина.

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
СТАНИЦЯ В ДІТРОЙТІ, Mi.

Ділимося сумною вісткою з членством
і українською громадою, що в суботу, 27 січня 2001 р. відійшов
у вічність довголітній член станиці

бл. п.

МИКОЛА ЛЕСІВ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 31-го січня з церкви Непорочного Зачаття на цвинтар Маунт Олівет у Дітройті.

Горем опечаленій родині складаємо
наше щире співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

Ділимося сумною вісткою, що 29-го січня 2001 р.
відійшов від нас у вічність, на 87-му році життя,
наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ВАСИЛЬ БОЙКО

нар. 13-го лютого 1914 р. в Баянці, в Західній Україні

Залишив у глибокому смутку:
дружину – ЛЕСЮ
дочку – УЛЯНУ з чоловіком ТАРАСОМ
сина – ЯРЕМУ з дружиною ОКСАНОЮ
внуків – ЛЯРУ МИКОЙ
– МИКОЛУ І ТАЇСУ БОЙКО
– ТАРАСИКА ГОРАЛЕВСЬКОГО
та родину в Україні.

Складаємо щиру подяку усім, що взяли участь в Богослуженнях, за квіти, вислови співчуття і пожертви на:
Святі Літургії – 70 дол.;
розбудову Українського Музею в Чикаго – 1,635 дол.
Список жертводавців переданий до музею.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?
Зверніться до
ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIV

MORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EVES: (908) 790-9240
PAGER:(973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

Weichert Realtors®
WEICHERT ONE STOP.
Ask About Weichert's One-Stop Shopping Services

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344
E-mail:matawan96@aol.com

ЕМІҐРАЦІЙНЕ ПРАВО
ТЕТЯНА Б. ДУРБАК
АДВОКАТ
можливі послуги українською мовою
101 Columbia Street, Albany, NY 12210
Tel. (518) 433-0580
Fax (518) 427-1562
e-mail: tdur@capital.net

MARIA C. WYNNYK-GERULA
SALES ASSOCIATE
1996-98 NJAR Million Dollar Club
1999 NJAR Million Dollar Club Silver Level

(973) 778-5168 Ext. 150
Fax: (973) 778-9307
Res.: (973) 773-4481
Pager: (973) 458-2397
RESIDENTIAL BROKERAGE
789 Clifton Ave.
Clifton, NJ 07012
COLDWELL BANKER
Independently Owned and Operated By NRT Incorporated

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2001 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінґтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.. (908)789-1870; (732) 627-0517

Спеціяліст з внутрішніх хвороб
MARK T. OLESNICKY, M.D.
INTERNAL MEDICINE
Приймає за попереднім домовленням
Лікар говорить по-українськи
135 Columbia Turnpike, Suite #203
Florham Park, NJ 07932
Tel. (973) 822-5000 • Fax: (973) 822-3321

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

Фірма „КАРПАТИ"
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Beeper **(917) 491-6150**

ФІРМА „МІСТ"
Забираємо посилки з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 460-4302 • 1-888-633-7853

EUROPEAN WOODART CORPORATION
Потребує досвідчених майстрів з художньої обробки дерева, а також художника-дізайнера з досвідом проєктування та виготовлення меблів. Добра платня, цікава робота, україномовний колектив. Знаходимось на соняшному півострові – Фльорида.
Василь Бойчук
Тел.: **(904) 740-7740**
або вечором **1 (407) 574-7796**

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

Calls to UKRAINE 22.9 ¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 15 c/min.
For info call Long Distance POST:
WWW.LDPOST.COM **1-800-449-0445**

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ – 459 дол.+tax
(round trip)
339 дол.+tax (one way)
Нью-Йорк/Львів – 529 дол.+tax
(round trip)
399 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY
Export-Import

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com

KARPATY
TRAVEL

Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

протягом кількох хвилин
Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи
Швидко, надійно, за найнижчими цінами!

Fast and reliable service, the lowest prices!

MONEY TRANSFERRING
just in a few minutes!
Hand to hand delivery to Ukraine, CIS and Eastern Europe

Для прикладу/For example:

Сума Amount	Оплата Fee	Сума Amount	Оплата Fee
$100	$12	$1,000	$65
$200	$20	$2,000	$110
$300	$27	$5,000	$210
$500	$40	$10,000	$390

Please call our office for the information about optional Hand to Hand Delivery and how to send Your Money Order.

Пропонуємо доставу до рук адресата за додаткову оплату залежно від реґіону. Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

Найкращі ціни на квитки

на всі авіялінії світу

The Best Prices on All Airline Tickets

Запрошення до Канади та США
Invitations for Visitors to Canada and USA

Візи до України, Польщі та Росії
Visas to Ukraine, Poland and Russia

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді
Medical Insurance for Visitors in Canada

МИ ҐАРАНТУЄМО: **WE GUARANTEE:**

Вчасну доставу пачок та харчових наборів з каталогів
Delivery of Parcels and Food Packages from catalogues

Доставу до України сільськогосподарської техніки
Delivery of Agricultural Equipment to Ukraine